

Vimpelin kunta

Tilinpäätös 2019

[Kunnanhallitus 30.3.2020 § 60](#)

Valtuusto 15.6.2020 §

Sisällys

1. JOHDANTO	4
1.1. Tilinpäätössäännökset	4
1.2. Tilinpäätösasiakirjat	4
2. TOIMINTAKERTOMUS	5
2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	5
2.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	10
2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	12
2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	17
2.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	20
2.1.6 Kunnan henkilöstö	21
2.1.7 Ympäristötekijät.....	23
2.1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	24
2.2 Selonteko Vimpelin kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	25
2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	29
2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	29
2.3.2 Toiminnan rahoitus	31
2.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	33
2.5. Kokonaistulot ja -menot	35
2.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	36
2.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	36
2.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus.....	37
2.6.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	39
2.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	39
2.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	40
2.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	42
2.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	48
2.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	48
2.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely	49
2.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	49
3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	52
3.1 Tavoitteiden toteutuminen	52
3.1.1 Keskusvaalilautakunta	53
3.1.2 Tarkastuslautakunta	54
3.1.3 Kunnanhallitus	54
3.1.5. Tekninen lautakunta	61
3.1.5.1 Yhdyskuntasuunnittelu	61
3.1.5.2 Yhdyskuntapalvelut.....	64
3.1.5.3 Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto.....	66
3.1.5.4 Toimitilat ja vuokrauspalvelut	67
3.1.5.5 Puhdistus- ja ravitsemuspalvelu	69
3.1.5.6. Vesihuoltolaitos	71
3.1.6. Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta.....	73
3.1.6.1. Lautakuntahallinto + projektit	77
3.1.6.2. Terveyspalvelut	78
3.1.6.4. Erikoissairaanhoito	79
3.1.6.5. Suun terveydenhoito.....	80
3.1.6.6. Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto.....	81
3.1.6.7. Työterveyshuolto.....	82

3.1.6.8.	Hoiva ja hoito	83
3.1.6.9.	Kuntoutus	85
3.1.6.10.	Sosiaalipalvelut	86
3.1.6.11.	Aikuissosiaalityö	89
3.1.6.12.	Aikuisten psykososiaaliset palvelut	90
3.1.6.13	Vammaispalvelut	93
3.1.7.	Alajärven sivistyslautakunta	102
3.1.7.1.	Sivistystoimen hallinto	104
3.1.7.2.	Varhaiskasvatus	106
3.1.7.3.	Esi – ja perusopetus	108
3.1.7.4.	Lukio-opetus	110
3.1.7.5.	Musiikkiopisto	111
3.1.7.6.	Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto	112
3.1.7.7.	Kirjastotoimi	113
3.1.7.9.	Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut	114
3.1.7.10.	Projektit 2018	118
3.1.8.	Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi	119
3.1.8.1.	Maaseutupalvelut hallinto	120
3.1.8.2.	Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	121
3.1.8.3.	Maaseutupalvelut kehittäminen	122
3.1.8.4.	Lomituspalvelut hallinto	124
3.1.8.5.	Lomituspalvelut kotieläintilat	125
3.1.8.6.	Lomituspalvelut turkistuottajat	126
3.2.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	127
3.2.1.	Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla	127
3.2.2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	128
3.2.3.	Investointien toteutuminen	130
3.2.4.	Rahoitusosan toteutuminen	135
4.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	135
4.1.	Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	135
4.2.	Tuloslaskelma	136
4.3.	Rahoituslaskelma	137
4.4.	Tase	138
4.5.	Konsernilaskelmat	140
4.5.1.	Konsernituloslaskelma	140
4.5.2.	Konsernin rahoituslaskelma	141
4.5.3.	Konsernitase	142
5.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	144
5.1.	Selvitys tilinpäätöksen 2019 ja vuoden 2018 tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuudesta .	144
5.2.	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	144
5.3.	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	145
5.3.1.	Toimintatuotot	145
5.3.2.	Verotulojen erittely	145
5.3.3.	Valtionosuuksien erittely	146
5.3.4.	Palvelujen ostojen erittely	146
5.3.5.	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista	147
5.3.6.	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot	153
5.4.	Tasetta koskevat liitetiedot	153
5.4.1.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	153
5.4.1.2.	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset	153

5.4.1.2.	Arvonkorotukset.....	154
5.4.1.3.	Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset.....	154
5.4.1.4.	Omistukset muissa yhteisöissä	154
5.4.1.5.	Saamisten erittely.....	155
5.4.1.6.	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	155
5.4.2.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	156
5.4.2.1.	Oman pääoman erittely.....	156
5.4.2.2.	Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.....	156
5.4.2.3.	Vieras pääoma, erittely.....	157
5.4.2.4.	Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät.....	157
5.5.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	158
5.5.1.	Vastuusitoumukset	158
5.5.2.	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	158
5.5.3.	Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt	159
5.6.	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja koskevat liitetiedot.....	160
6.	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	163
7.	YHTEENVETO YHTEISTOIMINTAKUSTANNUKSISTA	167
8.	LUETTELOT JA SELVITYKSET	168

1. JOHDANTO

1.1. Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaissa. Kuntalain (410/2015) 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Lisäksi kuntalain 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Tilintarkastajien on kuntalain 123 §:n tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

1.2. Tilinpäätösasiakirjat

Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus sekä konsernitilinpäätös. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä kertomukset esitetään erillisinä asiakirjoina.

Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (julkisuuslain 6 §:n 2. kohta). Julkisia ovat tuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös muut tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja (julkisuuslain 24 §).

Tilinpäätös sekä luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista samoin kuin tieto niiden säilytystavoista on kirjoitettava sidottuun tai välittömästi tilinpäätöksen jälkeen sidottavaan tasekirjaan, jonka sivut tai aukeamat on numeroitava (KPL 3:8.1 §).

Työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunta ja sen kuntajaosto on laatinut yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Yleisohje on annettu huhtikuussa 2019 ja sitä on noudatettava laadittaessa kunnan tilinpäätöstä toistaiseksi.

2. TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuodelta 2019 kunta teki alijäämäisen tuloksen jo toisena vuonna peräkkäin. Vimpelin kunnan viime vuoden alijäämäinen tulos ja verotulojen alenema ei ole poikkeus kuntakentässä. Kuntaliitto arvioi kuntien tilinpäätösarvioiden perusteella, että tulos painuu vuonna 2019 negatiiviseksi 225:ssä eli yli kahdessa kolmasosassa kunnista, kun vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli 196 kunnassa.

Vimpelin kunnan alijäämäiseen tulokseen vaikutti kokonaisuudessaan erikoissairaanhoidon menojen kasvu yli 18 % vuoteen 2018 verrattuna ja hoito- ja hoivapalvelujen kustannusten nousu oli 4,4 % vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna. Kokonaisuutena perusturvan toimintakate kasvoi 961 510 euroa vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna. Muiden toimintojen osalta talousarvio toteutui suunnitellusti; sivistystoimen tilauksen osalta palvelujen oston määräraha alittui ja kuitenkin toiminnalliset tavoitteet saavutettiin.

Talouden tasapainottaminen edellyttää uusia päätöksiä jo vuoden 2020 aikana, koska keväällä 2020 maailmanlaajuisesti levinnyt tartuntatauti-epidemia tulee lisäämään kunnan sote-menoja edelleen. Samoin koko kansantalouden taantuma ja mahdolliset lomautukset vaarantavat kunnan verotulojen keräytymisen.

Maailmanlaajuisen koronavirus-epidemia ja sen aiheuttamat toiminnalliset muutokset ja poikkeustilajärjestelyt kohdistuvat kuntatalouteen useaa vaikutuskanavaa pitkin sekä menoja lisäten että tuloja vähentäen ja talouden ennustamista siten vaikeuttaen. Välittömät koronaviruspotilaiden hoitoon liittyvät kustannukset kohdistuvat sosiaali- ja terveystoimeen, erityisesti erikoissairaanhoidon. Sairauspoissaolot, varallaolo ja esimerkiksi puhtaanapidon lisääntynyt tarve lisäävät kustannuksia kuitenkin myös muilla toimialoilla, kuten sivistystoimessa, pelastustoimessa ja tukipalveluissa.

Heikentynyt kysyntä pienentää palkkasummaa ja sitä kautta kunnallisverotuloa. Yritysten yt-neuvottelut ja uhka lomautuksista vaikuttavat sekä yhteisö- että kunnallisverotulokertymään vähentävästi. Tuloja vähentävät myös maksutuottojen menetykset, jotka syntyvät mm. varhaiskasvatuksen maksuhojenuksista, joista palvelun tuottaja on Vimpelin kunnan osalta jo tehnyt päätökset. Verotulot muodostavat Vimpelin kunnan tulorahoituksesta merkittävän osan ja siinä tapahtuvat muutokset laskevaan suuntaan heikentävät toteutuessaan vuosikatetta.

Henkilöstöorganisaatio on vakiintumassa määrältään nykyisen palvelutoiminnan tarpeisiin. Henkilöstön eläköityessä harkitaan jokaisen tehtävän kohdalla erikseen, voidaanko tehtävät hoitaa jäljelle jäävällä henkilöstöllä. Kunnan henkilöstöorganisaatio on verraten ohut ja poikkeavissa tilanteissa, kuten meillä on olevan koronavirusepidemian aikana, kasaantuvat tehtävät ja vastuu harvojen harteille. Määränsä enempää tehtäviä ei voida yhdistää, etteikö se tule näkymään henkilöstön työhyvinvoinnissa ja -terveydessä.

Vimpelin kunnan hyvinvointikertomus vuodelta 2018 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 17.12.2018 § 96. Hyvinvointikertomuksen perusteella voidaan todeta, että vimpeliläisten hyvinvointi - kertomukseen valituilla mittareilla ja tilastojen valossa - ei poikkeakaan mitenkään merkittävästi vertailukuntien asukkaiden hyvinvoinnista.

Hyvinvointikertomuksen perusteella erityistä huomiota tulee kiinnittää ja resursseja suunnata seuraavasti:

Lapset ja lapsiperheet:	Lapsiperheiden kotipalvelu
Nuoret:	Syrjäytymisen ehkäisy
Ikäihmiset:	Kotiin vietävät palvelut

Vuonna 2019 perusturvan ja varhaiskasvatus- ja sivistystoimen toiminnallisissa tavoitteissa on edellä mainittuihin seikkoihin jo kiinnitetty huomiota. Laaja koko valtuustokautta koskeva hyvinvointikertomus tuodaan kunnanvaltuustolle käsiteltäväksi vuoden 2020 aikana.

Kiitän kunnan luottamushenkilöitä, kaikkia hallintokuntia ja kunnan koko henkilöstöä yhdessä ja erikseen rakentavasta ja tuloksellisesta yhteistyöstä tilinpäätösvuodelta 2019.

Sam Leijonaniemi

kunnanjohtaja

Vimpelin kunnan talous tilinpäätöksen 2019 lukujen valossa

Vuosikate ja tilikauden tulos

Vuoden 2019 vuosikate oli -214 250,04 euroa ja tilikauden tulos -1.154.485,45 euroa (v. 2018 /354 357,50 € ja tilikauden tulos – 503 010,33 €).

Toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus oli -18.604.225,41 euroa (v. 2018 - 17 287 441,90 €).

Verotulot ja valtionosuudet

Vimpelin kunnan verotulojen kertymä (kunnallisvero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero) oli yhteensä 10.517.823,52 € (v. 2018 9 851 071,54 €).

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 7.887.448,00 euroa (v. 2018 7 815 257,00 €).

Lainamäärä

Kunnan lainakanta vuoden 2019 lopussa 11 447 447 € eli 4048 euroa / asukas (v. 2018 9 479 021 € = eli 3 264 €/asukas).

Taseen yli-/alijäämä

Taseeseen kertynyt yli-/alijäämä oli 31.12.2019 -1.406.743,43 euroa (v. 2018 - 252 257,98 €).

Merkittävimmät investoinnit

Vuoden 2019 merkittävimpiä investointeja oli intervalliosaston peruskorjauksen käynnistäminen ja jätevesipuhdistamon saneerauksen jatkaminen. Vimpelin kunnan investoinnit vuonna 2019 olivat yhteensä 1.413.127,82 euroa / netto (v. 2018 1.259.106 euroa /netto).

Vimpelin kunnanvaltuuston keskeisimpiä päätöksiä vuonna 2019

Kunnanvaltuusto hyväksyi 4.2.2019 3 § kunnanjohtajasopimuksen.

Kunnanvaltuusto päätti 4.2.2019 4 § määräalan myynnistä Särkisen Perhekoti Oy:lle

Kunnanvaltuusto hyväksyi 29.4.2019 24 § kunnan hankintaohjeen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 29.4.2019 26 § henkilöstötilinpäätöksen v. 2018.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 29.4.2019 27 § henkilöstö- ja koulutussuunnitelman

Kunnanvaltuusto päätti 29.4.2019 § 28 vakuuden antamisesta Kiinteistö Oy Rentolankartanon lainalle

Kunnanvaltuusto päätti 20.5.2019 § 38 myöntää eron Seppo Tuomisalolle kunnanvaltuuston jäsenyydestä. Haloo Vimpeli-ryhmän 1. varavaltuutettu Terhi Honkonen nousi kunnanvaltuuston varsinaiseksi jäseneksi.

Kunnanvaltuusto valitsi 20.5.2019 § 39 kokouksessaan kunnanvaltuuston puheenjohtajaksi toimikaudelle 1.6.2019 – 31.5.2021 Matti Latvalan, 1. varapuheenjohtajaksi Yrjö Koivukosken ja 2. varapuheenjohtajaksi Lea Vasalammen.

Kunnanvaltuusto valitsi 20.5.2019 § 40 kunnanhallituksen toimikaudelle 1.6.2019 – 31.5.2021.

Kunnanvaltuusto myönsi 20.5.2019 § 43 intervalliosaston peruskorjauksen suunnittelumäärärahan.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.6.2019 § 53 keskustan asemakaavan muutoksen ja laajennuksen, kantatien 68 yleisen tien alueen ja osakortteli 8 kaavan.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.6.2019 § 54 keskustan asemakaavan muutoksen ja laajennuksen, kantatien 68 yleisen tienalueen ja kortteli 52 sekä osakortteleiden 53 – 54 kaavan.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.6.2019 § 55 intervalliosaston peruskorjauksen määrärahan v. 2019 talousarvion investointiosaan.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.6.2019 § 56 ostopalvelusopimuksen koskien Alajärven sivistyslautakunnan palveluita / sopimuksen muutoksen, jolla vapaa-aikatoimi pois lukien nuorisotoimi siirtyy 1.1.2020 Vimpelin kunnan omaksi toiminnaksi.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.6.2019 § 58 - 60 Vimpelin kunnan vuoden 2018 tilinpäätöksen sekä myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille ja merkitsi tiedoksi vuoden 2018 arviointikertomuksen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 26.8.6.2019 § 67 kokouksessaan määräalan myynnin Suomen Telakeskus Oy:lle.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 16.9.2019 § 77 määrärahan vuoden 2019 talousarvion investointiosaan päiväkodin väistötilojen rakentamista ja varustamista varten Toimelan kiinteistöön.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 16.9.2019 § 79 vesihuoltolaitoksen liittymismaksujen muuttamisen palautuskelpoisista siirtokelpoisiksi ja palautuskelvottomiksi 1.1.2020 lukien.

Kunnanvaltuusto päätti 16.9.2019 § 80 ostaa Paakari-tilan.

Kunnanvaltuusto päätti 14.10.2019 § 87 myydä määräalan Sevilla-tilasta.

Kunnanvaltuusto merkitsi tiedoksi 4.11.2019 § 98 kaavoituskatsauksen 2019.

Kunnanvaltuusto myönsi 4.11.2019 § 102 eron Jouni Leppäaholle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja valitsi 4.11.2019 § 103 tarkastuslautakuntaan Soile Kautiainen-Hietalan.

Kunnanvaltuusto päätti 4.11.2019 § 105 kunnan tuloveroprosentiksi vuodelle 2020 edelleen 22,25.

Kunnanvaltuusto päätti 4.11.2019 § 106 pitää kunnan kiinteistöveroprosentit vuodelle 2020 samalla tasolla kuin v. 2019.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 4.11.2019 § 107 hallintosäännön muutoksen, jolla kunnan toimielinorganisaatioon lisättiin vapaa-aika- ja kulttuuritoimen lautakunta ja perusti § 108 vapaa-aikasihteerin viran ja nimesi vapaa-aikasihteeriksi Ari Takalan 1.1.2020 lukien.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 9.12.2019 § 115 kokouksessa talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2021 - 2022.

Kunnanvaltuusto myönsi 9.12.2019 § 121 takauksen JärviS-Energian lainalle.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 9.12.2019 § 122 henkilöstö- ja koulutussuunnitelman.

Kunnanvaltuusto valitsi 9.12.2019 § 123 vapaa-aikalautakunnan jäsenet ja varajäsenet vv. 2020-2021 valtuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 9.12.2019 § 124 vesi- ja viemäri liittymien liittymismaksujen tarkistuksen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 9.12.2109 § 125 vesihuoltolaitoksen yleiset sopimusehdot.

Yleistietoja Vimpelin kunnasta

Perustettu	1866
Asukkaita 31.12.2019	2828
(Tilastokeskuksen ennakkotieto 10.2.2020)	
Henkilöstö 31.12.2019	43,5
 <u>Verot vuonna 2019:</u>	
Veroprosentti	22,25 %
Yleinen kiinteistövero - %	1,10 %
Vakituisten asuinrakennusten vero-%	0,65 %
Muiden asuinrakennusten vero - %	1,30 %
Rakentamattomien tonttien (kaava-alue)	3,00 %
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero	0 %

2.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vimpelin kunnassa vaalikaudella 2017 - 2021 valtuuston jäsenmäärä on 21.

Valtuusto vuonna 2017-2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja 1.6.2017-31.5.2019	Haloo Vimp	Tuomisalo Seppo , ero 1.6.2019 alk.
Puheenjohtaja 1.6.2019 – 31.5.2021	Haloo Vimpeli	Matti Latvala
1. vpj 1.6.2019-31.5.2021	Keskusta	Koivukoski Yrjö
2. vpj 1.6.2019-31.5.2021	KD	Vasalampi Lea
valtuutettu	Keskusta	Ammesmäki Anita
valtuutettu	PS	Arpala Jarmo
valtuutettu	Keskusta	Herrala Jouni
valtuutettu	SIN	Hongisto Reijo
valtuutettu	Keskusta	Hänninen Harri
valtuutettu	VAS	Järvelä Matti
valtuutettu	Haloo Vimp	Kangas Hanna
valtuutettu	Keskusta	Laakso Marja-Leena
valtuutettu	Haloo Vimp	Lapinkorpi Markku
valtuutettu	Haloo Vimp	Lassila Martti
valtuutettu	Haloo Vimp	Latvala Matti
valtuutettu	Keskusta	Mikola Mikael
valtuutettu	Keskusta	Niemi Anne
valtuutettu	Haloo Vimp	Niemi Jyrki
valtuutettu	VAS	Rannanpää Eija
valtuutettu	Keskusta	Savola Juho
valtuutettu	Haloo Vimp	Sova Pasi
valtuutettu	Keskusta	Timo Marko
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Honkonen Terhi 1.6.2019 lukien

Kunnanhallitus vuonna 1.6.2019-31.5.2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Laakso Marja-Leena
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimp	Lapinkorpi Markku
2. varapuheenjohtaja	Keskusta	Ammesmäki Anita
	Haloo Vimp	Kangas Hanna
	PS	Arpala Jarmo
	VAS	Rannanpää Eija
	Keskusta	Timo Marko

Tarkastuslautakunta 2017-2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimp	Niemi Jyrki
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Mikael Mikola
jäsen		Aho Aila
jäsen	KD	Järvenpää Laila
jäsen	VAS	Leppäaho Jouni 31.10.2019 saakka
jäsen	VAS	Soile Kautiainen-Hietala 1.11.2019 alk.

Tekninen lautakunta	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Hänninen Harri, pj.
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Lapinkorpi Markku, vpj.
jäsen	Haloo Vimpeli	Anttila Loviisa
jäsen	PS	Arpala Jarmo
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen	Keskusta	Mustonen Tanja
jäsen	Keskusta	Niemi Anne

Sivistystoimen tilaajalautakunta	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Takala Hannu, pj.
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Latvala Matti, vpj. 31.8.2019 saakka
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Jukkala Veijo vpj. 1.11.2019 alkaen
jäsen	Vihreät	Arpala Eeva
jäsen	PS	Ilomäki Roosa
jäsen	Haloo Vimpeli	Nahkala Mari
jäsen	Keskusta	Savola Juho
jäsen	Keskusta	Yliahtela Mari

Valtuusto on määrännyt talousarviovuodelta 2019 tilivelvollisiksi tilauksittain seuraavat viranhaltijat:

Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja (Sam Leijonanmieli ajalla 1.3. 2019 - Vt. kunnanjohtaja Seija Kinnunen 1.1.-28.2.2019)
Kunnanhallitus	Hallinto- ja talousjohtaja
Tekninen lautakunta	Tekninen johtaja Ympäristösihteeri
Investoinnit	Tekninen johtaja

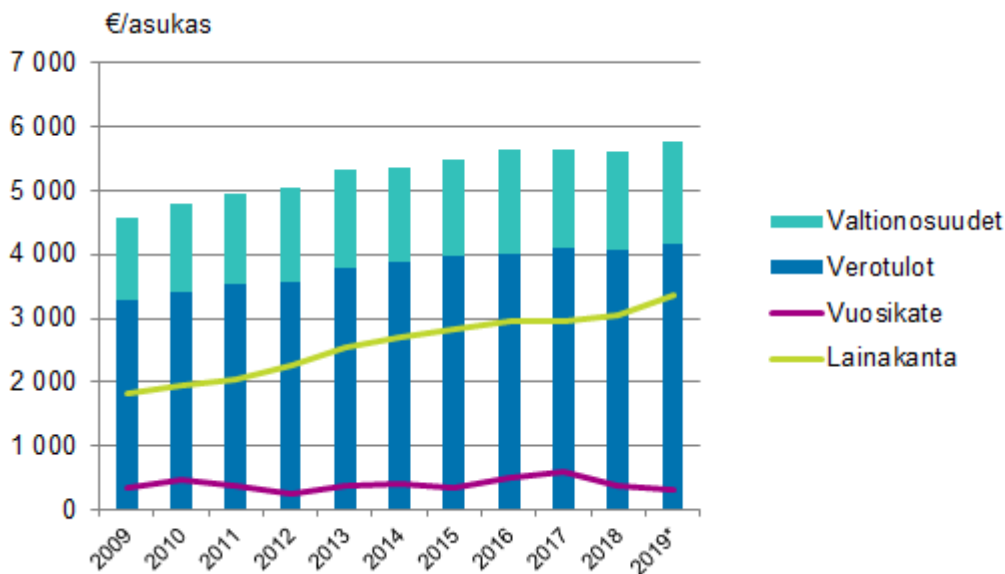
Kuntalain 125 §:n kukaan tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet:
Vimpelissä kunnanhallituksen ja teknisen lautakunnan jäsenet.

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntien talous

Manner-Suomen kunnilta saatujen tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu toimintakate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla vuonna 2019 verrattuna edellisen vuoden tilinpäätöksiin. Valtionosuuksien, verotulojen ja rahoitustuottojen kasvun seurauksena vuosikate heikkeni kuitenkin euromääräisesti toimintakatetta vähemmän. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kuntatalous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin vuoden 2019 tilinpäätösarvotietoja kaikilta Manner-Suomen 295 kunnalta ja 133 kuntayhtymältä.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2009–2019*

Vuosien 2009–2018 väestötietona on käytetty kunkin vuoden väkilukua 31.12. Vuoden 2019 arviotiedoissa on käytetty väkilukua 31.12.2018.

*Tilinpäätösarvot

Lähde: Tilastokeskus: Kuntatalous neljännesvuosittain –tilasto, julkistus 5.2.2020

Kuntien ja kuntayhtymien talous

Vuotta 2019 koskevien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksistä 2,4 prosenttia 37,8 miljardiin euroon. Toimintatuotot puolestaan vähenivät 4,1 prosenttia 7,2 miljardiin euroon. Eräät vertailuvuonna käytössä olleet kirjausmenettelyt kasvattivat osaltaan vertailuvuoden toimintatuottoja ja -kuluja. Näiden menettelyjen loppuminen vähensi toimintatuottoja ja -kuluja vuonna 2019 verrattuna edelliseen vuoteen. ¹⁾ Toimintakate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla ja oli -30,3 miljardia euroa, heikennys edelliseen vuoteen 4,1 %.

Verotuloja Manner-Suomen kunnat saivat vuonna 2019 yhteensä 22,9 miljardia euroa, mikä tarkoitti 2,6 prosentin kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Valtionosuudet kasvoivat 2,1 prosenttia 8,6 miljardiin euroon. Asukasta kohti laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli keskimäärin 5 748 euroa. ²⁾ Kuntien yhteenlaskettu vuosikate oli 1,8 miljardia euroa, ja se pieneni edellisestä vuodesta 0,3 miljardilla eurolla. Tilinpäätösarvioissa 56 kunnalla oli negatiivinen vuosikate, kun edellisellä vuonna tällaisia kuntia oli 44 kappaletta.

Kuntien omien arvioiden perusteella lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 18,4 miljardia euroa. Tämä tarkoitti 9,9 prosentin kasvua edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna. Asukasta kohti lainakanta oli 3 360 euroa, vuonna 2018 lainakanta oli 3048 euroa/ asukas. ³⁾ Investointimenoja tilinpäätösarvioissa

oli 3,9 miljardia euroa, joka oli 7,7 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden toteutuneet investointimenot.

Manner-Suomen kuntayhtymien tilinpäätösarviot kertovat ulkoisten toimintakulujen kasvaneen 7,4 prosenttia ja toimintatuottojen 6,5 prosenttia vuonna 2019 verrattuna edellisen vuoden lopullisiin tilinpäätöksiin. Toimintakuluja arvioitiin olevan yhteensä 15,8 miljardia euroa ja toimintatuottoja 16,4 miljardia euroa. Vuosikate laski 0,6 miljardista 0,5 miljardiin euroon.

Kuntayhtymien lainakanta oli tilinpäätösarvioiden mukaan 17,7 prosenttia suurempi kuin edellisen vuoden tilinpäätöksissä, yhteensä 4,6 miljardia euroa. Investointimenot kasvoivat 12,1 prosenttia 1,3 miljardiin euroon.

Kuntaliitto arvioi kuntien tilinpäätösarvioiden perusteella, että tulos painuu vuonna 2019 negatiiviseksi 225 kunnalla, kun vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli 196 kunnassa.

Alueelliset kehitysnäkymät Etelä-Pohjanmaalla ja Järviseudun seutukunnassa

Väestö

Järviseudun seutukunnassa asui vuoden 2019 lopussa tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 19 863 henkilöä. Vuoden aikana vähennystä oli 374 henkilöä. Vimpelin kunnan väkiluku oli vuoden lopussa Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 2 828 henkeä, vähennystä väkiluvussa vuoteen 2018 verrattuna on 73 henkeä. Vuoden 2019 aikana Vimpeliin syntyi 9 lasta (vuonna 2018 16 lasta) ja kuoli 43 henkilöä (vuonna 2018 vastaava luku 51 henkilöä). Koko Etelä-Pohjanmaalla väkiluku väheni 996 henkilöä ja väkiluku kasvoi vain Seinäjoella ja Ilmajoella. Seutukunnista Järviseutu ja Suupohja olivat eniten väkilukua menettäneet alueet. (lähde: tilastokeskuksen PX-Web-tietokannat)

Työllisyys

Etelä-Pohjanmaan työ ja elinkeinotoimistossa oli joulukuun lopussa 6 931 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaisesta vertailuajankohdasta määrä nousi 134 henkilöllä, eli 2 prosentilla. Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli 8,1 prosenttia. Lukema oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Koko maassa vastaava osuus oli 9,8 prosenttia.

Järviseudun seutukunnassa työttömyysprosentti oli 31.12.2019 yhteensä 8,2 prosenttia (v. 2018 8,6 %). Vimpelissä työttömyysprosentti vuoden lopussa oli 6,1 prosenttia (v. 2018 6,8 %).

Etelä-Pohjanmaalla työttömyys nousi kaikissa muissa seutukunnissa paitsi Järviseudulla. Suhteellisesti eniten työttömien työnhakijoiden määrä nousi Kuusiokuntien seutukunnassa, jossa nousua oli 15 % (97 henkilöä).

Työttömien työnhakijoiden määrä laski suhteellisesti eniten palvelu- ja myyntityöntekijöiden (-12,9 %) ja asiantuntijoiden (-10,9 %) ammattiryhmissä. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaisyöttömiä oli joulukuun lopussa 814 henkilöä, mikä on 41 henkilöä vähemmän (-4,8 %) kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Pitkäaikaistyöttömistä yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli 269 henkilöä, mikä on 96 henkilöä (-26,3 %) vähemmän kuin vuosi sitten.

Etelä-Pohjanmaalla uusia avoimia työpaikkoja oli vähemmän kuin vuosi sitten. Kuukauden aikana avoimeksi ilmoitettuja uusia työpaikkoja oli Etelä-Pohjanmaan työ ja elinkeinotoimistossa 2647 kappaletta. Kuukauden uusien työpaikkojen määrä laski edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattaessa 1,2 prosenttia. Kuukauden aikana avoimena oli kaikkiaan 4320 työpaikkaa. Edellisvuoteen verrattuna kasvua oli 11,2 % (+434 työpaikkaa).

Vimpelissä työttömiä työnhakijoita oli 76 henkilöä, joista naisia 29 ja miehiä 47, alle 25-vuotiaita 23 ja yli 50-vuotiaita 30. Vamm. ja pitkäaik. sairaita 10 työttöminä työnhakijoina. Avoimia työpaikkoja Vimpelissä oli vuoden lopussa 6. (Lähde: *Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus, joulukuu 2019*)

Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät

Etelä-Pohjanmaan maakuntaa määrittää pk-yritysvaltainen elinkeinoelämä, tiheä yritys- kanta ja merkittävä yrittäjyysmyönteinen asenneilmapiiri. Vahvat yritystoiminnan klusterit ovat elintarviketalous, metalli- ja teknologiateollisuus sekä puutuoteteollisuus. Etelä-Pohjanmaalla oli heinäkuussa 2017 noin 14 000 yritystoimipaikkaa. Valtaosa maakunnan yrityksistä on kooltaan pieniä ja isoja veturiyrityksiä on vähän. Alle 5 hengen toimipaikkoja on 82 % kaikista toimipaikoista. Toimipaikkoja oli eniten kaupan (2 704) ja rakentamisen (2 173) toimialoilla. Vientiä tai ulkomaista liiketoimintaa oli 18 prosentilla Etelä-Pohjanmaan vastaaja- yrityksistä, kun koko maan osalta vastaava osuus oli 23 %. Yritystoimipaikkojen osuus suhteessa väestöön on maakunnassa korkea, mutta yritysten nettomäärän lisäys on tällä hetkellä alle maan keskitason. Dynamiikan puute vaikuttaa yritys-kentän uusiutumiseen ja kasvuun. Maakunnan yrityssektori on kuitenkin osoittautunut varsin resilientiksi, jolloin maailmantalouden kriisiytymisen ja taantumien vaikutukset jäivät Etelä- Pohjanmaalla pelättyä vähäisemmiksi. Pitkän taantumien ja matalan kasvun vuosikymmenen jälkeen yritysten liikevaihto kääntyi vuoden 2016 aikana merkittävään kasvuun ja positiivinen trendi näkyy useimmilla toimialoilla.

Pk-yritysten suhdannetilanne parantui alkuvuonna 2017 ja seuraavan vuoden suhdannenäkymiä pidettiin oman yrityksen kannalta parempina kuin vuotta aiemmin. Suhdannetilanteessa on kuitenkin alueellisia eroja maakunnan sisällä. Etelä-Pohjanmaan maakunnan kärkenä on agrobiotalous, joka pitää sisällään ruokaketjun eli maatalouden ja elintarvikesektorin. Ruoka-alalla on hyvin merkittävä aluetaloudellinen vaikutus. Kokonaisuudessaan koko ruoka-ala tuottaa arvonlisäystä kansantaloudelle runsaalla 15 miljardilla eurolla. Tämä on lähes yhdeksän prosenttia koko maan arvonlisäyksestä. Suurin aluetaloudellinen merkitys ruoka-alalla on Etelä-Pohjanmaan maakunnassa, jossa alan välitön ja välillinen vaikutus maakunnan arvonlisäykseen on lähes 15 % ja työllisyyteen 21 % (2014).

Etelä-Pohjanmaalla maatilojen lukumäärä on vähentynyt tasaisesti noin 100–200 kappaleella vuosittain. Tilakoon kasvattaminen on edellytys jatkavien tilojen toiminnalle. Osa tiloista lopettaa tuotannon, koska jatkajaa ei ole. Tehtyjen sukupolvenvaihdosten määrän väheneminen johtuu kilpailevien työmahdollisuuksien lisäksi muun muassa tarvittavan pääoman määrän kasvusta sekä maatalouden heikoista tuotto-odotuksista. Luomutilojen määrä on kasvanut viime vuosina ja tuotantoalalla on suuri vientipotentiaali. Elintarviketeollisuutta on perinteisesti pidetty varsin vakaana ja hitaasti muuttavana toimialana, mutta haasteita lisäävät poliittinen epävakaus, kiristynyt kilpailu kansallisella ja kansainvälisellä tasolla sekä viime vuosien aikana jatkunut kuluttajien ostovoiman laahaava kehitys. Elintarviketuotannon jalostusarvo on vähentynyt merkittävästi maakunnassa viime vuosien aikana. Osaltaan syynä voivat olla Venäjä-pakotteet, joiden vuoksi on tuotettu matalamman jalostusasteen tuotteita. Alan kasvun ja kilpailukykyyn kannalta olisi tärkeää saada jalostus- arvoa kasvatettua.

Viennin sisältämä kotimainen arvonlisäys vaihtelee voimakkaasti toimialoittain ja sen osuus on kaikkein suurin elintarviketeollisuudessa sekä puu- ja paperialalla. Etelä-Pohjanmaan metsäbiotalouden suurin toimiala on puutuoteteollisuus, joka työllistää lähes 60 % maakunnan metsäbiotalouden työntekijöistä. Kokonaisuudessaan metsäbiotalous työllistää noin 4 % maakunnan työllisistä. Maakunnassa on runsaasti pieniä ja keskisuuria sahoja sekä puuteollisuuden yrityksiä, jotka ovat usein perheyriityksiä. Maakunnassa ei ole sellu- tai paperitehtaita ja metsäbiotalouden taloudellinen merkitys Etelä-Pohjanmaalla on selvästi maakuntien keskiarvoa pienempi. Vuonna 2016 maassamme hakattiin teollisuuden käyttöön raakapuuta 61,8 miljoonaa kuutiometriä, mikä on tilastohistorian korkein hakkuumäärä. Etelä-Pohjanmaalla hakkuumäärä oli 2,41 miljoonaa kuutiometriä eli 3,9 % koko maan määrästä. Teknologiateollisuudessa on merkittävä aluetaloudellinen ja työllistävä vaikutus maakunnassa.

Ylivoimaisesti suurin toimiala on kone- ja metallituoteteollisuus, jonka lisäksi maakunnassa on jonkin verran elektroniikka- ja sähköteollisuutta sekä tietotekniikka-alan yrityksiä. Teknologia- teollisuus työllisti vuonna 2015 Etelä-Pohjanmaalla noin 8 700 henkeä ja 85 % sen 1,64 miljardin euron liikevaihdosta maakunnassa tuli kone- ja metallituoteteollisuudesta.

Digitalisaatiolla on iso ja kasvava merkitys taloudessa. Seinäjoen ammattikorkeakoulun vuonna 2017 tekemän selvityksen mukaan eteläpohjalaisten pk-yritysten digitalisaation taso on kuitenkin vielä melko matala. Digitalisaatio toisaalta vähentää työvoiman tarvetta, mutta toisaalta sen myötä haetaan uudenlaista osaamista. Tällä hetkellä osaamisintensiivisten yritysten määrä Etelä-Pohjanmaalla on lisääntynyt ja alan kasvu tuo myös paljon epäsuoria hyötyjä maakunnan yritys kentälle. Entistä suurempi osa arvonnalisästä muodostuu aineettomasta pääomasta. On havaittu, että luoviin aloihin ja luovan osaamisen hyödyntämiseen tehdyt panostukset nopeuttavat elinkeinorakenteen monipuolistumista, lisäävät vientiä ja tuotannon jalostusarvoa. Luovien alojen yrityksillä on tulevaisuudessa yhä enemmän yhtymäkohtia teollisuus- ja palvelutoimialoille ja liiketoiminnan kasvu luovilla aloilla tuo myös paljon epäsuoria hyötyjä maakuntaan.

Maakunnan matkailuelinkeinolla on positiiviset näkymät ja alalla on voimakasta kehitystä. Etelä-Pohjanmaalla oli vuoden 2014 lopulla majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimialalla hieman yli 2 000 työpaikkaa. Ala uudistuu ja investoi, uusia vetovoimatekijöitä ollaan synnyttämässä olemassa olevien rinnalle. Kansallisesti matkailu- ja ravintola-ala on hyvässä vireessä, mutta yritysten kannattavuus on heikkoa ja palvelujen kysyntä on vasta saavuttamassa finanssikriisiä 2008 edeltävän tason. Toimialalla ennakoidaan kuitenkin olevan erinomaiset kasvunäkymät: korkealla tasolla oleva kuluttajien luottamus, parantunut talousvire ja erityisesti ulkomaisten matkailijoiden määrän kasvu näkyvät alan kasvuodotuksissa.

Lähde: Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2018–2021

Työvoiman kysynnän ja osaamistarpeiden näkymät

Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman 2019-2020 mukaan talouden yleinen noususuhdanne on edelleen vaikuttanut myönteisesti myös eteläpohjalaiseen toimeliaisuuteen. Jo valmiiksi valtakunnan tasoon verrattuna matala työttömyys on jatkanut laskuaan ja samalla työllisyys on noussut. Myönteisen kehityksen käänköpuolella on paheneva pula osaavasta työvoimasta, ja rekrytointiongelmat tulevat laajenemaan yhä useampia ammattiryhmiä kattavaksi ongelmaksi. Työvoiman saatavuusongelmiin vaikuttaa osaltaan myös maakunnan vanheneva ikärakenne ja negatiivinen väestönkehitys, joka jatkuu huolestuttavana kaikissa kunnissa lukuun ottamatta Seinäjokea, Ilmajokea ja Lapuaa. Suurimmat muuttotappiot syntyvät opintojen perässä yliopistokaupunkeihin muuttavista nuorista.

Samaan aikaan maakunnan omat koulutuspaikat niin toisella asteella kuin ammattikorkeakoulussakin ovat joutuneet mittavien leikkausten kohteeksi. Kehitys on kohtalokas, etenkin kun Etelä-Pohjanmaalla näyttäisi olevan hyvät mahdollisuudet pitää kiinni itse kouluttamistaan opiskelijoista valmistumisen jälkeen. Opetus-hallituksen tilastojen mukaan vuonna 2016 60 % Etelä-Pohjanmaalla korkeakoulututkinon suorittaneista oli vuoden kuluttua edelleen maakunnassa, mikä on kolmanneksi korkein osuus valtakunnallisesti. Sen sijaan muualla koulutuneiden houkuttelu maakuntaan on huomattavasti vaikeampaa. Saman tilaston mukaan 2,6 % koko Suomen korkeakoulutetuista oli asettunut Etelä-Pohjanmaalle. Maakunnan osaamisperustaa uhkaa mureneminen samalla, kun työn murros ja digitalisaatio edellyttävät viemään osaamista kansainväliselle tasolle. Osaamisen kehittämisen on myös perustuttava jatkuvalla oppimisella. Yrityksiltä kaivattaisiin laajempia panostuksia tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Selvää on, ettei osaamis- ja väestövajetta pystytä ratkaisemaan kotimaisin voimin, vaan ulkomaisen työvoiman tarve tulee väistämättä eteen. Niukasti kansainvälistyneenä maakuntana Etelä-Pohjanmaalla on tässä erityisesti kirittävää.

Väestön keskittyminen ja kaupungistuminen ovat globaaleja trendejä ja näkyvät myös Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla. Seinäjoki maakuntakeskuksena on kasvanut viime vuosina nopeasti, mutta kilpailu suurempien kotimaisten kaupunkien kanssa on kovaa. Hajautunut asutus- ja yritys rakenne on tähän saakka ollut tyypillistä Etelä-Pohjanmaalle, mutta jatkossa tämän rakenteen ylläpitäminen vaatii kovempia ponnistuksia elinkeinojen kehittämisessä ja kuntien elinvoimatoimissa. Pohjalaismaakuntien hyvinvointibarometrin mukaan hyvinvoinnin haasteista merkittävimiksi riskitekijöiksi on nostettu nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyys, psyykkiset pitkäaikaissairaudet, yksinäisyys, päihteiden käyttö ja alhainen tulo-taso.

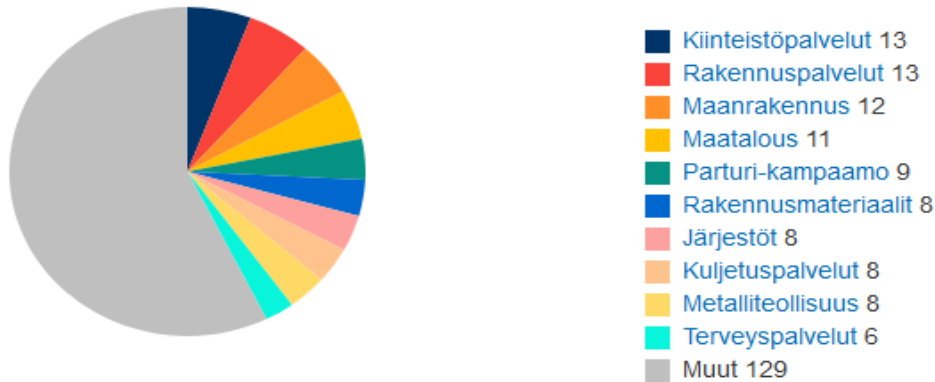
Lähde: Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma 2019-2020

Elinkeinoelämän tilanne / Vimpeli

Alla olevassa kaaviossa on kuvattu Vimpelin suurimmat toimialat yritysten määrän mukaan.

Toimialat

Alueen Vimpeli suurimmat toimialat yritysten määrän mukaan

Lähde: <https://www.finder.fi/kunta/Vimpeli>

PRH:n aineiston mukaan Vimpelissä oli yhteensä 405 rekisteröityä yritystä. Osakeyhtiöiden, kommandiittiyhtiöiden, avoimien yhtiöiden ja osuuskuntien on aina ilmoitauduttava kaupparekisteriin. Yksityisten elinkeinonharjoittajien (yleiskielellä toiminimien) on useimmissa tilanteissa tehtävä perustamisilmoitus kaupparekisteriin.

Uusia yrityksiä vuonna 2019 Vimpeliin perustettiin 9 ja yhteensä 8 yritystä oli tehnyt PRH:lle lopettamisilmoituksen.

2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Hallinto- ja talousjohtaja hoiti kunnanjohtajan virkaa 28.2.2019 saakka vt. kunnanjohtajana oman virkansa ohella. Kunnanjohtajaksi valittu Sam Leijonanmieli otti kunnanjohtajan viran vastaan 1.3.2019.

Vimpelin kunnan talous heikkeni vuonna 2019 johtuen perusturvan merkittävistä ylityksistä laadittuun vuoden 2019 talousarvioon verrattuna. Ylitys oli yhteensä 1.102.005 euroa, josta erikoissairaanhoidon ylitys yhteensä 509.647 euroa ja hoito- ja hoivapalvelujen 481.532 euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli – 1.154.485,45 euroa. Vuoden 2018 tilinpäätöksen taseessa oli -252 257,98 €:n alijäämä. 31.12.2019 taseessa on siten alijäämää yhteensä – 1.406.743,43 euroa. Toimintatuottoja vuonna 2019 Vimpelin kunnalle kertyi yhteensä 3.835.604,40 euroa. Vuonna 2019 toimintakulut olivat - 22.439.829,81 euroa. Toimintakate vuonna 2019 oli -18.604.225,41 euroa.

Vimpelin kunnan verotulot nousivat v. 2019 ja olivat 10.517.824 euroa (vuonna 2018 yhteensä 9.851.071,54 euroa). Lisäystä verotuloihin 666.752 euroa. Valtionosuudet vuonna 2019 olivat 7.887.448 euroa ollen 72.191 euroa enemmän kuin vuonna 2018. Vero- ja valtionosuustulojen lisäys oli siten yhteensä 738.943 euroa. Asukasta kohden laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli siten Vimpelissä 6.344 euroa / asukas. Manner-Suomessa 5.748 euroa / asukas.

Eräitä talouden volyymitietoja

Seuraavassa taulukossa tuloslaskelmasta on poimittu eräitä keskeisiä tuloslaskelman tunnuslukuja, jotka kuvaavat kehitystä vuosina 2012 - 2019.

ulkoinen	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Toimintatuotot	2 048 466	1 851 714	1 855 840	2 182 501	2 004 205	3 537 514	3 704 744	3 835 407
Toimintakulut	-19 335 343	-19 665 958	-19 784 197	-18 483 646	-18 441 978	-20 449 322	-20 992 186	-22.439.830
Toimintakate	-17 286 877	-17 814 244	-17 928 357	-16 301 144	-16 437 773	-16 911 808	-17 287 442	-18.604.225

Verotulot

Kuntien tuloista verotulojen osuus on keskimäärin puolet, joten verotuksella on merkittävä vaikutus kuntatalouteen. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta sekä kiinteistöverosta. Kunta on myös verovelvollinen, sillä kunnat ovat liiketoiminnastaan arvonlisäverovelvollisia ja joskus myös tuloverovelvollisia. Lisäksi kunnat joutuvat maksamaan tietyin poikkeuksin varainsiirtoveroa hankkimistaan arvopapereista.

Verotulot	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Kunnan tulovero	8 250 870	9 042 115	8 849 337	9 147 885	9 192 000	9 088 400	8 445 979	9 101 804
Osuus yhteisöveron tuotosta	451 432	422 491	550 011	614 662	571 187	648 543	592 670	598 938
Kiinteistövero	519 451	583 562	677 603	766 358	866 442	905 375	812 423	817 081
Yhteensä	9 221 753	10 048 168	10 076 951	10 528 906	10 629 629	10 642 318	9 851 072	10 517 824
Verotulot, €/as	2 877	3 169	3 243	3 426	3513	3578	3392	3 719
Muutos, %	-4,0	9,0	0,3	4,5	1,0	0,1	-7,4	6,34

Vero%	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Kunnan tulovero	20,50	21,00	21,50	22,00	22,25	22,25	22,25	22,25
Kiinteistövero% yleinen	0,80	1,0	1,1	1,3	1,3	1,30	1,10	1,10
Vak.as.rak	0,5	0,5	0,5	0,55	0,55	0,70	0,65	0,65
Muu as. rak	1,1	1,1	1,1	1,15	1,15	1,30	1,30	1,30
Rakentamatt. tontit				3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja.

Valtionosuusrahoitus maksetaan kunnille ja muille rahoituksen saajille yhtenä eränä jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa taroituksenmukaisimmasta käytöstä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät seuraavat valtionosuudet:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi ja
- taiteen perusopetus.

Suomen valtionosuusjärjestelmässä tulopohjan tasaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta.

Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, eikä yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ole täten vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään.

Kilpailukyky sopimuksen vaikutus Vimpelin kunnan valtionosuuteen oli v. 2019 -269.712 euroa, v. 2018 - 258.547 euroa ja vuonna v. 2017 -196.641 euroa. Kiky-sopimuksen kertakompensaatio valtionosuuteen oli v. 2019 128.536 euroa, joka näkyi kunnalle maksetussa valtionosuudessa.

Kotikuntakorvaus vimpeliläisten lasten esi- ja perusopetuksen oppilaista Alajärven kaupungille oli 2 730 358 euroa ja Vetelin kunnalle 13 200 euroa. Kotikuntakorvaukset yhteensä 2 743 559 euroa. Valtio tilittää kotikuntakorvaukset suoraan sille kaupungille tai kunnalle, jonka järjestämässä esi- tai perusopetuksessa lapsi on, ennen valtionosuuden maksamista kotikunnalle.

Vuosi	Peruspalv. vos	Siitä tasaus	Opetus- ja kultt.toim. vos	Hark.var. vos	Yhteensä
2010	7 371 521	944 094	-963 581	490 000	6 897 940
2011	7 775 537	1 065 516	-1 006 942		6 768 595
2012	7 802 203	715 638	-1 117 027	420 000	7 105 176
2013	8 493 961	1 082 268	-960 087	415 000	7 948 875
2014	9 382 979	1 626 616	-1 090 186	446 000	8 738 793
2015	8 988 222	2 159 172	-929 330		8 058 892
2016	9 118 358	2 161 896	-891 224		8 227 134
2017	8 896 237	2 169 834	-766 528		8 129 709
2018	8 566 607	2 138 256	-751 351		7 815 256
2019	8 624 008	2 243 364	-736 560		7 887 448

Toimintatuotot

Vimpelin kunnan toimintatuotot (ulkoinen) olivat vuonna 2019 **3.835.604,40 euroa**, jossa kasvua **130.860,47 euroa eli kasvua 3,5 %**. Vuonna 2018 toimintatuotot olivat 3.704.743,93 euroa, jossa kasvua 2017 vuoteen oli 167.229,69 euroa, 4,7 %.

Toimintatuotot muodostuvat seuraavista tuotoista:

Myyntituotot

Myyntituotot ovat tuloja tavaroiden ja palvelujen myynnistä, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset peittävään hintaan. Kunnan liiketoiminnan (mm. vesi-, energia-, jätehuolto-, liikenne-, satamalaitos, kanttiini, pesula, autokoulu yms. liikeluontoinen toiminta) suoritteista perimät korvaukset merkitään kuitenkin myyntituottoihin riippumatta siitä, kattavatko ne tuotantokustannukset.

Vimpelin kunnan myyntituotot olivat vuonna 2019 yhteensä 2.817.658,74 euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 45.925,78 euroa.

Maksutuotot

Maksutuotot ovat asiakasmaksuja ja muita maksuja tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Usein maksujen perusteista säädetään laissa tai asetuksessa.

Vimpelin kunnan maksutuotot olivat vuonna 2019 yhteensä 52.053,00, jossa kasvua edelliseen vuoteen 20.360,88 euroa eli 39,12 %. Maksutuottojen kasvua syntyi erityisesti ympäristölupa- ja maa-aineslupamaksuista.

Tuet ja avustukset

Tuet, avustukset ja muut tulon siirrot valtiolta, EU:lta ja muulta yhteisöltä silloin, kun tuki tai avustus ei ole kunnan suoritteiden perusteella saama korvaus eikä investoinnin rahoitusosuus.

Vimpelin kunnan tuet ja avustukset olivat vuonna 2019 yhteensä 35.481,93 euroa. Vuoden 2018 vastaava oli yhteensä 63.451,13 euroa. Pääosa tuesta on valtion työllistämiseen maksettua palkkatukea ja työterveyshuollon Kela-korvausta.

Muut toimintatuotot

Muihin toimintatuottoihin sisältyvät mm. vuokratuotot ja käyttöomaisuuden myyntivoitot sekä muut sekalaiset tulot. Vuokratuotot sisältävät asuntojen, muiden rakennusten, maa- ja vesialueiden sekä koneiden ja laitteiden vuokratuloja.

Vimpelin kunnan muut toimintatuotot olivat vuonna 2019 yhteensä 930.410,73 euroa, kun ne vuonna 2018 olivat 837.867,72 euroa. Nousu johtui liikelilojen vuokratuoton noususta Mirjanpellon kiinteistön osalta ja intervallin väistöstä aiheutuneiden kustannusten vakuutuskorvauksesta vuodelta 2018; vakuutuskorvaus väistötilan tekemisestä ja palvelutuotannolle aiheutuneista kustannuksista oli yhteensä

38 488,06 € / Vimpelin osuus. Vakuutuskorvaus vuodelta 2018 kirjataan vuoden 2019 tilinpäätökseen muihin tuloihin.

2.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuodelta 2019 kunta teki alijäämäisen tuloksen. Kunnan talouden tasapainottaminen ja alijäämien kattaminen tulevat olemaan lähivuosien aikana tärkein kaikessa päätöksenteossa huomioon otettava tekijä. Tehtävien investointien osalta vaikutukset käyttötalouteen tulee arvioida ennen investointipäätöksentekoa. Toimintamenoja tulee kasvattamaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan uudessa työ- ja virkaehtosopimuksessa mahdollisesti tulevat palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päätyminen.

Sote- ja maakuntauudistuksen kariutuminen keväällä 2019 heijastuu edelleen epävarmuustekijänä kunnan talouteen. Vuosittain vaihtelevat erikoissairaamenot ja niiden heikko ennustettavuus vaikeuttavat pitkän aikavälin talouden suunnittelua. Sote-uudistukseen liittyvät lakipaketit annettaneen eduskunnalle vuoden 2020 lopulla.

Vuoden 2019 talousarviossa valtuusto päätti, että vuoden 2019 investointien rahoitukseen otetaan pitkäaikaista lainaa 1,1, milj. euroa ja kunnanhallitukselle annettiin valtuudet harkintansa mukaan muuttaa osaa lyhytaikaisesta lainasta pitkäaikaiseksi lainaksi. Sitten kesäkuussa 2019 valtuusto päätti intervallia koskevasta investoinnista. Kunnanhallitus kilpailutti pitkäaikaisen lainan 1,5 milj. euroa. Vuoden 2019 aikana pitkäaikaisen lainojen määrä lisääntyi yhteensä 0,968 miljoonan euron arvosta. Kuntatodistusohjelman kautta hankittuja lainoja on vuoden lopussa taseessa 5,5 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja maksettiin v. 2019 yhteensä 531 574 euroa. Korkotilannetta seurataan aktiivisesti ja riittävän aikaisessa vaiheessa harkitaan edelleen kuntatodistuslainan muuttamista pitkäaikaiseksi lainaksi. Investointien rahoitukseen otetaan pitkäaikaista lainaa, mikäli korkokehitys sitä puoltaa. Investointeja jatketaan vuosittain maltillisesti siten, että kunnan lainamäärää voidaan hallitusti alentaa.

Kunnallisveron ennakonpidätysten kertymät eivät ole kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Verotuksen joustavan valmistumisen johdosta verovuoden 2018 veronpalautukset ovat suurimaksi osaksi jo peritty kunnilta, joten joulukuun 2019 tilitykset kasvoivat tämänkin johdosta reilusti viime vuoteen verrattuna. Verohallinnon laatiman selvityksen perusteella verokortti uudistuksesta johtuva kertymävaje korjaantui suurelta osin vasta joulukuussa 2019 tehtävissä ennakonpidätyksissä. Tilityksissä korjausliike näkyi siten voimakkaammin vasta tammikuussa 2020. Lopullisesti vaje korjaantuu kuitenkin vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2017	2018	2019**	2020**	2021**	2022**
Verolaji						
Kunnallisvero	9 088	8 446	9 120	9 234	9 266	9 451
<i>Muutos %</i>	<i>-1,1</i>	<i>-7,1</i>	<i>8,0</i>	<i>1,2</i>	<i>0,3</i>	<i>2,0</i>
Yhteisövero	649	593	591	610	639	661
<i>Muutos %</i>	<i>13,5</i>	<i>-8,6</i>	<i>-0,2</i>	<i>3,2</i>	<i>4,6</i>	<i>3,4</i>
Kiinteistövero	905	812	806	806	806	806
<i>Muutos %</i>	<i>4,5</i>	<i>-10,3</i>	<i>-0,7</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
VEROTULOSSI KIRJATTAVA	10 642	9 851	10 518	10 651	10 711	10 918

Taulukossa on kuvattu joulukuussa 2019 julkaistu veroennustekehikko Vimpelin kunnan osalta. Verotulojen osalta ennakoidaan ennusteessa lievää kasvua lähivuosien aikana.

Kuntaliiton 18.3.2020 julkaiseman arvion mukaan koronavirusepidemian laajentuminen ja sen aiheuttamat toiminnalliset muutokset ja poikkeustilajärjestelyt kohdistuvat kuntatalouteen useaa vaikutuskanavaa pitkin sekä menoja lisäten että tuloja vähentäen ja ennustamista vaikeuttaen.

Välittömät koronaviruspotilaiden hoitoon liittyvät kustannukset kohdistuvat sosiaali- ja terveystoimeen, erityisesti erikoissairaanhoidon. Sairauspoissaolot, varallaolo, poikkeusjärjestelyt ja esimerkiksi puhtaanapidon lisääntynyt tarve lisää kustannuksia kuitenkin myös muilla toimialoilla, kuten sivistystoimessa, pelastustoimessa ja tukipalveluissa. Toisaalta joissakin kunnan palveluissa kustannukset voivat pienentyä tai ajoittua myöhemmäksi.

Heikentynyt kysyntä pienentää palkkasummaa ja sitä kautta kunnallisverotuloja. Yritysten yt-neuvottelut ja uhka lomautuksista vaikuttavat sekä verotuloihin että esimerkiksi perustoimeentulotuen menoihin. Tuloja vähentävät myös maksutuottojen menetykset, jotka syntyvät liikunta- ja kulttuurilaitosten sulke-
misten takia, mutta myös päätökset esim. varhaiskasvatuksen maksuhojennuksista vähentävät asiakasmaksutuloja.

Verotulot muodostavat Vimpelin kunnan tulorahoituksesta merkittävän osan ja siinä tapahtuvat muutokset laskevaan suuntaan heikentävät toteutuessaan vuosikatetta. Sote-menojen kasvu entisestään korona-viruksen vuoksi tulevat heikentämään toimintakatetta jo vuonna 2020 ja edelleen suunnitelma-
vuosina.

Valtiovarainministeriö valmistelee 20.3.2020 annetun tiedotteen mukaan kuntataloutta tukevia toimenpiteitä, mutta toimenpiteiden vaikutuksia kuntakohtaisesti on vielä vaikea arvioida.

Joulukuussa 2018 hyväksytyn elinkeinostrategian linjausten mukaisesti kunnan elinvoiman kehittämistä jatketaan kolmen kärkiteeman ympärillä. Työ on lähtenyt hyvin käyntiin ja kunnan alueella olevat toimitilat, yritykset ja yhdistykset ovat aktiivisesti mukana kehittämistyössä. Korona-viruksen vaikutukset yritysten toimintaedellytyksiin ja vaikutusten laajuus ovat vielä keväällä 2020 vaikeasti ennustettavia.

Henkilöstöorganisaatio on vakiintumassa määrältään nykyisen palvelutoiminnan tarpeisiin. Henkilöstön eläköityessä harkitaan jokaisen tehtävän kohdalla erikseen, voidaanko tehtävät hoitaa jäljelle jäävällä henkilöstöllä.

2.1.6 Kunnan henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Vimpelin kunnan vakituisen henkilöstön määrä 31.12.2019 on 43,5 henkilöä.

Vakituisesta henkilöstöstä naisia on 28,5 (65,91,18 %) ja miehiä 15 (34,09 %).

Vakituisesta henkilöstöstä 75 % on 50 –vuotiaita tai vanhempia. Vakituisen henkilöstön ikä oli keskimäärin 53 vuotta ja on pysynyt laskenut verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuonna 2018 henkilöstömäärä oli yhteensä 44 henkilöä, joten henkilöstön määrä on pysynyt ennallaan.

Sairaslomien määrä v. 2019 oli keskimäärin 25 päivää / työntekijä (v. 2018 keskimäärin 10 työpäivää). Kunta-alalla oli v. 2018 keskimäärin 17 sairauslomapäivää/työntekijä.

Tapaturmavakuutusyhtiö v. 2019 If Vahinkovakuutusyhtiö Oy.

Työterveyshuolto ostettiin Terveystalo Oy:ltä.

Virkojen ja toimien täyttämättä jättäminen / täyttämiskielto

Vakinaisten virkojen ja toimien täyttämiseen tulee pyytää henkilöstöjaoston lupa. Lupaa hakiessa on esitettävä vaihtoehto, jossa tehtävä voidaan hoitaa ko. virkaa tai työsuhdetta täyttämättä.

Sijaisten palkkaaminen

Alle kolmen päivän sijaisia ei palkata, ellei työtehtävä vaadi sijaisen palkkaamista. Pitempiaikaisen sijaisen palkkaamiseen pyydetään joko teknisen johtajan tai hallinto- ja talousjohtajan lupa. Yli vuoden sijaisuus käsitellään joko teknisessä lautakunnassa tai kunnanhallituksessa.

Luvat haettu.

Vuosilomien sijoittaminen

Vuosiloma annetaan työntekijälle työnantajan määräämänä ajankohtana. Vuosilomasta 24 arkipäivää on sijoitettava lomakaudelle (kesäloma). Muu osa lomasta (talviloma) on annettava viimeistään seuraavan lomakauden alkuun mennessä. Vimpelin kunnassa kunnanviraston vuosilomat tulisi keskittää kunnanviraston kiinnioloaikoihin.

Lomat keskitetty kunnanviraston tai koulujen kiinnioloaikoihin. Muutoin lomat on suunniteltu niin, että asiakkaiden palvelu ei häiriinny.

Työaikamuotojen tehokas käyttö

Työajat tulee suunnitella niin, että ne vastaavat toiminnan tarpeita. Työnantaja vastaa ja päättää töiden, työaikojen sijoittelusta eri päiville. KVTES tai TS ei sisällä määräyksiä säännöllisen työajan sijoittamisesta tiettyyn kellonaikaan tai viikonpäivään. Työvuorot voidaan sijoitella porrastetusti työpäivän sisällä.

Kunnanvirastolla on sähköinen työajan seuranta ja liukuva työaika. Vuorotyössä työajan seuranta tapahtuu Titania-ohjelmalla. Muutoin käytetään yleistyöaikaa ja päivätyötä. Varallaolo ja päivystys on järjestetty vuorolistan mukaan.

Henkilöstötilinpäätös vuodelta 2019 esitetään valtuustolle erillisenä asiakirjana.

	TP 2019	TP 2018	TP 2017	TP 2016
Maksetut palkat ja palkkiot	-1.358.876,03	-1.270.070,81	-1.167.605,14	-459.899,35
Sijaisten palkat ja palkkiot	-156.411,41	-107.250,88	-118.168,73	-20.370,57
Erilliskorvaukset	-64.815,60	-55.189,80	-46.182,57	-1.704,67
Luottamustoimipalkkiot	-37.773,37	-51.161,87	-52.332,72	-41.269,77
Työllistämistukipalkat	-37.824,04	-96.010,91	-44.221,60	
Luottamustoimen vuosipalkkiot	-6.308,33	-6.400,00	-5.566,72	-5.500,00
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-19.086,20	-22.504,24	12.554,07	13.327,18
Aktivoidut palkat ja palkkiot	24.426,71	11.052,28		
Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma	-1.656.668,27	-1.597.536,23	-1.421.523,41	-515.417,18

2.1.7 Ympäristötekijät

Ympäristömenoihin sisällytetään vain yksilöitävissä olevat lisäkustannukset, joilla pyritään pääasiassa torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövahinkoja. Ympäristömenoihin ei sisällytetä menoja, jotka vaikuttavat suotuisasti ympäristöön, mutta joilla pyritään pääasiassa edistämään muita tarpeita kuten yrityksen kannattavuutta, työturvallisuutta ja –terveyttä, yrityksen tuotteiden turvallista käyttöä tai tuotannon tehokkuutta.

Ympäristönsuojelun investointimenoiksi lasketaan menot, jotka syntyvät ympäristöhyötyjen tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelun tason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi hankituista hyödykkeistä. Inventoinneissa huomioidaan varsinaisten ympäristönsuojeluinvestointien lisäksi ympäristönsuojelun tasoa parantavista osainventoinneista johtuva lisämeno. Ympäristömenojen vastineeksi kunta voi saada ympäristötuloja. Niitä ovat esimerkiksi jätehuolto- ja jätevesimaksut.

Vimpelin kunnan ympäristömenot 2019

Kuluneen vuoden aikana jätevesiverkkoon on liittynyt 40 uutta asuin- ja vapaa-ajan rakennusta.

Jäteveden puhdistamolla käsiteltiin 267 335 m³ jätevesiä.

Jätevesipumppaamoja ja tarkastuskaivoja sekä viemäriverkostoa uusittiin. Jätevedenpuhdistamo saneerattiin 150 189 €:lla.

Sako- ja umpikaivolietettä on ajettu jätevedenpuhdistamolle 438 m³. Tämä on 117 m³ vähemmän, kuin vuonna 2018. Vimpelissä sako- ja umpikaivolietteen määrä on vähäinen laajan viemäriverkon vuoksi.

Jätevesipuhdistamon puhdistetun jäteveden tarkkailun hoitaa KVVY Tutkimus Oy. Tarkkailun kustannukset vuonna 2019 olivat 4 107 €.

Kirkonkylän suljetun kaatopaikan tarkkailu hoidetaan omana työnä ja ilmoitus tarkkailusta lähetetään KVVY Tutkimus Oy:lle.

Kunnan kaikkien kiinteistöjen jätekuljetukset hoiti Jätehuolto P. Nuolikoski Oy hintaan 36 736 €.

Puhdistamon kuivattu liete kuljetetaan Alajärven kompostikentälle ja sen hoidosta maksettiin 28 081 € vuonna 2019.

Lautakunnan tekemän ympäristökatselmuksen perusteella kiinteistöille on lähetetty kunnostuskehotuksia 17 kpl.

Ympäristötuloja kunta sai v. 2019 jätevedenpuhdistamon jätevesimaksuja 312 776 €. Lisäksi jätevesilietteen käsittelystä tuli tuloja 2 950 €.

Tekninen lautakunta on käsitellyt tämän ympäristötilinpäätöksen 18.3.2020.

2.1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida, hallita ja raportoida toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinta käsittää kuntakonsernin lyhyen ja pitkän aikavälin strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vahinkoriskit, jotka voivat olla ulkoisia tai sisäisiä. Riskienhallinta kohdistuu koko kuntakonserniin sekä ulkoistettuihin palveluihin. Riskienhallinta on osaltaan kytketty osaksi johtamista sekä toiminnan ja talouden suunnittelu-, ohjaus-, seuranta- ja raportointiprosesseja.

Tämän tilinpäätösasiakirjan liitteenä on ”Riskien kartoitus” –asiakirja, jossa on kuvattu ja arvioitu kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit systemaattisesti, laadittu alustavat kehittämissuositukset ja määritellyt vastuuhenkilöt. Riskien systemaattinen arviointi osoittaa, että kunnan toimintaan vaikuttavia riskejä on useita. Riskien toteutumisen todennäköisyyttä pystytään omalla toiminnalla pienentämään sääntöjen, ohjeiden ja menettelytapojen terävöittämisellä, koulutuksella ja tiedottamisella lisämallä.

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin

- Kunnan asukasmäärän väheneminen on riskitekijä. Asukasmäärän positiivinen kehitys riippuu monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat työpaikkatilanne, yritysten ongelmat osaavan työvoiman saamiseksi, asumismahdollisuudet ja erilaiset viihtyvyystekijät. Väestön väheneminen on myös kansallinen ongelma; toisaalta väestön hakeutuminen kasvukeskuksiin ja eteläiseen Suomeen lisää rakenteellisia ongelmia kauempana kasvukeskuksista sijaitsevien kuntien alueella.
- Maailmanlaajuisesta tartuntatauti-epidemiasta johtuvat poikkeusolot ja sen vaikutukset yritysten toimintaan vaikuttavat kokonaisuutena kunnan toimintaan ja talouteen.

Toiminnalliset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluja ja lainsäädännön muutoksia.

- Keväällä 2020 puhjennut tartuntatauti-epidemia muodostaa toiminnallisen riskin, jonka vaikutukset kunnan palvelutuotannon järjestämiseen edellyttävät valmiussuunnitelman päivittämistä. Tämä työ on aloitettu jo syksyllä 2019. Mikäli epidemia kestää pitkään ja osa henkilöstöstä sairastuu tai joutuu muusta syystä karanteenin omaisiin olosuhteisiin, voi sijaishenkilöstön saatavuuteen liittyä riskejä. Tähän on varauduttu varahenkilöjärjestelmää kehittämällä ja henkilöstön sijoittelulla siten, että eri ikäryhmiin ja riskiryhmiin kuuluvien asiakkaiden palvelutuotannossa oleva henkilöstö on sijoitettu erilleen. Etätöitä on otettu käyttöön niissä tehtävissä, joissa se on ollut mahdollista.
- Lainsäädännön muutokset ja erityisesti edelleen valmistelussa oleva sote-uudistus on paitsi välttämätöntä, mutta vaikuttaa samalla merkittävästi kunnan talouteen, palvelutuotantoon ja sisäiseen toimintaan.

Taloudelliset riskit liittyvät mm. talouden tasapainoon, tulo-rahoituksen riittävyteen, investointeihin ja rahoitukseen.

- vuoden 2019 tilinpäätöksessä kunnan tase painuu jälleen alijäämäiseksi. Kunta edelleen täyttää kaksi kriisikuntakriteeriä; keskimääräistä korkeampi tuloveroprosentti ja suhteellinen velkaantuneisuus ylittää 50 %:n rajan. Kunta on tulo-rahoituksessaan voimakkaasti riippuvainen verotulojen ja valtionosuuden kehityksestä. Verotulojen vuosittainen heilahtelu tuo kunnan talouden pitkäjänteiseen kehittämiseen ennakoimattoman riskin. Kunnan toimintamenoista sote-menot käsittävät yli 50 %. Vuonna

2019 sote-menot kasvoivat n. 10 % vuodelle 2019 hyväksytyyn talousarvioon verrattuna. Talousarvio-lylytykset ja sote-menojen kasvu aiheuttavat merkittävän riskin talouden tasapainottamiselle, mikäli verotulorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) ei kasva toimintamenoja vastaavasti

- Sote-menojen kasvu entisestään korona-viruksen vuoksi tulevat heikentämään toimintakatetta jo vuonna 2020 ja edelleen suunnitelmavuosina. Valtiovarainministeriö valmistelee 20.3.2020 annetun tiedotteen mukaan kuntataloutta tukevia toimenpiteitä, mutta toimenpiteiden vaikutuksia kuntakohtaisesti on vielä vaikea arvioida.

Rahoitusriskit ryhmitellään korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi. Kunnan lainasalkusta n. 48 % on lyhytkorkoista lainaa kuntatodistusohjelman kautta. Lyhytkorkoinen laina on suhdanneherkkä.

-maailmanlaajuisen tartuntatautiepidemian vaikutukset rahamarkkinoihin voivat aiheuttaa korkokustannusten nousun. Kuntatodistusohjelma -lainojen muuttaminen muihin lyhytkorkoisiin lainainstrumentteihin voi tulla tässä yhteydessä ajankohtaiseksi lyhyellä varoitusajalla.

-lainamäärän nousu investointien rahoitukseen aiheuttaa korkomenojen kasvun ja vaikuttaa siten heikentävästi tulokseen

-lainojen vuosittaisen lyhennystason merkittävä kasvu voi aiheuttaa myös likviditeettiriskiä.

Vahinkoriskit koskevat vakuutuksia, joilla varaudutaan omaisuus- ja henkilövahinkoihin. Kunnan vakuutukset kattavat omaisuusvakuutuksen (rakennukset ja irtaimistot), julkisyhteisön vastuuvakuutuksen, hallinnon vastuuvakuutuksen, ajoneuvovakuutukset ja tapaturmavakuutukset (sekä työntekijöiden että kuntalaiset osallistuessaan kunnan järjestämään toimintaan). Vakuutuksia hoitaa vakuutusmeklariliike Ahjo Oy ja vakuutukset ovat tällä hetkellä If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:llä. Vakuutusturva käydään läpi vähintään kerran vuodessa ja täydennetään ajantasaisesti tarpeen vaatiessa.

Vuoden 2019 aikana tehtiin vahinkoilmoitus kahdesta kunnan kiinteistöihin liittyvästä omaisuusvahingosta, joista toisen käsittely on 31.12.2019 edelleen kesken.

-riski syntyy, mikäli kiinteistöjen kunnossapitotoimenpiteitä ei tehdä suunnitellusti, peruskorjauskohteiden valvontaa ei hoideta asianmukaisesti, kulunvalvontaa ei ole ja vakuutuksia ei pidetä ajan tasalla.

Kiinteistöstrategia on valmistelussa, kiinteistöjen kunnossapito-ohjelma on valmisteilla 5 – 10 vuoden periodille, peruskorjauskohteiden valvontaa tehostetaan, tehtäväkuvat ja vastuut selkeytetään ja sähköinen kulunvalvonta on otettu käyttöön keväällä 2020 suurimmissa keskustan kiinteistöissä työajanseurantajärjestelmän käyttöön oton yhteydessä.

2.2 Selonteko Vimpelin kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kunnan sisäisen valvonnan ohje päivitettiin keväällä 2018 ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa tulemaan voimaan hallintosäännön liitteenä 1.7.2018 lukien. Kunnan sisäinen valvonta on vuoden 2019 aikana järjestetty 1.7.2018 voimaan tulleiden Vimpelin kunnan ja kuntakonsernin *Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen* mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ohjeen tarkoituksena on varmistaa ja edistää sisäisen valvonnan käytännön toteutusta Vimpelin kuntakonsernissa sekä tiedottaa sisäisen valvonnan merkityksestä, velvoitteista ja vastuista koko henkilöstölle.

Vimpelin kunnan konserniohjeen mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita tulee noudattaa myös konserniyhtiöissä. Ohjeessa määritetään sisäisen valvonnan vastuita sekä tehtäviä toimenpiteitä ja toimintaan liittyviä raportointivelvoitteita. Kuntalaki (410/2015) pitää sisällään säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

- 14.7 §: Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

- 90 §: Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.
- 115 §: Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.
- Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernintalouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- 123 §: Tilintarkastajien on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.
- Tilintarkastajien on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvontajärjestetty asianmukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi

Kuntalain säännöksiä tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Kunnanhallitus on 21.5.2018 § 124 päättänyt, että kunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen lisätään asiakirja, jossa kuvataan ja arvioidaan kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit systemaattisesti, laaditaan kehittämisehdotukset ja määritellään vastuuhenkilöt. Asiakirja tuodaan kunnanhallitukselle vuosittain tammikuussa tiedoksi ja sen pohjalta laaditaan toimintakertomukseen arvio riskeistä ja sisäisen valvonnan toimivuudesta. Riskiarvio on tilinpäätösasiakirjan liitteenä.

Sisäisen valvonnan pääkohteet jaotellaan Vimpelin kunnassa seuraavasti:

- a) Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi
- b) Päätöksenteko
- c) Henkilöstö ja henkilöstöhallinnon prosessit
- d) Toiminta ja talous
- e) Ympäristöasiat
- f) Omaisuuden hallinnointi
- g) Hankinnat
- h) Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

a) Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi

Kunnan toimivalta ja vastuut on määritelty hallintosäännössä, jolla valtuusto on siirtänyt toimivaltaansa toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Samalla valtuusto on antanut viranomaiselle oikeuden siirtää eli delegoida sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Toimivallan voi siirtää sekä toimintasäännöllä että yksittäisellä päätöksellä. Toimielin tai viranhaltija, jolle toimivaltaa on siirretty, on sekä oikeutettu että velvoitettu tekemään päätöksen asiasta. Se, jolle on siirretty toimivaltaa, on vastuussa tehdystä päätöksestä. Toimielimissä päätöstä vastaan äänestänyt tai eriävän mielipiteen ilmoittanut ei kuitenkaan ole vastuussa päätöksestä. Asian esittelijällä on, mikäli päätös poikkeaa hänen päätösehdotuksestaan, oikeus ilmoittaa eriävä mielipide. Jos esittelijä ei ilmoita eriävää mielipidettä, myös hän on vastuussa esittelystään poikkeavasta päätöksestä.

b) Päätöksenteko

Päätöksentekoprosessiin sisältyvät asian vireille tulo, valmistelu, päätöksenteko, tiedottaminen, toimeenpano sekä toimeenpanon valvonta. Päätöksenteon tulee perustua oikeisiin ja riittäviin tietoihin. Päätöstekstin on oltava yksiselitteinen ja täsmällinen. Päätökset on perusteltava. Tiedon on säilyttävä muuttumattomana asian kaikissa käsittelyvaiheissa.

Päätöksenteossa ja -valmistelussa sekä täytäntöönpanossa on noudatettava lainsäädäntöä sekä sääntöjä ja ohjeita. Lainvastaiset ja virheellisesti tehdyt päätökset voidaan valitusteitse oikeudessa kumota.

Päätöksen-teossa on muistettava, ettei esteellinen henkilö osallistu asian käsittelyyn, mikä tarkoittaa asian käsittelyn kaikkia vaiheita valmistelusta täytäntöönpanoon saakka. Jokainen päätöksentekijä on ensisijaisesti itse vastuussa siitä, ettei osallistu esteellisenä asian käsittelyyn. Toimielimien jäsenten ja esimiesten tulee valvoa alaistensa päätöksentekoa tarvittaessa otto-oikeutta käyttämällä. Otto-oikeus on ylemmän viranomaisen keino valvoa alemman viranomaisen päätöksenteon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Kunnan toimielinten päätökset sekä viranhaltijapäätökset julkaistaan kunnan internet-sivuilla.

Päätöksentekoprosessin toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurataan vuosittain toimielinten antamissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteoissa, joihin kootaan yhteenveto viranhaltija ja toimielinpäätöksistä: kokousten ja päätösten määrät, oikaisuvaatimukset, valitukset, otto-oikeuden käyttämiset, vireillä olevat oikeusprosessit sekä eri oikeusasteiden päätökset.

Kokousten ja päätösten määrät:	Kunnanvaltuusto, kokouksia 9 kpl, 130 pykälää Kunnanhallitus, kokouksia 16 kpl ja 282 pykälää Tekninen lautakunta 12 kpl, 98 pykälää
Oikaisuvaatimukset:	0 kpl
Valitukset hallinto-oikeudessa v. 2019	3 kpl ja ratkaisut v. 2017 tehtyihin valituksiin tulivat v. 2019 3 kpl
Otto-oikeuden käyttämiset:	0 kpl
Vireillä olevat oikeusprosessit:	0 kpl
Eri oikeusasteiden päätökset:	1 kpl
Vireillä olevat omaisuusvahingot ylimääräiset kustannukset sekä omaisuusvahinko kiinteistölle)	2 kpl (v. 2019 intervallin väistön palvelutuotannolle aiheutuneet)
Konkurssivalvonnat	2 kpl (eivät päättyneet v. 2019).

c) Henkilöstö ja henkilöstöhallinnon prosessit

Henkilöstön oikeudenmukainen kohtelu edellyttää voimassa olevan lainsäädännön, virka- ja työehtosopimusten sekä muiden henkilöstöasioita koskevien määräysten, päätösten ja ohjeiden noudattamista. Henkilöstölle on järjestetty infotilaisuuksia, joissa on kerrattu työ- ja virkaehtosopimuksen sisältöä sekä 1.1.2020 voimaan tulleen työaikalain säädöksiä. Toimintayksiköiden tulee omassa päätöksenteossään noudattaa konsernihallinnon antamia ohjeita ja linjauksia ja huolehtia tarvittavien yhteistointavelvoitteiden toteuttamisesta ennen päätöksentekoa. Vastuu työyhteisön hyvinvoinnista on sekä esimiehellä että työntekijöillä. Vimpelin kunnassa palkanlaskenta siihen liittyvine menettelyineen on ulkoistettu Järvinet Oy:lle.

Henkilöstötilinpäätös annetaan valtuustolle erikseen käsiteltäväksi.

d) Toiminta ja talous

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on esitetty kunnantoinnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä resurssit. Palvelukokonaisuudet ja liikelaitokset määrittelevät vuosittain talousarviossaan, miten ne toteuttavat omaa perustehtäväänsä tavoitteellisesti. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden pohjalta toimielimet hyväksyvät tehtäväalueensa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä käyttösuunnitelmat määrärahoille ja tuloarvioille. Valtuusto hyväksyy talousarviossa investointisuunnitelman taloussuunnittelukaudelle.

Kunnanhallitus antoi 28.1.2019 § 22 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet:

Ohjeiden mukaan toimielinten tulee vuosittain määrittää ne henkilöt, joilla on oikeus hyväksyä menoja ja muita kirjanpidon tositteita. Asiatarkastaja ja menon hyväksyjä ei saa olla sama henkilö.

Menon hyväksyjän on tarkastettava tosittien muodollinen oikeellisuus sekä varmistettava, että tavara, palvelun osto tai työsuoritus on merkitty vastaanotetuksi. Hyväksyjä vastaa, että tositteessa on oikeat tiliöintimerkinnot ja että menon suorittamiseen on käytettävissä siihen budjetoitua määrärahaa.

Kausiraporttien toteumat raportoidaan kunnan johtoryhmälle ja raportoinnista vastaa kunnanjohtaja.

Tulosraporttien toteumat raportoidaan kunnanhallitukselle ja raportoinnista vastaavat kunnanjohtaja. Tulosraporttien yhteydessä laaditaan ennuste koko vuoden toteumasta suhteessa talousarvioon.

Vimpelin kunnassa kirjanpito on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. Perinnän hoitaa Intrum Justitia Oy.

e) Ympäristöasiat

Kertomus ympäristöjärjestelmästä ja ympäristötilinpäätös julkaistaan vuosittain osana kunnantilinpäätöstä ja toimintakertomusta.

f) Omaisuuden hallinnointi

Palvelukokonaisuudet ja tytäryhteisöt ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että kunnankonsernin omistama ja hoidossa oleva omaisuus pidetään kunnossa ja sitä käytetään taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Toimialajohtajat vastaavat, että omaisuudesta ja irtaimesta omaisuudesta laaditaan asianmukaiset luettelot talouspalveluiden ohjeistuksen mukaisesti. Omaisuuteen kohdistuvia riskejä on arvioitava säännöllisesti.

Riskienhallinnasta vastaa se yksikkö, jonka hoitoon omaisuus on uskottu. Kunnan kiinteä ja irtain omaisuus vakuutetaan kunnanhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Toimintayksiköiden on välittömästi ilmoitettava kunnanomaisuuteen kohdistuneista vahingoista kunnanjohtajalle.

Kunnan kiinteän ja irtaimen omaisuuden vakuutukset hoitaa Vahinkovakuutusyhtiö If ja vakuutusmeklaripalvelut on ostettu 1.3.2019 lukien Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy:ltä.

Vuonna 2019 oli merkittäviä Vakuutusyhtiö If:lle ilmoitettuja omaisuusvahinkoja 2 kpl.

g) Hankinnat

Hankinnoissa noudatetaan konsernilaajuisesti hankintalainsäädäntöä ja Vimpelin kunnan hankintaohjetta. Toimintayksiköiden johdon on varmistettava, että hankintatoiminta on järjestetty tarkoituksenmukaisesti, yksikössä on riittävä hankintaosaaminen ja hankinnat tehdään oikein, asianmukaisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti. Hankintojen yhteydessä ei saa antaa eikä ottaa vastaan lahjoja tai palveluksia. Henkilökohtaisia hankintoja ei saa tehdä kunnan hankintojen yhteydessä eikä käyttää kunnan hankintasopimuksia omaksi edukseen. Esteellinen henkilö ei saa osallistua hankintojen valmisteluun tai päätöksentekoon.

Kunnanvaltuusto hyväksyi hankintaohjeen 29.4.2019 § 24.

Hankintavaltuudet on määritelty kunnanhallituksen hyväksymässä talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

h) Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

Vimpelin kunnan ICT-palvelut on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. Kuntakonsernin tietotekniikkatoiminnassa on huomioitava suunnitelmallisuus, kustannustehokkuus ja kokonaisuuden hallinta siten, että turvataan tietoresurssien hyväksikäyttö suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa. Järvinet Oy vastaa tietoturvan ja tietosuojan hallinnan kehittämisestä ja koordinoinnista, mutta vastuu toimintayksikön ja toiminnan tietoturvasta ja tietosuojasta on jokaisella esimiehellä ja työntekijällä.

Vimpelin kunta ostaa tietosuojavastaavan palvelun Järvinet Oy:ltä.

Yhteenveto

Kunnanhallitus toteaa arvionaan, että kunnan hallinto on toiminut velvoittavien lakien ja säännösten mukaisesti. Yleisesti ottaen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tulot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
ulkoinen	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 836	3 705
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-22 440	-20 992
Toimintakate	-18 604	-17 287
Verotulot	10 518	9 851
Valtionosuudet	7 887	7 815
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	1	3
Muut rahoitustuotot	47	35
Korkokulut	-62	-61
Muut rahoituskulut	-1	-2
Vuosikate	-214	354
Poistot ja arvonalentumiset	-940	-857
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-1 154	-503
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 154	-503

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	17,1	17,6
Vuosikate/Poistot, %	-22,79	41,3
Vuosikate, euroa/asukas	-75,8	122,0
Asukasmäärä	2828	2904

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vimpelin kunnan toimintatuotot / toimintakulut % oli 17,1, kun se edellisenä vuonna oli 17,6 %.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vimpelin kunnan vuosikate oli -214 250,04 euroa vuonna 2019, kun se edellisenä vuonna oli 354 357,50 euroa.

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan tulorahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vimpelin kunnan vuosikate poistoista on -22,79 % vuonna 2019, kun se edellisenä vuonna oli 41,3 %.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Taivoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vimpelissä vuonna 2019 vuosikate per asukas oli -75,8 euroa, kun se vuonna 2018 oli 122,00 euroa.

2.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai vähentyivätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2 018
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-214	354
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-1	7
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 465	-1 260
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	53	1
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 627	-898
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-532	-562
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	500
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutokset		2
Pitkäaikaisten saamisten muutokset		-331
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-239	170
Korott. pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset	256	704
Rahoituksen rahavirta	1 985	483
Rahavarojen muutos	358	-415
Rahavarat 31.12.	1 407	1 049
Rahavarat 1.1.	1 049	1 464
	358	-415

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	2 919	-563
Investointien tulorahoitus, %	-14,6	28,1
Laskennallinen lainanhoitokate *)	-0,10	0,33
Lainanhoitokate	-0,26	0,67
Kassan riittävyys, pv	21	17
Asukasmäärä	2828	2904

*) uusi tunnusluku

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän (5 vuodelta) avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Tunnusluku v. 2019 oli 2 919 000 euroa, kun se v. 2018 oli -563 000 euroa.

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti oli -14,6 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja josta saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Vimpelin kunnan laskennallinen lainanhoitokate oli -0,10 vuonna 2019.

Lainanhoitokate kertoo kunnan/konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Vimpelin kunnan lainanhoitokate oli -0,26 %, kun se edellisenä vuonna oli 0,67 %.

Kassan riittävyys (pv) – tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kassan riittävyys kunnalla oli 31.12.2019 yhteensä 21 päivää. Kassan riittävyys nousi edelliseen vuoteen verrattuna 4 päivää.

2.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
		1 000 €			1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	10 970	10 970
Muut pitkävaikutteiset menot	45	17	II Arvonkorotusrahasotot		
			III Muut omat rahastot		
II Aineelliset hyödykkeet			IV Edell. tilikauden yli-/alijäämä	-252	251
Maa- ja vesialueet	2 082	2 071	V Tilikauden yli-/alijäämä	-1 154	-503
Rakennukset	9 575	9 590			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 331	3 579	B POISTOERO JA VAPAA-		
Koneet ja kalusto	271	136	EHTOISET VARAUKSET		
Enn.maksut ja keskener. hank.	1 266	705			
			C PAKOLLISET VARAUKSET		
III Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	3 992	3 992	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut lainasaamiset	632	632	Valtion toimeksiannot		
Muut saamiset	96	96	Lahjoitusrahastojen pääomat	39	12
			Muut toimeksiantojen pääomat	4	4
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot			E VIERAS PÄÄOMA		
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	39	12	I Pitkäaikainen		
			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	5 440	4 523
C VAIHTUVAT VASTAAVAT					
I Vaihto-omaisuus			Lainat julkisyhteisöiltä		
			Saadut ennakot		
II Saamiset			Liittymismaksut ja muut velat	1 277	1 172
Pitkäaikaiset saamiset	331	331	Siirtovelat		
Lyhytaikaiset saamiset			II Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	674	615	Lyhytaik. joukkovelkakirjalainat	5 500	4 500
Lainasaamiset	88		Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	507	457
Muut saamiset	215	115	Lainat julkisyhteisöiltä		
Siirtosaamiset	14	22	Saadut ennakot		
			Ostovelat	1 330	821
			Liittymismaksut ja muut velat	40	76
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	6	6	Siirtovelat	357	679
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 401	1 043			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 058	22 962	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 058	22 962

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	39,75	46,68
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	64,98	57,21
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-1 407	-252
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-497,43	-86,87
Lainakanta 31.12., 1000 € (sis. lyh. aik)	11 447	9 479
Lainakanta 31.12., €/asukas (sis. lyh. aik.)	4 048	3 264
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. *)	11 453 136	9 484 233
Lainat ja vastuut, €/asukas *)	4 050	3 266
Lainasaamiset, 1000 €	632	632
Asukasmäärä	2828	2904

*) uusi tunnusluku

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuuden, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä taloudellisista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste on erinomainen, mikäli se on yli 50 % ja normaali, jos se on 30–50%. Alle 20 % omavaraisuusaste on heikko.

Vimpelin kunnan vuoden 2019 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 39,75 %, kun se vuoden 2018 lopussa oli 46,68 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2019 oli 64,98 % ja vuonna 2018 se oli 57,21 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Vimpelin kunnan edellisen tilikauden yli- /alijäämä	-252 257,98
Tilikauden 1.1.-31.12.2019 alijäämä	-1 154 485,45
Kertynyt alijäämä	-1 406 743,43
Kertynyt yli-/alijäämä € / asukas	-497,43

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Vimpelin kunnan lainakanta 31.12.2019 oli 11 447 447 €, kun se edellisenä vuonna oli 9 479 021 euroa.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Kunnan asukaskohtainen lainamäärä vuoden 2019 lopussa oli 4 048 euroa / asukas (v. 2018 = 3 264 €/asukas).

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Vimpelin kunnan lainat ja vuokravastuut olivat 11.453.135,85 € 31.12.2019.

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Vimpelin kunnan lainat ja vuokravastuut olivat 4.050 €/asukas vuonna 2019.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Lainasaamiset olivat 31.12.2019 yhteensä 631 577,00 euroa ja ovat pysyneet ennallaan.

2.5. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja – menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

(ulkoinen)

TULOT	1000 €	%	MENOT	1000 €	0,02
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3 836	15,44	Toimintakulut	22 440	91,59
Verotulot	10 518	42,34	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	7 887	31,75	Korkokulut	62	1 465,00
Korkotuotot	1		Muut rahoituskulut	1	0,00
Muut rahoitustuotot	47	0,19	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien			- Pakoll. varausten lis. (+), väh. (-)		
hyödykkeiden luovutusvoitot	2	0,01	- Pysyvien vastaavien		
			hyödykkeiden luovutustappiot	1	
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0,00	Investointimenot	1 465	5,98
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	52	0,21			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset			Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500	6,04	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	532	2,17
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 000	4,03	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	24 843	100,00	Kokonaismenot yhteensä	24 501	100,00

2.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	5	
Osakkuusyhteisöt		
Muut omistusyhteisyhteisöt		
Yhteensä	10	

Kuntalaissa (410/2015) on säännökset kuntakonsernista ja kunnallisista liikelaitoksista. Kunnan, joka 16a §:n tarkoittamalla tavalla muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laadintavelvollisuus koskee kuntaa, jolla on yksi tai useampia tytäryhteisöjä.

Kuntalain 47 §:ssä säädetään kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeesta: Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

2.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Vimpelin kunnan kuntalain (410/2015) mukaiset konserniohjeet on hyväksytty kunnanvaltuuston kokouksessa 11.6.2018 § 39.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kuntakonserni on määritelty kuntalain 6 §:ssä. Konsernikäsitteellä kuvataan kunta-alalla kunnan tai kuntayhtymän määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostama kokonaisuus. Määritelmä vastaa kirjanpitolain tarkoittamaa konsernia.

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamista. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvalan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä

Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kunta tai kuntayhtymä on konsernin emoyhteisö ja sen tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kunnalla tai kuntayhtymällä on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan emoyhteisön oikeutta käyttää yli puolta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Määräysvalta voi tarkoittaa myös oikeutta nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä tai toimielimessä, jolla on tämä sama oikeus. Määräysvalta voi perustua myös muihin seikkoihin, jotka luovat kunnalle oikeuden tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa kohdeyhteisössä.

Konserniohje ei oikeudellisesti suoraan sido tytäryhteisöjen toimielimiä. Sitovuus syntyy vasta siinä vaiheessa, kun tytäryhteisöjen toimivaltainen elin, yleensä hallitus, on hyväksynyt ohjeet yhteisöä sitovaksi (Kuntalaki 47 §).

Kuntakonsernissa hyväksytyt konserniohjeet noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Tytäryhteisöjen johto toimii kuitenkin konsernin emoyhteisön eli kunnan luottamuksen varassa.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt:

- Kiinteistö Oy Rentolankartano (omistusosuus 100 %)
- Vimpelin Lämpö Oy (omistusosuus 70,8 %)
- Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy (omistusosuus 64,17 %)
- Asunto Oy Kotipiha (omistusosuus 100 %)

Muut Konserniyhtiöt

- Sairaanhoidopiiri (omistusosuus 2,16%)
- Eskoo (omistusosuus 1,8795%)
- Järviseudun koulutuskuntayhtymä (omistusosuus 9,74%)
- Etelä- Pohjanmaan Liitto (omistusosuus 1,75%)
- Järviseudun Sähkövoiman Ky (omistusosuus 33,33%)

Kunnan toimielinten vastuunjako konsernin toiminnan seurannassa ja raportoinnissa

Valtuusto

- Määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset
- Päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- Hyväksyy tilinpäätöksen, joka sisältää konsernitilinpäätöksen
- Nimeää kunnan edustajat kuntayhtymien valtuustoihin/ytymäkokouksiin
- Hyväksyy konserniohjeet.

Kunnanhallitus

- Nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin.
- Antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kunnan muulle viranomaiselle
- Valvoo kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- Vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- Antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.
- Kunnanhallitus antaa kuntaa eri yhteisöjen, laitosten tai säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kunnanjohtaja

- Johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan konsernipolitiikkaa
- Vastaa konserniohjeen mukaan kunnanjohtajalle kuuluvista tehtävistä
- Seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle
- Seuraa kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämistä kunnanhallitukselle.
- Kunnanjohtajalla on oikeus käyttää kunnan puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.
- Huolehtii konsernin toiminnan ja talouden suunnittelusta.

2.6.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössääntöksiä, kuntalain mukaisia konsernisääntöksiä sekä hyvää kirjanpitoa. Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Raportoinnin sisältö ja rajoitukset

- Liiketalouden piiriin ja muut salassa pidettävät asiat käsitellään emoyhteisönä toimivassa kunnassa salassa pidettävänä.
- Tytäryhteisöjen tulee toimittaa toimintakatsaus maksukausittainen, jossa on arvioitu tavoitteiden toteutumista koko kuluvalle suunnittelukaudella ja mahdollisia poikkeamia tavoitteista sekä tarvetta korjaaviin toimenpiteisiin.
- Raportoinnin yhteydessä yhtiöiden toimitusjohtajat esittelevät kunnanhallituksen kokouksessa sekä välintilinpäätökset, tilinpäätökset ja tulevien vuosien budjetin ja investointisuunnitelmat.
-

Toiminnan ja talouden suunnittelu

- Tytäryhteisö toimittaa kunnanhallitukselle tiedoksi 4- vuotisen taloussuunnitelman sekä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.
- Taloussuunnitelmasta tulee käydä ilmi valtuuston tytäryhteisölle asettamat toimintatavoitteet. Investointiohjelman suunnittelukauden tulee olla 4 vuotta ja se tulee toimittaa kunnanhallitukselle tiedoksi. Taloussuunnitteluun liittyvistä käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää viimekädessä tytäryhteisön hallitus.
- Henkilöstösuunnitelma

2.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kiinteistö Oy Rentolankartano muutti nimensä Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:ksi 23.12.2019.

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy osti omistukseensa 35,83 % yhtiön omasta osakekannasta 21.11.2019.

2.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vimpelin Vuokra-asunnot Oy

	Talousarvion 2019 tavoitteet	Tavoiteluokka	Arvio
Tilojen käyttöaste	90 %	Toiminnallinen tavoite	Ei toteutunut
Talouden tervehtyttämisuunnitelma	Toteutus suunnitelman mukaan	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Tilikauden tulos vähintään	>0	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Alijäämä		Taloudellinen tavoite (katettuna vuoteen 2022 mennessä)	Ei toteudu suunnitelmavuosina
Omavaraisuusaste %	>20	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut
Pitkäaikainen vieras pääoma €/asukas	< 960 €/asukas	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut
Korjausinvestointien suunnitelma	Toteutus suunnitelman mukaan	Toiminnallinen tavoite	Toteutui
Korjausinvestointien taso % liikevaihdosta	30 %	Toiminnallinen ja taloudellinen tavoite	Toteutui

Yhtiön jatkoi Rakennuttajan Laskentavoima Oy:llä vuonna 2018 teetetyn peruskorjaussuunnitelman toteutusta vuonna 2019. Pitkäaikainen vieras pääoma €/asukas nousi, koska yhtiö joutui ottamaan lainaa peruskorjauksia varten. Samaan aikaan yhtiö on kuitenkin jatkanut muiden lainojen maksusuunnitelmaa ja peruskorjaussuunnitelman toteutusta jatketaan myös suunnitelmavuosina. Suunnitelma on etupainotteinen, johtuen useimpien kiinteistöjen perustuksien kuivatuksen tarpeesta. Samanaikaisesti tehdään myös asuntojen sisäremontteja.

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy

	Talousarvion 2019 tavoitteet	Tavoiteluokka	Arvio
Tilojen käyttöaste	100 %	Toiminnallinen tavoite	Ei toteutunut
Tilikauden tulos	>0	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut
Omavaraisuusaste %	>20	Taloudellinen tavoite	Toteutui

Yhtiön hallinnoimiin tiloihin ei ole saatu vuokralaisia koko vuodeksi, mutta tiloja on vuokrattu myös lyhemmäksi aikaa. Yhtiön tilikauden tulos meni tappiolliseksi luottotappiokirjausten myötä. Tavoitteena on saada tilojen käyttöastetta nostettua ja tilikauden tulos takaisin voitolliseksi.

Asunto Oy Vimpelin Kotipiha

	Talousarvion 2019 tavoitteet	Tavoiteluokka	Arvio
Tilojen käyttöaste	100 %	Toiminnallinen tavoite	Ei toteutunut
Tilikauden tulos	>0	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Alijäämä/Ylijäämä	Alijäämä katettu	Taloudellinen tavoite	Toteutui

Viime vuonna molemmat asunnot olivat melkein koko vuoden vuokrattuna, käyttöaste jäi vain hieman tavoitteesta.

Vimpelin Lämpö Oy

Tilanteessa ei ole näköpiirissä erityisiä muutoksia.

	Talousarvion 2019 tavoitteet	Tavoiteluokka	Tilinpäätös 2019	Arvio
Liittymien osuus kunnan talouksista	40 / n. 1000	Vaikuttavuus-ta- voite	40 / n. 1000	Toteutui
Yksikköhinta kun- nallisen tuotannon keskiarvosta	57,60 / 57,41 €/Mwh	Tuotantotavoite	57,60 / 57,41 €/Mwh	Toteutui
Katetuotto %	51	Kannattavuus-ta- voite	59	Toteutui
Sijoitetun pää- oman tuotto	17,9	Kannattavuus-ta- voite		
Tilikauden voitto / liikevaihdosta	➤ 20 %	Taloudellinen ta- voite	0,07	Ei toteutunut
Omavaraisuusaste %	53	Taloudellinen ta- voite	57	Toteutui
Suhteellinen vel- kaantuneisuus %	36,8%	Taloudellinen ta- voite	19,4%	Ei toteutunut
Pitkäaikaisen vie- raan pääoman määrä €/asukas	< 60 €/asukas	Taloudellinen ta- voite	< 37 €/asukas	Ei toteutunut
Osinko omistajalle	1000 euroa	Taloudellinen ta- voite		Ei toteutunut

2.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	14 131	14 041
Toimintakulut	-32 530	-31 072
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	2	5
Toimintakate	-18 397	-17 026
Verotulot	10 518	9 851
Valtionosuudet	8 389	8 315
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	5
Muut rahoitustuotot	123	78
Korkokulut	-130	-117
Muut rahoituskulut	-36	-47
Vuosikate	468	1 059
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 756	-1 547
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-1 288	-488
Tilinpäätössiirrot	-1	4
Tilikauden vero		-10
Laskennalliset verot	3	-2
Vähemmistöosuudet	14	-11
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 272	-507

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43	45
Vuosikate/Poistot, %	27	68
Vuosikate, euroa/asukas	165	365
Asukasmäärä	2828	2904

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Konsernin toimintatuotot / toimintakulut % oli 43 %.

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan konsernin tulorahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Konsernin vuosikate poistoista on 27 % vuonna 2019.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vimpelin vuoden 2019 konsernin vuosikate oli 165 euroa/ asukas ja heikkeni verrattuna edelliseen vuoteen.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	468	1 059
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot		-10
Tulorahoituksen korjauserät	-17	
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 958	-2 593
Rahoitusosuudet investointimenoihin		1
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	64	4
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 443	-1 539
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainsaamisten vähennys	3	3
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 756	1 372
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-908	-1 232
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	515
Oman pääoman muutokset	-69	-148
Muut maksuvalmiuden muutokset	94	549
Rahoituksen rahavirta	2 876	1 059
Rahavarojen muutos	433	-480
Rahavarat 31.12.	2 801	2 368
Rahavarat 1.1.	2 368	2 848
Rahavarojen muutos	433	-480

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	52	-897
Investointien tulorahoitus, %	16	41
Laskennallinen lainanhoitokate *)	0,23	0,53
Lainanhoitokate	0,6	0,9
Kassan riittävyys (pv)	27,96	24,64

*) uusi tunnusluku

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän (5 vuodelta) avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

2019	-2.442.931,62
2018	-1.539.524,11
2017	1.285.850,10
2016	1.792.520,91
2015	955.780,97
	51.696,25

Investointien tulorahoitus – Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti oli konsernitasolla 16 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja josta saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konsernin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Konserni voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli 0,23 vuonna 2019.

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Konsernin lainanhoitokate oli 0,6 %.

Kassan riittävyys (pv) – tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

Kassan riittävyys konsernissa oli 31.12.2019 yhteensä 27,96 päivää.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	191	114
Muut pitkävaikutteiset menot	12	17
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 343	2 331
Rakennukset	18 592	17 874
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 541	3 803
Koneet ja kalusto	1 070	923
Muut aineelliset hyödykkeet	31	31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 389	1 025
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	117	115
Osakkeet ja osuudet	2 133	2 045
Lainasaamiset		3
Muut saamiset	131	131
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	53	12
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	53	26
Muut toimeksiannot	1	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	163	147
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 730	1 604
Lainasaamiset	88	
Muut saamiset	291	212
Siirtosaamiset	80	137
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	6	175
Rahat ja pankkisaamiset	2 795	2 193
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 810	32 919

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 970	10 970
Muu oma pääoma	24	27
Edellisten tilikausien yli (alijäämä)	-49	524
Tilikauden yli (alijäämä)	-1 272	-507
VÄHEMMISTÖOSUUDET	336	352
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	268	277
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	106	94
Lahjoitusrahaston pääomat	46	19
Muiden toimeksiantojen pääomat	13	13
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 363	10 841
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	1 277	1 172
Laskennalliset verot	19	22
Lyhtyaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 500	4 500
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 639	1 314
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	60	68
Ostovelat	1 888	1 239
Muut velat	527	584
Siirtovelat	1 095	1 410
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 810	32 919

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste %	29	35
Suhteellinen velkaantuneisuus%	73,58	65,46
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-1 321	17
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	-467	6
Konsernin lainat €/asukas	6 896	5 735
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	19 503	16 655
Konsernin lainat ja vuokravastuut, 31.12. *)	24 821 492	19 308 760
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas *)	8 777	6 649
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €		3
Kunnan asukasmäärä	2 828	2 904

*) uusi tunnusluku

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuuden, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä taloudellisista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste on erinomainen, mikäli se on yli 50 % ja normaali, jos se on 30–50%. Alle 20 % omavaraisuusaste on heikko.

Vimpelin kunnan konsernin vuoden 2019 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 29 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2019 oli 73,58 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Konsernin kertynyt yli-/alijäämä -467 € / asukas.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Konsernin lainakanta 31.12.2019 oli 19 502 854 euroa.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Konsernin lainat 31.12.2019 olivat 6 896 euroa / asukas.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 24 821 492,20 €.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 8 777 euroa / asukas 31.12.2019.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin lainasaamiset olivat 31.12.2019 yhteensä 43,59 euroa.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien **henkilöiden keskimääräinen lukumäärä**
31.12.2019 46 henkilöä.

2.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet**2.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet**

Kuntalain 110.3 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kuntalain 115.2 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Usealle vuodelle ulottuva toimenpideohjelma tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Toimenpideohjelmaan otetaan ne tuloja lisäävät ja menoja vähentävät toimenpiteet, jotka eivät sisälly varsinaiseen taloussuunnitelmaan. Toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina. Erillisessä toimenpideohjelmassa voidaan tehdä periaateratkaisut tarvittavien toimenpiteiden määrästä ja rahamääräisestä tasosta, vaikka niiden kohdistumista tehtävittäin ei vielä olisikaan ratkaistu.

Vimpelin kunnan talous heikkeni vuonna 2019 johtuen perusturvan merkittävistä ylityksistä laadittuun ja joulukuussa 2018 hyväksytyyn vuoden 2019 talousarvioon verrattuna. Ylitys oli yhteensä 1.102.005 euroa, josta erikoissairaanhoidon ylitys yhteensä 509.647 euroa ja hoito- ja hoivapalvelujen 481.532 euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli - 1.154.485,45 euroa. Vuoden 2018 tilinpäätöksen taseessa oli alijäämää -252 257,98 €:n alijäämä. 31.12.2019 taseessa on siten alijäämää yhteensä - 1.406.743,43 euroa. Toimintatuottoja vuonna 2019 Vimpelin kunnalle kertyi yhteensä 3.835.604,40 euroa. Vuonna 2019 toimintakulut olivat -22.439.829,81 euroa. Toimintakate vuonna 2019 oli - 18.604.225,41 euroa.

Vimpelin kunnan verotulot nousivat v. 2019 ja olivat 10.517.824 euroa (vuonna 2018 yhteensä 9.851.071,54 euroa). Lisäystä verotuloihin 666.752 euroa. Valtionosuudet vuonna 2019 olivat 7.887.448 euroa ollen 72.191 euroa enemmän kuin vuonna 2018. Vero- ja valtionosuustulojen lisäys oli siten yhteensä 738.943 euroa.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Vimpelin kunnan taseen alijäämän muodostuminen vuodesta 2011 lukien näkyy seuraavasta taulukosta. Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2019 tilikauden tulos – 1.154.485,45 euroa siirretään edellisen tilikauden yli-/alijäämättilille. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen alijäämää on kunnan taseessa -1 406 743,43 euroa.

Tilinpäätösten ja taseen yli-/alijäämät	
TP 2011 alijäämä	-1.335.917,82
Alijäämä taseessa 31.12.2011	-1.187.049,06
TP 2012 alijäämä	-1.655.612,09
TP 2013 alijäämä	-527.547,56
TP 2014 alijäämä	-221.139,17
TP 2015 ylijäämä	1.397.726,12
TP 2016 ylijäämä	1.482.844,84
TP 2017 ylijäämä	961.529,27
Taseen ylijäämä 31.12.2017	250 752,35
TP 2018 alijäämä	-503 010,33
Taseen alijäämä 31.12.2018	-252 257,98
TP 2019 alijäämä	-1 154 485,45
Taseen alijäämä 31.12.2019	- 1.406.743,43

2.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Uuden kuntalain (410/2015) 110 § mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Arviointimenettely

Kuntalain 118 § mukaan

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa. ”*Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.*”

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut **ovat kahtena vuonna peräkkäin** täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen yläpitämistä konsernitilinpäätösten tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käyttämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.

Vimpelin kunnan talous täyttää edelleen vielä voimassa olevista kriteereistä kaksi eli tuloveroprosenttia koskeva kriteeri sekä suhteellisen velkaantuneisuuden kriteeri.

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä oleva alijäämä tulee olla katettu viimeistään tilikauteen 2023 mennessä. Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee vain kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyttä alijäämää, ei konsernitaseen alijäämää.

Kuntalain 118 §:n mukaisia uusia kriisikuntakriteerien mukaisia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan vanhoja kriteerejä. Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa. (ei muutosta nykyiseen)

jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (ei muutosta nykyiseen)

TAI

- *jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot*
 1. *kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate);*
 2. *kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö);*
 3. *asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä);*
 4. *konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 (nykyisin tunnusluku: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %).*

Vuoden 2020 talousarviossa on arvioitu tilinpäätöksen vuodelta 2019 olevan negatiivinen. Talousarviossa on esitetty talouden tasapainottamissuunnitelma.

”Tasapainottamissuunnitelmassa toimintakulujen edellytetään pysyvän enintään vuoden 2020 talousarvion tasolla. Kustannusten nousu vähennetään kiinteistömenoja sekä lämmityskustannuksia vähentämällä että energiatehokkuutta parantamalla. Muita keinoja ovat kunnan palvelutuotannossa tarpeettomien kiinteistöjen realisointi, jolla vähennetään kiinteistöjen ylläpitokustannuksia. Henkilöstömenojen arvioidaan kasvavan suunnitelmavuosina ansiotasoindeksin mukaan n. 2 % / vuosi. Henkilöstömenoja vähennetään sekä talousarviovuonna että suunnitelmavuosina määräaikaisten ja sijaisten käyttöä vähentämällä teknisen toimen tulosalueella vähintään 1 / 3 osa vuoden 2019 menoihin verrattuna. Tämä edellyttää tarpeen vaatiessa tehtävien töiden priorisointia vakinaisen henkilöstön poissaolon ajalla. Lisäksi suunnitelmavuosina kustannusten vähentämiseksi käytetään sisäisiä henkilöstösiirtoja. Avoimiksi tulevia toimia ja virkoja ei täytetä, mikäli se on mahdollista ilman kuntalaisten saamien palvelujen merkittävää heikentämistä. Näillä toimilla talous tasapainottuu suunnitelmavuosien aikana edellyttäen, että verotulot ja valtionosuudet kertyvät suunnitelmassa esitetyllä tavalla. Suunnitelmavuodelle 2023 on kirjattu kiinteistöverotulojen merkittävä nousu uusista kiinteistövero- ja kartuttavista kohteista. Toteutuminen vaatii erillisiä suunnitelmia ja valtuuston päätöksiä. Suunnitelmavuosien toimintatuottojen lisäys pyritään toteuttamaan ensisijaisesti myynti- ja maksutulojen palvelun kasvun kautta ja toissijaisesti taksoja nostamalla. Indeksikorotukset tehdään suunnitellusti. Tasapainottamistarve tarkentuu vuoden 2020 aikana riippuen tilinpäätöksen 2019 alijäämän suuruudesta.”

Talouden tasapainottaminen edellyttää uusia päätöksiä jo vuoden 2020 aikana, koska keväällä 2020 koko maailmaa koskeva tartuntatauti-epidemia tulee lisäämään kunnan sote-menoja edelleen. Samoin koko kansantalouden taantuma ja lomautukset vaarantavat verotulojen kertymisen, jotka muodostavat kunnan talousarviotuloista keskeisen osan.

Valtiovarainministeriö valmistelee 23.3.2020 annetun tiedotteen mukaan kuntataloutta tukevia toimenpiteitä, mutta toimenpiteiden vaikutuksia kuntakohtaisesti on vielä vaikea arvioida.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, ovatko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous-, ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- ja toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan talousarvion toteutusvertailuosassa (KuntaL 113, 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121.2 §).

Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Euromääräisen poikkeaman lisäksi poikkeama voidaan esittää suhteellisenä osuutena.

Vuoden 2019 talousarvion käyttötalouden osalta määrärahat ovat sitovia bruttomääräisinä:

- valtuustoon nähden kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla (sitovuustaso osasto 02)
- lautakuntaan nähden vastuualuetasolla (sitovuustaso osasto 03)

Investoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden hankkeittain.

Sitovia eriä tuloslaskelmassa ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja menot ja tulot. Poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat rahoitustoiminnan, lainakannan ja muut maksuvalmiuden muutokset.

Valtuusto on määrännyt talousarviovuodelta 2019 tilivelvollisiksi tilauksittain seuraavat viranhaltijat

Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja	(Vt. kunnanjohtaja Seija Kinnunen 1.1.- 28.2.2019 ja Sam Leijonanmieli 1.3.2019 lukien)
Kunnanhallitus	Hallinto- ja talousjohtaja	
Tekninen lautakunta	Tekninen johtaja Ympäristösihteeri	
Investoinnit	Tekninen johtaja	

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet: Vimpelissä kunnanhallituksen ja teknisen lautakunnan jäsenet.

3.1.1 Keskusvaalilautakunta

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

ulk.	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%:a TA:sta	TP 2019/ TA 2019 €	TP 2019 / TP 2018 €
Tulot	5 277,80	12 900,00	10 285,00	79,7	-2 615,00	5 007,20
Menot	-6 420,27	-15 750,00	-8 210,44	52,1	-7 539,56	1 790,17
Netto	-1 142,47	-2 850,00	2 074,56	-72,8	-4 924,56	-3 217,03

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Vuonna 2019 toimitettiin eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit. Oikeusministeriö suorittaa kunnalle kertakorvauksena eduskuntavaalien ja europarlamenttivaalien järjestämisestä ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden.

Arvio:

Vuoden 2019 eduskuntavaalit järjestettiin 14.4.2019 ja europarlamenttivaalit 26.5.2019.

Keskusvaalilautakunta kokoontui 5 kertaa ja keskusvaalilautakunnan sihteeri on laskentasihteeri Sirpa Takala.

3.1.2 Tarkastuslautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNTA

ulk.	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%:a TA:sta	TP 2019/ TA 2019 €	TP 2019 / TP 2018 €
Tulot						
Menot	-10 778,47	-13 936,00	-8 992,35	64,5	-4 943,65	-1 786,12
Netto	-10 778,47	-13 936,00	-8 992,35	64,5	-4 943,65	-1 786,12

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tarkastuslautakunnan talousarvio käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammattitilintarkastuksen.

Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tilintarkastuksen tehtävänä on hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tarkastaa, onko kunnan hallintoa ja taloutta hoidettu kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti sekä muutoin asianmukaisesti.

Tilikausilla 2017–2020 tarkastusyhtiönä toimii BDO Auditor Oy vastuullisena tilintarkastajana Tuula Ylikangas.

Arvio:

Tilintarkastus toteutui vuonna 2019 asianmukaisesti ja hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

Tarkastuslautakunta kokoontui 6 kertaa vuoden 2019 aikana.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2019 käsiteltiin kunnanvaltuustossa 17.6.2019 § 59. Tilinpäätös vuodelta 2019 hyväksyttiin ja tilivelvollisille myönnettiin vastuuvapaus 17.6.2019 § 58.

3.1.3 Kunnanhallitus

KUNNANHALLITUS: VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TASO

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

ulk.	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%:a TA:sta	TP 2019/ TA 2019 €	TP 2019 / TP 2018 €
Tulot	14 787,09	45 950	35 484,64	77,2	-10 465,36	20 697,55
Menot	-17 354 919,87	-18 690 908	-18 748 320,95	100,3	57 412,95	1 393 401,08
Netto	-17 340 132,78	-18 644 958	-18 712 836,31	100,4	67 878,31	1 372 703,53

Kunnanhallitus: sisältää kokonaisuutena seuraavat toimintamenot: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallinto- ja toimisto, muu toiminta, nuorten työllistäminen, löytöeläinten säilytys, yhteiskuntasuhteet, toimikunnat, catering, kunnan markkinointi ja isännöintipalvelut, sivistystoimen tilaajalautakunnan palkkiot ja tukityöllistäminen. Lisäksi valtuuston nähden sitovaan tasoon sisältyvät perusturvan, sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluiden sekä maaseutuhallinnon palveluiden ostot, joista esitetään erittely erikseen.

Valtuustoon nähden sitovalla tasolla kunnanhallitukselle em. palveluita varten myönnetty määräraha talousarvioon tehtyine muutoksineen 9.12.2019 (toimintakate) ylittyi 67 878,31 euroa, toteutuma 100,4 %.

Kunnanvaltuusto piti 10 kokousta ja kunnanhallitus 16 kokousta. Valtuustoseminaareja järjestettiin 1 ja lisäksi järjestettiin valtuuston iltakouluja.

Yleishallinto

ulk.	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%:a TA:sta	TP 2019/ TA 2019 €	TP 2019 / TP 2018 €
Tulot	8 783,49	35 950	29 428,02	81,9	-6 521,98	20 644,53
Menot	-643 522,67	-744 279	-695 796,45	93,5	-48 482,55	52 273,78
Netto	-634 739,18	-708 329	-666 368,43	94,1	-41 960,57	31 629,25

Yleishallinto: sisältää seuraavat toimintamenot: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallinto- ja toimisto, muu toiminta, nuorten työllistäminen, löytöeläinten säilytys, yhteiskuntasuhteet, toimikunnat, catering, kunnan markkinointi, isännöintipalvelut, sivistystoimen tilaajalautakunta, tukityöllistäminen ja kulttuuri-toimi.

Alla yleishallinnon erittely toimintakate –tasolla (ulkoinen / sisäinen)

	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Kunnanvaltuusto	-39 250	-35 897	-39 439
Kunnanhallitus	-142 064	-180 919	-148 691
Hallinto- ja toimisto	-265 302	-254 822	-260 379
Muu toiminta	-164 501	-157 950	-165 763
Nuorten työllistäminen	-7 119	-14 049	-10 642
Löytöeläinten säilytys	-12 653	-11 000	-21 181
Yhteiskuntasuhteet	-4 558	-13 500	-7 478
Toimikunnat	-1 452	-4 500	-102
Catering	-7 742	-6 779	-8 656
Kunnan markkinointi	-16 364	-20 000	-26 748
Isännöintipalvelut	-7 200	-7 200	-7 200
Sivistystoimen tilaajalautakunta	-2 492	-3 466	-2 245
Tukityöllistäminen	-12 042	-20 078	343
Kulttuuritoimi	-	-31 238	-25 043

Muu toiminta sisältää jäsenmaksuja mm. E-P liitto, kuntaliitto, kuntatyönantajat sekä kunnan jakamiin yleisavustuksiin. Tukityöllistämismäärärahalla varaudutaan pääasiassa kunnan velvoitetyöllistämisestä aiheutuviin menoihin.

Kulttuuritoimi sisältää määräaikaisen kulttuurisihteerin palkkakustannukset, itsenäisyyspäivän juhlan järjestämiskustannukset, kulttuuripalkinnon ja kulttuuriavustukset. Vuoden 2019 kulttuuriavustuksia haki seitsemän kulttuuritoimijaa. Avustusta myönnettiin kaikille hakijoille yhteensä 8.050 euroa.

Toimistopalvelut

ulk.	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%:a TA:sta	TP 2019/ TA 2019 €	TP 2019 / TP 2018 €
Tulot	6 003,60	10 000	5 801,62	58,0	-4 198,38	-201,98
Menot	-45 934,00	-81 640	-44 617,94	54,7	-37 022,06	-1 316,06
Netto	-39 930,40	-71 640	-38 816,32	54,2	-32 823,68	-1 114,08

Toimistopalveluihin kuuluu kopiointi, tilitoimistopalvelut, ict-palvelut ja postitus.

Tilitoimistopalveluihin sisältyvät kirjanpito, palkkahallinto, osto- ja myyntireskontran ylläpito. Ict-palvelut sisältää palvelinten ylläpidon, ohjelmistot ja niiden lisenssimaksut sekä päivitykset ja atk-laitteisiin ja ohjelmiin liittyvät päivittäiset ylläpito- ja neuvontapalvelut. Nämä palvelut hankitaan Järvinet Oy:ltä.

Tweb-ohjelman (kokoushallinta, viranhaltijapäätökset) hankintakustannukset sekä Premium, taloushallinto-ohjelman kustannukset on siirretty tilinpäätösvaiheessa investointiosaan kohtaan aineettomat oikeudet.

Kopiointi ja postitus sisältävät laitteiden leasing-maksut, paperit, huollot ja toimisto- ja postitustarvikkeet.

Henkilöstöpalvelut

ulk.	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%:a TA:sta	TP 2019/ TA 2019 €	TP 2019 / TP 2018 €
Tulot						
Menot	-30 000,71	-21 165	-13 934,43	65,8	-7 230,57	-16 066,28
Netto	-30 000,71	-21 165	-13 934,43	65,8	-7 230,57	-16 066,28

Henkilöstöpalvelut sisältää henkilöstöhallinnon, henkilöstöjaoston, yhteistyötoimikunnan, työpaikkaruokailun ja tyky-toiminnan kustannukset sekä pääluottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen korvaukset ja muut työsuojeluun liittyvät kustannukset. Toimintamenot yhteensä 13 934,43 euroa.

Varhemaksut poistuivat v. 2019 alusta erillisenä eränä.

Muu yhteistoiminta

ulk.	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%:a TA:sta	TP 2019/ TA 2019 €	TP 2019 / TP 2018 €
Tulot						
Menot	-397 244,66	-414 170	-402 710,67	97,2	-11 459,33	5 466,01
Netto	-397 244,66	-414 170	-402 710,67	97,2	-11 459,33	5 466,01

Muu yhteistoiminta sisältää projektien kuntaosuudet (38 485,94 €), elinkeinotoimen (81 664,32 €) ja palo- ja pelastustoimen (282 560,41 €) kustannukset.

Elinkeinotoimen palvelut ostetaan valtuuston päätöksen 16.6.2008 mukaisesti. Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:ltä.

Vimpelin kunta on sitoutunut hankkeisiin, jotka edellyttävät rahoitusosuuden varaamista vuoden 2019 talousarvioon (45.000 €). Näistä rahoitusosuuksiltaan suurimmat ovat Leader -toiminta, EPANET -korkeakouluverkoston koordinointi, Maakuntakorkeakoulutoiminta Etelä-Pohjanmaalla, Vetovoimaa ja Viihtyvyyttä Vimpeliin –hanke ja Vedet Kuntoon ja Tutuiksi (VETO –hanke) Pienemmillä kuntaosuuksilla kunta on sitoutunut lähinnä yritysten kilpailukyvyyn kehittämistä tavoitteleviin hankkeisiin.

Vimpelin kunta / rahoitettavat hankkeet (Päivitystilanne 19.11.2019)

	Hallinnoija	Hankeaika	Päätös	Kok. kustann.	Vimpelin osuus	2018	2019	2020	Kunta- rahan jako-pe- ruste
Aisapari ry 2s / LEADER	Aisapari ry.	1.1.2014-31.12.2020	Kv 23.9.2013 Kv 12.6.2017	lisäkunta- raha	111 300 33 415	15 600 11 775	15 600 3 420	15 600 18 220	max 5 e/as/vuosi
Elintarvikekehityksen tutkimus ja kehitt	EPKY	1.8.2013-31.7.2018	Akj 1.6.2012	550 000	2 234	260			asukasluk. suht
Elintarvikekehityksen tutkimus-profes-suuri	EPKY	1.8.2018-31.7.2023	Kh 18.6.2018		1 750	260	350	350	asukasluk. suht
Luonn.varapohj. arvoketjujen aluetal vaik.	EPKY	1.3.2013-28.8.2018	Akj 21.9.2012	550 000	1 445	578			
Yrittäjien omistajanvaihdosneuvonta	E-P:n Yrittäjät	1.1.2018-31.12.2020	Kj 7.7.2017	15 048	3021	1 007	1007	1 007	
EPANET-korkeakoulu-verkoston koord.	EPKY	1.1.2014-31.12.2018 1.1.2019-31.12.2019	Kh 10.6.2013 Kh 10.6.2019	310000/v	24 025 4 178	4 805	4 178		
Arttu 2.0 tutkimushanke	Kuntaliitto	2015-2018	Kj 19.01.2014	1.9 milj.	4 875	375			
Kasvua ja kilpailukykyä kärkialueille -KASKI	JPYP	1.1.206-31.12.2018	kj 16.12.2015	180 800	7 221	1 789			
Ohjaamo Etelä-Pohjanm.	Seinäjoen koul.ky	1.11.2016-30.4.2019	Kj 12.1.2017	385 924	650	250	100		
Maakuntakorkeakoulutoim E-P:llä	SeAmk	1.10.2016-31.12.2020	Kh 25.4.2016		14 280	3 570	3 570	3 570	
Elinvoimaa kuntiin	JPYP	1.7.2017-31.12.2018	Kj 5.5.2017	132 160	3572	1 786			
Asenteella duunia	JPYP	1.1.02018-30.4.2019	kh19.11.2018	38 330	1 834	640	1 194		
Viennin edistäminen	Viexpo	1/2018-	Kj 30.10.2017	lisäraha		500			
Työ etsii tekijäänsä	JPYP	1.11.2019-30.9.2021		131 240	3 150		350	2 100	
Vetovoimaa ja viihtyvyyttä Vimpeliin	Vimpelin Yrittäjät	1.1.2019-31.12.2019	Kh 22.1.2018	50 000	9 375		9 375		
Vedet kuntoon ja tutuiksi VETO-hanke	Pohjanm. vesi ja ympäristö ry	1.1.2019-1.12.2021	Kh 23.4.2019	125 700	12 131		4 044	4 044	
						43 195	43 188	44 891	

Lisäksi valtuuston nähden sitovaan tasoon sisältyvät perusturvan, sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluiden sekä maaseutuhallinnon palveluiden ostot, joista esitetään talousarviokirjassa tarkempi erittely vielä erikseen. Sivistystoimen ostopalvelusta kotihoidontuen osuus näkyy Vimpelin kunnan tuloslaskelmassa kohdassa avustus (90 856 euroa) ja loppuosa kohdassa palvelujen ostot.

Perusturvalautakunta	TP 2018	TA 2019	TA 2019 + muutos	TP 2019	Tot. % TA 2019	Muutos € TP19/TA19	Muutos- %
Hallinto + projektit	8 925	6 779	6 779	5 668	83,6	-1 111	-16,4
Vast.otto ja terv.neuv.	1 100 280	1 134 496	1 134 496	1 096 176	96,6	-38 320	-3,4
Erikoissairaanhoito	3 945 731	4 100 000	4 500 000	4 609 647	102,4	109 647	2,4
Suun terveydenhoito	326 815	290 196	290 196	372 709	128,4	82 513	28,4
Työturv.huolto	11 868	0	0	11 462		11 462	
Eläinlääk.+ ymp.terv.h.	72 074	96 600	96 600	61 837	64,0	-34 763	-36,0
Hoito- ja hoiva	3 688 026	3 397 790	3 717 790	3 879 322	104,3	161 532	4,3
Kuntoutus	246 176	234 023	234 023	228 517	97,6	-5 506	-2,4
Aikuisten palvelut	573 792	630 665	630 665	559 977	88,8	-70 688	-11,2
Perhepalvelut	525 981	513 354	513 354	548 507	106,8	35 153	6,8
Vammaispalvelu	1 228 079	1 183 349	1 183 349	1 315 435	111,2	132 086	11,2
Perusturvaltk yht.	11 727 747	11 587 252	12 307 252	12 689 257	103,1	382 005	3,3

Sivistyslautakunta	TP 2018	TA 2019	TA 2019 + muutos	TP 2019	Tot. % TA 2019	Muutos € TP19/TA19	Muutos- %
Sivistystoimen projektit	13 095	18 976	18 976	27 859	146,8	8 883	31,9
Perhepäivähoito	134 312	136 896	136 896	149 272	109,0	12 376	8,3
Eriyisvahaiskasvatus	10 986	11 861	11 861	14 147	119,3	2 286	16,2
Päiväkotihoido	616 332	566 690	566 690	642 366	113,4	75 676	11,8
Kotihoidontuki	119 303	138 800	138 800	90 856	65,5	-47 944	-34,5
Esi- ja perusopetus	3 032 840	3 266 286	3 266 286	3 224 658	98,7	-41 628	-1,3
Kuraattoritoiminta	33 714	41 538	41 538	34 873	84,0	-6 665	-16,0
Vimpelin lukio	125 146	268 149	268 149	184 456	68,8	-83 693	-31,2
Musiikkiopisto	73 494	71 859	71 859	72 048	100,3	189	0,3
Kansalaisopisto	51 841	63 669	63 669	41 978	65,9	-21 691	-34,1
Kirjastopalvelut	210 124	227 898	227 898	214 168	94,0	-13 730	-6,0
Kulttuuripalvelut	3 025	0	0	0		0	
Museopalvelut	4 063	0	0	0		0	
Liikuntatoimi	135 719	142 311	142 311	125 118	87,9	-17 193	-12,1
Nuorisotoimi	70 185	104 330	104 330	73 000	70,0	-31 330	-30,0
Sivistysltk yht.	4 634 179	5 059 263	5 059 263	4 894 799	96,75	-164 464	-3,3

Maaseututoimi	TP 2018	TA 2019	TA 2019 + muutos	TP 2019	Tot. % TA 2019	Muutos € TP19/TA19	Muutos- %
Maataloustoimen hallinto	5 788	6 813	6 813	6 600	96,9	-213	-3,2
Maatalouden tuki ja vi- ranomaistehtävät	34 556	43 313	43 313	38 877	89,8	-4 436	-11,4
Maaseutupalv. kehittä- minen	5 708	6 186	6 186	4 896	79,1	-1 290	-26,3
Avustukset							
Lomatoimen hallinto	2 329	6 827	6 827	3 006	44,0	-3 821	-127,1
Lomituspalvelut							
Maaseututoimi yht.	48 381	63 139	63 139	53 379	84,5	-9 760	-18,3

Toiminnalliset tavoitteet, VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Elinkeinopolitiikka, Elinvoima			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2019
Kunnan alueella olevien yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Markkinavuoropuhelu yrittäjien kanssa	Toteutettu kyllä / ei	Toteutui
Markkinoinnin tehostaminen	Markkinointisuunnitelma	Tehty ja hyväksytty kyllä / ei	Tehty ja hyväksytty
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Maanhankinta teollisuuden tarpeita varten, ohjeellinen tonttijako, investointiosa -tarveharkintainen	Toteutettu kysynnän mukaan kyllä / ei	Toteutui 1 tonttikauppa
Yritysten tukeminen osaavan työvoiman hankinnassa	Aluemarkkinointihanke ”Työ etsii tekijäänsä”, ja ”Asenteella duunia ” -hanke	Osallistuminen hankkeiden toimenpiteisiin kyllä / ei	Kyllä
Toimivat tietoliikenneyhteydet	Teollisuusalueen valokuitu	Toteutettu kyllä / ei	

Ympäristö, asuminen ja viihtyvyys			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2019
Asukasviihtyvyys	Konserniohjaus Rentolankartanon asuntojen peruskorjauksen toteutukseen ja tarvittaessa kunnan tuki	Kiinteistö Oy Rentolankartanon säännöllinen raportointi kunnanhallituksessa 3 krt/vuosi	Kunnan tuki toteutui takauksen muodossa. Raportointi kokouksissa ei toteutunut
Viihtyisä asuinympäristö	Kunnan investoinnit viihtyvyyttä lisääviin toimenpiteisiin	Investointien toteutuminen	Toteutui
Viihtyisä asuinympäristö	Asemakaavan tarkistuksen valmistelu	Valmistelu aloitettu, kaavatoimikunta	Käynnistyi

Laadukkaat kuntapalvelut, Talous ja tahtotila			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2019
Talous tasapainossa	Talousarviossa esitetään, miten talous tasapainotetaan	Tasapainottamista vaativat toimenpiteet tehty kyllä / ei	Toteutus aloitettu
Talous tasapainossa	Talousarvion toteutuman ja tilinpäätösennusteen seuranta säännöllisesti kunnanhallituksen kokouksissa	Kyllä / Ei	Toteutuma ja tilinpäätösennuste esiteltiin säännöllisesti kunnanhallituksessa
Laadukkaat kuntapalvelut	Suomi.fi -viestit otetaan käyttöön	Käytössä kyllä / ei	Toteutui
Palvelut	Neuvottelut ja päätökset liikuntapalvelujen tuotantoa varten	Kyllä / ei	Toteutui
Nuorten kesätyöllistäminen	21 nuoren kesätyöllistäminen	Kyllä / Ei	Kyllä
Yrityksille maksettava tuki	21 nuoren työllistämiseen annetaan avustus	Kyllä / Ei	Kyllä 19 nuorta

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Virat ja toimet	5	5	5
Uudet virat ja toimet	1	0	0

3.1.5. Tekninen lautakunta

Lautakunnan toiminta-ajatus

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtäväalueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Teknisen toimen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää toimiva infrastruktuuri Vimpelin kunnan alueelle sekä luoda hyvät toimintaedellytykset muille tulosalueille.

Lautakunnan toiminta ja talous

Lautakunta kokoontui 12 kertaa vuoden 2019 aikana ja käsitteli 98 pykälää.

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto on jaettu luottamusmiesshallintoon ja muuhun hallintoon. Luottamusmiesshallinto käsittää lautakunnan kokouksista aiheutuneet kulut. Muu hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamisen vaatimat henkilöstö- ja sivukulut, henkilöstöhallinto-, tilitoimisto- ja atk-kustannukset.

Hallinnon toimintamenot, joka sisältää myös luottamusmiesshallinnon on 100,4 %.

Tekninen lautakunta

(valtuustoon nähden sitova taso)

Tekninen lautakunta yht.	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	3.525.139	3.684.679,04	3.678.543	3.789.834,76
Toimintamenot	-3.316.730	-3.620.067,22	-3.501.633	-3.674.306,07
Toimintakate	208.409	64.611,82	176.910	115.528,69
Poistot	-863.857	-857.315,27	-747.930	-940.193,29
Yli-/alijäämä	-655.447	-792.703,55	-571.020	-824.739,48

3.1.5.1 Yhdyskuntasuunnittelu

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Yhdyskuntasuunnittelun toiminta-ajatus on alueen vetovoimaisuuden lisääminen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen, asumisen eri muotojen kehittäminen sekä ilmastomuutoksen haasteisiin vastaaminen alueiden käytön osalta. Yhdyskuntasuunnittelu käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen sekä mittauksen ja kartaston. Yhdyskuntasuunnittelun toimintakulujen toteuma on alittunut 36.056 €. Teknisen johtajan työtehtäviin kuuluu kaavoituksen eteenpäin vieminen ja toteuttaminen. Lisäksi maanmittausinsinöörin palveluja on mahdollista ostaa Alajärven kaupungilta sopimuksella erikseen määritellyn perusteiden mukaisesti. Kaavoituksen sekä mittauksen ja kartaston toteutuma oli 14,2%.

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	2.023	10.905,64	3.100	12.724,38
Toimintamenot	-208.266	-260.696,74	-271.270	-235.214,33
Toimintakate	-206.243	-249.791,10	-268.170	-222.489,95

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2019
Roud 68 vetäväksi	Asemakaava valmistuu	Toteutetaan yksi kiertoliittymä	Keskustan asemakaavan muutos ja laajennus valmistui kahden kortteleiden 52 ja osakortteleiden 53-54 osalta. Kiertoliittymä ei valmistunut. Tavoite toteutui osittain.
	Tehdään Vimpeliä tunnetuksi	Toteutetaan yksi mainoskyltti	Hanke ei toteutunut.

Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2019
Asukasviihtyvyyden kunniaan	Ympäristökatselmus	Viisi kiinteistöä siistiytyy	Ympäristökatselmuksen perusteella lähetettiin 17 kirjettä. Näistä kolme kiinteistöä on korjaantunut ja kuusi on ottanut yhteyttä asian korjaamiseksi. Kaikilla näillä on aikaa korjata ympäristönsä 30.6.2020 mennessä. Tavoite toteutui osittain.
	Kunnan näkyväksi tekeminen	Opastetaulu merkeineen	Opastetaulu on hankittu. Pystytys keväällä 2020. Hanke toteutui.
Keskusta-alueen viihtyisyyden parantaminen	Vetovoimaisuuden lisääminen	Jouluvalojen uusiminen sekä kukkaistutusten toteutus	Jouluvalot ja kukkaistutukset toteutuivat. Keskustan alueen vihersuunnitelma otetaan vastaan huhtikuu 2020 aikana.

Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Yritysten kasvun tukeminen	Työpaikkojen lisääminen	Hankitaan yksi teollisuustontti	Kunta osti yhden teollisuuskiinteistön. Tavoite toteutui.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TP 2019
Henkilöstö				
Virat ja toimet			2,5	2,5
Uudet virat ja toimet			-	

Teknisen hallinnon kustannukset sisältävät teknisen johtajan palkkakulut ja 40 % toimistosiihteerien palkkakuluista sivukuluineen sekä normaalit palvelujen tuottamiseen liittyvät kustannukset mm. toimistotarvikkeet, matkakulut tilitoimisto- ja ICT-palvelut sekä lautakunnan kokouksista aiheutuvat kustannukset Tekninen hallinto on jaettu tasan seitsemälle eri sektorille: yleiset alueet, vesihuoltolaitos, tilapalvelu, puhdistuspalvelu, ravitsemushuolto, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu.

Tekninen johtaja vastaa toimeksiantojen mukaisesta investointirakentamisesta talousarviossa varatun määrärahan puitteissa.

Tavoitteena on käynnistää Sääksjärven alueen osayleiskaavan ja rantaosayleiskaavanlaadinta ja luontoselvitys. Servitetään v. 2019 aikana asukkaiden ja maanomistajien kiinnostus lähteä mukaan.

Tekninen hallinto	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatuotot	256	4.005,11	150	4.510,51
Toimintakulut	-99.186	-155.500,46	-130.553	-131.108,84
Toimintakate	-98.930	-151.495,35	-130.403	-126.598,33

Kiinteistöhuoltoesimiehen tehtävät jakaantuvat vesihuoltolaitokselle, yleisille alueille ja tilapalvelulle sekä investointikohteiden toteutukseen. Palkkakustannukset sivukuluineen jaetaan tasan kullekin neljälle sektorille. Tilapalvelujen hallinto jaetaan eri kiinteistöille neliöiden suhteessa.

Puhdistuspalveluesimiehen palkkakuluista sivukuluineen vyörytetään 15 % yleisten alueiden hallintoon ja 35 % tilapalveluiden hallintoon.

Yleisten alueiden hallinnon kustannukset jaetaan talousarviomäärärahojen suhteessa seuraaville kohteille: liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, ulkoilu- ja liikunta-alueet.

Yleisten alueiden hallinto	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatuotot	13	1,37	50	101,05
Toimintakulut	-28.701	-25.264,91	-25.562	-24.860,01
Toimintakate	-28.688	-25.264,54	-25.512	-24.758,96

Tilapalveluiden hallinto	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatuotot	1.754	6.899,16	2.900	8.112,82
Toimintakulut	-70.481	-75.636,17	-67.539	-76.879,88
Toimintakate	-68.726	-68.737,01	-64.639	-68.767,06

Kaavoitus	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot				
Toimintamenot	-1.800	-3.200	-14.200	-176,00
Toimintakate	-1.800	-3.200	-14.200	-176,00

Mittaus ja kartasto	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot				
Toimintamenot	-2.688	-1.094,20	-2.500	-2.189,60
Toimintakate	-2.688	-1.094,20	-2.500	-2.189,60

Investointikohteiden toteutus	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	-			-
Toimintamenot	-	-9.819	-30.916	0
Toimintakate	-	-9.819	-30.916	0

3.1.5.2 Yhdyskuntapalvelut

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Yhdyskuntapalvelut sisältävät liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet sekä ulkoilu- ja liikunta-alueet. Toteuma 109%.

Yleisten alueiden määrärahat toteutuivat 109 %.

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	85.249	138.877,19	95.897	101.848,54
Toimintamenot	-390.625	-443.573.60	-426.264	-464.700,50
Toimintakate	-305.375	-304.696,41	-330.367	-362.851,96

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Asuinalueiden houkuteltavuuden lisääminen	Leikkikenttäalueiden siistiminen/uusiminen	Poistetaan/ siistitään suunnitelman mukaisia leikkikenttäalueita yhteensä 3 kpl	Hovilan alueelta siistittiin yksi leikkikenttä ja Tervahaudantien leikkikenttää poistettiin ja palautettiin luonnon tilaan, Poliisinpolun ja Rauhalan alue leikkikenttä aluetta siistittiin, Mäntytien palloilukentän alue siistittiin. Tavoite saavutettiin.

Ympäristö			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Kaava-alueen teiden parantaminen	Parannetaan ympäristön siisteyttä ja viihtyisyyttä	peruskorjataan yksi kaavatie	Sääksnevantie ja Hovilanalueen tiet perusparannettiin. Tavoite toteutui.

Laadukkaat kuntapalvelut			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Liikuntahalli palvelee asiakkaitaan jouhevasti	Sisäliikuntapalveluiden kokonaisvaltainen kehittäminen	Pitkätähdyksen suunnitelma Vimpelin kunnan sisäliikuntapalveluiden kehittämisestä	Peruskorjaussuunnitelma toteutui.
Liikuntapalveluiden kehittäminen	Liikuntapalveluiden mahdollinen siirto omaan palvelutuotantoon	suunnitelma ja laskelma liikuntapalveluiden siirrosta sekä palaveri sen mahdollisesta jatkosta/toteutuksesta	Toteutui.
Kehitetään ulkoliikuntapaikkoja	Parannetaan kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia ulkona	tekojääradan rakentaminen	Ei toteutunut.
Ulkoliikuntapaikkojen kehittäminen	Oppilaiden viihtyvyyden parantaminen	Yhteiskoulun piha-alueen yleissuunnittelu	Tavoite ei toteutunut.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2017		TP 2018		TP 2019		
Henkilöstö							
Virat ja toimet					3,9	3,9	
Uudet virat ja toimet					-		

Liikenneväylät kattaa kaava- ja yksityistiet, sekä katuvalaistuksen. Kaavateiden aurauksen kunta hoitaa lakisääteisesti. Kunta avustaa yksityisteiden hoitoa. Kaavateitä on Vimpelin kunnan alueella n. 80 km. Katuvalaistuksen osalla ollaan siirtymässä matala-energiisiin valaisimiin (Led-tekniikka, suurpainenatrium).

Liikenneväylät	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatuotot				
Toimintakulut	-149.109	-142.447,40	-158.044	-189.819,89
Toimintakate	-149.109	142.447,40	-158.044	-189.819,89

(kaavatiet, yksityistiet, valaistus)

Puistot ja yleiset alueet

Puistoalueet käsittävät puistoalueiden, maa- ja metsätilojen, uimarantojen ja leikkikenttien, sekä muiden yleisten alueiden kunnossapidon ja rakentamisen. Tämä toteutuu talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Rakentamis- ja suuremmat kunnossapitotoimenpiteet suoritetaan urakalla ja pienemmät omana työnä. Tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen ja pienempi kalusto on hankittu itselle. Metsienhoidon osalla hyödynnetään metsänhoitoyhdistysten osaamista.

Puistot ja yleiset alueet	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatuotot	10.428	67.591,23	17.280	19.366,17
Toimintakulut	39.989	-76.956,26	-37.120	-69.693,68
Toimintakate	-29.560	-9.365,03	-19.840	-50.327,51

(puistoalueet, maa ja metsätilat, kaatopaikka, leikkikentät/uimarannat)

Ulkoilu- ja liikunta-alueet

Ulkoilu-alueisiin kuuluvat urheilukentät, ulkoilureitistöt, yms. Alueiden käyttöä pyritään kehittämään vastaamaan nykytrendejä tuomalla alueille mm. uusia suorituspaikkoja. Alueiden kunnossapito hoidetaan talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Alueiden kehittämiset tehdään lähtökohtaisesti omana työnä. Alueiden kehittämiseen tai ylläpitoon tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen.

Ulkoilu- ja liikunta-alueet	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatuotot	222	175,97	200	173,96
Toimintakulut	-93.614	-105.756,39	-107.804	-101.032,35
Toimintakate	-93.392	-105.580,42	-107.604	-100.858,39

(urheilukentät, Saarikenttä, ulkoilureitistöt, muut liikunta-alueet)

3.1.5.3 Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto

Taloudelliset tavoitteet

Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatuotot	74.600	71.109,99	78.417	82.308,41
Toimintakulut	-107.913	-118.413,55	-123.296	-104.154,58
Toimintakate	33.313	47.303,56	44.879	-21.846,17

Vimpelin kunta tuottaa **rakennusvalvontapalvelunsa** itsenäisesti. Henkilöstömäärä pysyy samana. Rakennustarkastuksen hoitaa tekninen johtaja. Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta.

Rakennusvalvonnan toimintatuotot olivat 133,8 % ja toimintakulut 81,9 %.

Rakennusvalvonta	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatuotot	11.685	13.845,99	15.200	20.337,03
Toimintakulut	-31.293	-43.367,63	-42.778	-35.018,85
Toimintakate	-19.608	-29.521,64	-27.578	-14.681,82

Ympäristötoimen tavoitteena on turvata kunnan asukkaille viihtyisä ja terveellinen elinympäristö sekä säilyttää alueen luonnon toimintakyky ja monimuotoisuus. Ympäristönsuojelu käsittää ympäristöä piilaavan toiminnan, jätehuollon, vesiensuojelun, ilmansuojelun, meluntorjunnan sekä maa-ainesten oton lupa- ilmoitus- ja valvonta-asiat, luonnonsuojeluun, virkistyskäyttöön ja maankäytön suunnitteluun liittyvät asiat sekä ympäristön tilan seurannan ja raportoinnin.

Vimpelin kunta myy ympäristöpalveluita Alajärvelle. Toimistoapua on varattu Vimpelin ja Alajärven ympäristöpalveluille kummallekin 10 % htv.

Vuonna 2019 ympäristöpalveluiden toimintatuotot olivat 98 % ja toimintamenot 85,9 %.

Ympäristönsuojelu/ Vimpeli	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatuotot	6.154	3.319,18	4.050	9.613,84
Toimintakulut	-20.215	-21.327,50	-21.701	-16.986,90
Toimintakate	-14.060	-18.008,32	-17.651	-7.373,06

Ympäristönsuojelu/ Alajärvi	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatuotot	56.761	53.944,82	59.167	52.357,54
Toimintakulut	-56.405	-53.718,42	-58.817	-52.148,83
Toimintakate	356	226,40	350	208,71

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Kuntakeskuksen elävöittäminen	Tehdään kuntaa hyödyttävää kiinteistökauppaa	Ostetaan/vaihdetaan yksi kiinteistö kuntakeskuksesta	Toteutui

Ympäristö			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Lisätä luontomatkailun saavutettavuutta	Helposti markkinoitava reitistö	Yksi toteutettu reittikartta, jossa mm. QR-koodi	Ei toteutunut
Lisätä luontomatkailun saavutettavuutta	Savonjoen virkistyskäytön lisääminen	Yksi uimaranta kaava-alueelle Savonjoen varteen	Ei toteutunut

Laadukkaat kuntapalvelut			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Kehitetään sähköistä asiointipalvelua	Lupapiste.fi palveluun siirtyminen kokonaisuudessaan	Ei yhtään paperista rakennuslupahakemusta	Ei toteutunut

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TP 2019
Taloudelliset				
Maanhankinta, ha			2 ha	
Henkilöstö				
Virat ja toimet			katso edellä	
Uudet virat ja toimet			-	
Toiminnalliset				TP 2019
Myönnetty rakennusluvut ja toimenpideluvut, kpl	17	25	30	53
Myönnetty ilmoitukset, kpl				4
Ympäristön suojelun antamat kirjalliset lausunnot, kpl	2	4	4	7
Ympäristönsuojelun tarkastukset, kpl			16	0

3.1.5.4 Toimitilat ja vuokrauspalvelut

(lautakuntaan nähden sitova taso on toimintatulot / toimintamenot)

Tekninen toimi huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpidosta. Toimintaan kuuluu talonmiespalvelut, kiinteistön lämmitys, sähkö, vesi- ja jätevesihuolto, rakennuksen sekä tämän alueen kunnossapito, koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotyöt sekä ostopalveluina sähkö- ja automaatiotyöt, iv-työt, nuohoukset (hormit ja ilmanvaihtokanavat). Kiinteistöjen alueiden kunnossapitotehtäviin kuuluvat auroukset, hiekoitukset, jätehuolto, nurmialueiden ja istutusten hoito sekä kenttien hoito.

Taloudelliset tavoitteet

Toimitila ja vuokrauspalvelut yhteensä	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	1.547.338	1.619.108,87	1.571.838	1.705.741,24
Toimintamenot	-1.138.045	-1.290.224,56	-1.182.092	-1.354.094,67
Toimintakate	409.293	328.884,31	389.746	351.646,57

Virastokiinteistöt	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	11.456	10.933,13	16.598	13.954,75
Toimintamenot	-38.828	-33.636,45	-39.382	-38.829,17
Toimintakate	-27.372	-22.703,32	-22.784	-24.874,42

Kunnanvirasto

Asuinkiinteistöt	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	105 425	109.012,16	116 920	112.373,36
Toimintamenot	-73.162	-94.429,83	-88.350	-101.867,81
Toimintakate	32.262	14.582,33	28.570	10.505,55

Aapiskujan vuokratalo, As Oy Rauhalanrinne I, As Oy Vimpelin Kotipiha, As Oy Veeranpiha, As Oy Vimpelin Sanninlehto, As Oy Rivitupa, Järvisseudun sairaala-alueen asunnot)

Muut kiinteistöt	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	33 435	51.219,36	62.587	123.921,58
Toimintamenot	-94.262	-129.571,26	-125.729	-160.499,89
Toimintakate	-60.828	-78.351,90	-63.142	-36.578,31

(Vanha paloasema, Js alueen varasto, Vieresnemen kiinteistöt, Ent. päiväkodin kiinteistö, Nuorisotalo, museot, Hemilänrannan kellarin arkistotila, Järvisseudun sairaalakiinteistöt, Ent. kuntoutuskoti Lähteen kiinteistö, Sääksjärven koulu)

Liikekiinteistöt	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	351 306	324.608,28	354 240	337.000,16
Toimintamenot	-242.312	-259.957,19	-252.225	-240.830,58
Toimintakate	108.994	64.651,12	102.015	96.169,58

(Vinhalli, Eurosteri 2 teollisuushalli, Lähdetien teollisuushalli, Koy Vimpelin Keskuskiinteistöt, Ent. Osuuskauppa, Vimpelin Liiketalo Oy, Kuntala Oy, Kiinteistö Oy Mirjanpelto, Paloasema)

Perusturvan kiinteistöt	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	494.829	527.774,58	472.922	520.684,23
Toimintamenot	-283.917	-342.522,76	-277.474	-335.524,38
Toimintakate	210.912	185.251,82	195.448	185.159,85

(Intervalliosasto, Toimelan kiinteistö, Tuulikello, terveysaseman kiinteistö, Rauhalanrinteen tukiasunto, Vanhusten tukiasunnot, Vatskan tukiasunnot, Järvisseudun sairaalan tukiasunnot, Venla ja Väinö –koti, työpaja Apaja)

Sivistystoimen kiinteistöt	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	445 680	473.648,04	434.446	484.217,76
Toimintamenot	-331.039	-340.234,66	-316.286	-393.979,76
Toimintakate	114.641	133.413,38	118.160	90.238,00

(Aapiskujan koulu, Rantakylän koulu, Yhteiskoulu/lukio, kirjasto, Metsätarhan päiväkot, nuorisotila)

Liikuntatoimen kiinteistöt	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	105 208	121.913,32	114 125	113.589,40
Toimintamenot	- 74.524	-89.872,44	-82.646	-82.563,08
Toimintakate	30.684	32.040,88	31.479	31.026,32

(liikuntahalli, latukonehalli)

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Kunnan omistamien vuokrakiinteistöjen hyödynnettävyys	Tervehdytetään kunnan kiinteistökantaa	Realisoidaan yksi asuin-kiinteistö	Kiinteistöillä ei kysyntää. Tavoite ei toteutunut.
Kunnan omistamien kiinteistöjen hyödynnettävyys	Järkeistetään kunnan kiinteistöjen hyötykäyttöä	Yleisten kunnan omistamien kiinteistöjen vuokratason määrittäminen	Vuokrataso on tarkastettu. tavoite toteutui.

Ympäristö			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Luonnon ja esteettömyyden yhteensovittaminen	Alueen kustannustehokkuuden lisääminen	Vieresniemen 2018 käyttökuluista (17000 €) kuluu vain 30 %	Tavoite toteutui.

Laadukkaat kuntapalvelut			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Luonnon saavutettavuus	Kaikkien saavutettavissa oleva virkistyskäyttö	Vieresniemen esteettömän luontopolun hyödyntäminen, rakennetaan yksi puulämmitteinen sauna.	Sauna valmistui. Tavoite toteutui.

3.1.5.5 Puhdistus- ja ravitsemuspalvelu

(lautakuntaan nähden sitova)

Puhdistus- ja ravitsemuspalvelut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	1.283.890	1.287.100,46	1.337.308	1.337.315,45
Toimintamenot	-1.220.019	-1.228.681,25	-1.293.002	-1.291.084,60
Toimintakate	63.872	58.419,21	44.306	46.230,85

Puhdistuspalvelu vastaa kunnan omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökuluista. Kustannuksiin on varattu kiinteistöjen puhtaanapidossa tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmopaperit (WC- ja käsipyyhepaperit). Hallinto jakaantuu puhdistuspalveluissa työskentelevien henkilöstömäärän mukaan. Puhdistuspalvelun tehtävä on huolehtia siitä, että hygieniavaatimukset on huomioitu kiinteistön käyttötarkoituksen mukaan. Lisäksi puhdistuspalvelu huolehtii kunnan kiinteistöjen yleisilmeestä ja viihtyvyydestä.

Talousarvion toimintakulujen toteutuma on 92,7 %.

Puhdistuspalvelut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	453.588	472.309,45	517.865	474.851,38
Toimintamenot	-474.845	-493.711,56	-549.612	-504.283,23
Toimintakate	-21.257	-21.462,13	-31.747	-29.431,85

(puhdistuspalvelujen hallinto, puhdistuspalvelujen kiinteistöt)

Ravitsemuspalvelun yksiköt tuottavat ateriapalveluja perusturvan ja sivistystoimen asiakasryhmille. Asiakkaita ovat lasten päivähoitoyksikkö, oppilaitokset, intervalliosasto, asumispalveluyksiköt, kotona asuvat vanhukset sekä osittain henkilökunta. Elintarvikkeiden kilpailutuksen toteuttaa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarengas. Ruokahuollon kustannuksista keskimäärin 89 % koostuu henkilöstö- ja elintarvikkeista.

Ravitsemuspalvelun talousarvio toteutui 99,5 %.

Ravitsemispalvelut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	830.302	814.791,01	819 943	862.464,07
Toimintamenot	-745.173	-734.909,67	-743.390	-786.801,37
Toimintakate	85.129	79.881,34	76.053	75.662,70

(ravitsemushuollon hallinto, Toimela / valmistus, Toimela / kuljetus, Yhteiskoulu/valmistus, Yhteiskoulu/kuljetus, Venla- ja Väinö –koti / Intervalli kulj.)

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopoliittikka			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	Toteuma
Opiskelijoiden muuton tukeminen	Lisäpalveluiden mahdollistaminen tarvittaessa opiskelijoille	Välipala/ viikonloppulounas /pyykkihuolto tarjonta	Välipalaa on tarjottu lukion oppilaille 3774 kpl. Viikonloppu ruokailuun ei ollut tarvetta, mahdollisuus oli annettu

Ympäristö			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	Toteuma

Laadukkaat kuntapalvelut			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	Toteuma
Terveelliset työpaikat/opiskelu ympäristö/hoitopaikat kaikille	Nykykaistetaan palvelua	Mitoitus yhdelle kunnan kiinteistölle	Tavoite ei toteutunut.
Palvelun tuottamisen nopeuttaminen	Spotilla- järjestelmä siivoushuoltoon	Sähköinen seuranta otetaan käyttöön	Tavoite ei toteutunut.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Taloudellisuus				
Aterian keskiarvohinta			-	Kouluateria maksaa keskimäärin 2,74 € (kuljetusta ei mukana). Yhteiskoulun keittiön suoritehintaa on 4,415 €. Toimelassa ateriapäivän hinta on 17,56 € (kuljetusta ei mukana) Toimelan keittiön suoritehintaa 4,038€
Henkilöstö /puhdistuspal.			13,5	13,5
Henkilöstö/ravintoh.			10,5	10,5
Uudet virat ja toimet			-	
Toiminnalliset tunnusluvut				

Lounas kpl / vuosi			130 000	Yhteiskoulun keittiöllä valmistettiin n. 99.462 lounasta Toimelassa valmistettiin n. 38.788 lounasta, 18.972 päivällistä, 18.970 aamupalaa
Päivällinen kpl / vuosi			19 000	18.872
Ulos jaetut ateriat kpl/ vuosi			5 770	6.885
Suoritteet/ravintohuolto			165 791	- Suoritteita Toimelan keittiö 110.149 suoritetta/v - Yhteiskoulun keittiö 67.550,26 suoritetta/v Yhteensä 177.699 suoritetta/vuosi

3.1.5.6. Vesihuoltolaitos

(lautakuntaan nähden sitova taso on toimintatulot / toimintamenot)

Vesihuoltolaitos	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toimintatulot	606.638	628.686,88	670.400	632.205,15
Toimintamenot	-359.776	-396.891,07	-329.005	-329.211,97
Toimintakate	246.862	231.795,81	341.395	302.993,18

Vimpelin kunnan vesihuoltolaitos vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Vimpelin kunnan alueella. Vesihuoltolaitos jakautuu kahteen osaan, vesilaitos ja viemärlaitos. Vesilaitos vastaa puhtaan veden hankinnasta sekä jakelusta.

Vesihuoltolaitoksen yleisenä tehtävänä on turvata asiakkaidensa puhtaanveden saanti ja huolehtia asiakkaidensa jätevesien käsittelystä, tuottaen palvelut kilpailukykyisesti kohtuullisella hinnalla, huolehtien verkostojen ja laitteiden kunnosta sekä tulevaisuuden investoinnit huomioiden.

Viemärlaitos vastaa jäteveden viemäroinnistä sekä käsittelystä puhdistamalla. Vuonna 2019 talousvettä toimitettiin yhteensä 283 531 m³ ja talousveden myyntituotot 94,1 % talousarviosta. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 6 kpl. Jätevettä johdettiin vuonna 2019 puhdistettavaksi 267 335 m³ ja jäteveden myyntituotot 93,4 % talousarviosta. Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 40 kpl.

Viemärlaitokseen, jonka tehtävänä on kerätä viemäriverkoston alueella asiakkaidensa jätevedet sekä ottaa vastaan muut asumisesta syntyvät jätevesilietteet ja käsitellä ne ympäristöhaitat minimoiden, nykyaikaista tekniikka käyttäen.

Tekninen toimi vastaa kunnan omistaman vesi- ja viemärlaitoksen toiminnasta, verkoston rakentamisesta sekä kunnossapidosta talousarviossa varatun määrärahan puitteissa.

Elinkeinopolitiikka			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Puhdistamo ympäristöluvan edellyttämään kuntoon	Henkilöstön työpanoksen osittainen vapautuminen muihin tehtäviin	Sähköistyksen ja automaation saneeraus	Tavoite toteutui.

Ympäristö			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	

Laadukkaat kuntapalvelut			TP 2019
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2019	Arviointikriteeri (mittari)	
Tasapuoliset kuntapalvelut	Viemäriverkoston liittyjien lisääminen	Viemäriverkon alueen liittymättömien kiinteistöjen kartoitus yhden kylän osalta	Ei toteutunut.
Tasapuoliset kuntapalvelut	Viemäriverkon mahdollinen laajentaminen	Viemäriverkon toiminta-alueen laajennuskysely ja sitovien liittyjien määrän selvittäminen yhden kylän osalta	Viitaniemen kylän viemärointi käynnistetty. Tavoite toteutui.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2017		TP 2018		TA 2019		TP 2019
Henkilöstö							
Virat ja toimet					3,25		3,25
Uudet virat ja toimet					-		

3.1.6. Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

Järvi-Pohjanmaan perusturvan johtoryhmä

Marita Ylilahti	vs. peruspalvelujohtaja
Sanna Matintupa	vs. talouspäällikkö
Ioannis Stogiannidis	terveyspalvelujohtaja
Leena Uusitalo	apulaisylilääkäri
Birgitta Luoma-aho	vs. hoidon ja hoivan palvelujohtaja
Sirpa Tuomela-Jaskari	sosiaalipalvelujohtaja
Sari Ketola	vs. avohoidon palveluvastaava
Jaakko Anttila	vastaava hammaslääkäri

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta 1.6.2017 alkaen

Varsinaiset jäsenet

Terho Mäkelä, pj
Arja Keisala, I vpj
Anne Niemi, II vpj
Marjo Jokela
Mauri Penninkangas
Olli Ketola
Martti Lassila

varajäsenet

Helinä Mesiäislehto-Soukka
Riikka Orava
Harri Hänninen
Eeva-Liisa Kolonen
Jaakko Aho
Tapio Nummi
Marja-Liisa Kivipelto

Järvi-Pohjanmaan perusturva

Toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan perusturvan tehtävänä on edistää yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyössä suunniteltujen oikea-aikaisten ja asiakasta lähellä tuotettujen peruspalvelujen avulla.

Perustehtävän toteuttamisen mahdollistavat asiakkaita kunnioittava, osaava ja määrätietoinen johtaminen sekä asiantunteva, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Kaikki toiminta pohjautuu sekä alueelliseen että moniammatilliseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

Tulevaisuuden visio ja strategia

Yhteistoiminta-alueen väestö huolehtii itsestään ja yhteisöstään joustavien, oikea-aikaisten ja asiantuntevien peruspalvelujen tuella, jotka tuotetaan lähipalveluna laadukkaasti ja taloudellisesti palveluja määrittelevät lait, asetukset ja hoitosuosituksot huomioiden.

Järvi-Pohjanmaan perusturva on vetovoimainen ja kilpailukykyinen henkilöstön ja alan opiskelijoiden hyvinvoinnista ja urakehityksestä huolehtiva työnantaja, jonka palvelukseen alan asiantuntijat hakeutuvat.

Alajärven kaupunki sekä Lappajärven ja Vimpelin kunnat hyväksyivät huhtikuussa 2018 yhteistoimintasopimuksen, jolla Lappajärven kunta tuli uutena mukaan yhteistoimintaan, jonka tarkoituksena on kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten sekä kuntien yhteisesti päättämien perusturvapalvelujen järjestäminen.

Vuoden 2019 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Perusturvan toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2019
Järvi- Pohjanmaan perusturvassa toimivat kilpailukykyinen, alueellinen sote-keskus ja lapsi- ja perhelähtöinen perhepalvelukeskus.	<p>Osallistuminen maakunnan terveyskeskus kilpailukykyiseksi - valmennusohjelmaan.</p> <p>Terveyskeskuksen muutosohjelman laadinta ja toimeenpano henkilöstön ja johdon kanssa.</p> <p>Perhepalvelukeskuksen toiminnan aloittaminen Lape-hankkeen toimintamallin mukaisesti.</p>	<p>Maakunnan terveyskeskus kilpailukykyiseksi valmennusohjelma muuttui Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelmaksi. Valmennusohjelmaan osallistuivat kuukausittain johdon ja vastaanoton henkilökuntaa. Valmennusohjelma keskittyi sähköisten ja digitaalisten palvelujen kehittämiseen asiointikokemuksen mittaamiseen ja yhteisiin toimintatapojen kehittämiseen vastaanotolla sekä tk-brändäykseen. Kehittämisen tavoitteena on palveluiden turvaaminen yhteisillä resursseilla ja resurssien kohdentaminen vaikuttavuuteen ja terveyshyödyn saamiseen. Yhteinen tahtotila on, että resurssit liikkuvat sinne, missä palveluiden tarve on. TK-kehittämistä on seurattu perusturvan johtoryhmässä ja käyty läpihenkilökuntapalaverissa. Toimintasuunnitelmaa toimintamallin muuttamisesta kehitelty, tarkoituksena asteittain tulla käyttöön 2020. Lääkäripula jatkuu edelleen.</p> <p>Perhekeskus aloitti toiminnan ja yhteisen kohtaamispaikka Pähkinän 08/2019. Toiminta on saanut hyvän vastaanoton.</p>
	<p>Paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden hoito kokonaisvaltaiseksi yhteistyöllä sosiaalitoimen kanssa.</p> <p>Kiirevastaanotto ja sairaanhoitajien päivystysvastaanotto äkillistä apua tarvitseville.</p>	<p>Hoitaja-lääkäri-työparimalli ei toiminut lääkäripulan vuoksi. Paljon palvelua tarvitseville tehtiin palvelusuunnitelmia hoitajavastaanotolla, joissa huomioitiin asiakkaan kokonaisvaltainen tilanne. Yhteydenotot terveyskeskuksesta asiakkaaseen omahoitajamallin mukaisesti ei toteutunut toivotusti.</p> <p>Kiirevastaanoton henkilöstöä lisättiin sairaanhoitajan työpanoksella. Toimintamallia muutettiin hta-hoitajan ja päivystävien sairaanhoitajien osalta. Kiirevastaanotto ostetaan Terveystalolta. Kiirevastaanotto ollut kovan paineen alla lääkäripulan vuoksi. Kiirevastaanotokäyntejä 16 341.</p>

Perusturvan taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2019
Palvelurakennemuutoksella talouden tasapainoon vaikuttaminen.	Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen hoitopaikkoja vähennetään.	Tavoitteena olleen 2000 hoitopäivän vähennys ei toteutunut. Hoidon tarpeessa olevien ikäihmisten määrä lisääntyi aiheuttaen palvelupaikkojen ostamisen apua tarvitseville. Kotihoidon käynnit lisääntyivät ja varahenkilökuntaa oli lisättävä sijaispulan vuoksi. Palvelurakennemuutos kohdentuu enemmän vuoteen 2020.
Perusturvan palvelut pohjautuvat hyvinvoinnin edistämiseen, ennaltaehkäisyyn ja kuntouttavaan toimintamalliin.	Itsehoito-ohjeistuksen ja sähköisen viestinnän kehittäminen ja käyttöönotto. Riskiperheisiin erityinen huomio moniammatillisella yhteistyöllä. Liikunnan lisääminen ikäihmisten palveluissa.	Itsehoito-ohjeistuksen ja sähköisen viestinnän kehittämistä on jatkettu maakunnan yhteisenä toimintamallina. Kehittäminen jatkuu edelleen. Hyvis.fi on käytössä omahoidossa. Riskiperheisiin on pyritty kiinnittämään erityistä huomiota eri palveluissa. Perhepalvelujen tarve on kasvanut. Liikuntasuunnitelmia on laadittu pääsääntöisesti kotikuntoutuksessa. Liikuntaresepti on otettu käyttöön.

Taloustaulukot

Lautakunta perusturva	TP2018 Alajärvi kv 27.5.2019 §24 Vimpeli kv 17.6.2019 §58	TA2019 Alajärvi kv 10.12.2018 §70 Vimpeli kv 17.12.2018 §93 Lappajärvi kv 17.12.2018 §88	TA2019 Alajärvi kv 9.12.2019 §61 Vimpeli kv 9.12.2019 §118 Lappajärvi kv 16.12.2019 §12	TP2019	Muutos € TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TP2018
Lautakuntahallinto+hankkeet	38 439	36 350	36 350	19 477	-16 873	-46 %	-49 %
Terveyspalvelut	23 549 228	29 572 541	30 872 541	30 901 271	28 730	0 %	31 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	4 386 468	5 876 200	5 876 200	5 573 698	-302 502	-5 %	27 %
Erikoissairaanhoido	17 285 503	21 358 366	22 658 366	22 949 383	291 017	1 %	33 %
Suun terveydenhoito	1 420 395	1 746 745	1 746 745	1 864 023	117 278	7 %	31 %
Työterveyshuolto	51 115			61 918			
El.lääk.+ ymp	405 747	591 230	591 230	452 249	-138 981	-24 %	11 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	14 694 565	19 435 474	19 275 474	19 390 667	115 193	1 %	32 %
Hoiva- ja hoito	13 825 684	18 336 010	18 176 010	18 433 436	257 426	1 %	33 %
Kuntoutus	868 880	1 099 464	1 099 464	957 231	-142 233	-13 %	10 %
Sosiaalipalvelut	10 539 089	12 213 193	13 063 193	13 224 823	161 630	1 %	25 %
Aikuisten palvelut	2 446 929	2 769 598	2 769 598	2 782 174	12 576	0 %	14 %
Perhepalvelut	2 757 085	2 988 180	3 788 180	3 728 554	-59 626	-2 %	35 %
Vammaispalvelut	5 335 074	6 455 415	6 505 415	6 714 095	208 680	3 %	26 %
Lautakunta yhteensä:	48 821 320	61 257 558	63 247 558	63 536 238	288 680	0 %	30 %

Alajärvi perusturva	TP2018 kv 27.5.2019 § 24	TA2019 kv 10.12.2018 § 70	TA2019 kv 9.12.2019 § 61	TP2019	Muutos € TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019-TP2018
Toimielimet+hankkeet	29 514	22 417	22 417	7 801	-14 616	-65,2 %	-74 %
Terveyspalvelut	18 092 460	18 048 145	18 548 144	18 534 197	-13 947	-0,1 %	2 %
Vastaanotto + terveysneuvonta	3 286 188	3 675 858	3 675 858	3 299 449	-376 409	-10,2 %	0 %
Erikoissairaanhoito	13 339 772	12 900 000	13 400 000	13 744 455	344 455	2,6 %	3 %
Suun terveydenhoito	1 093 580	1 094 856	1 094 856	1 135 801	40 945	3,7 %	4 %
Työterveyshuolto	39 247			38 306	38 306		-2 %
El.lääk.+ ymp	333 673	377 430	377 430	316 185	-61 245	-16,2 %	-5 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	10 760 362	11 146 769	10 896 769	10 932 438	35 669	0,3 %	2 %
Hoiva- ja hoito	10 137 658	10 519 539	10 269 539	10 350 153	80 614	0,8 %	2 %
Kuntoutus	622 705	627 230	627 230	582 285	-44 945	-7,2 %	-6 %
Sosiaalipalvelut	8 211 237	7 510 859	8 310 860	8 376 605	65 745	0,8 %	2 %
Aikuisten palvelut	1 873 137	1 715 516	1 715 516	1 790 580	75 064	4,4 %	-4 %
Perhepalvelut	2 231 104	1 912 151	2 712 151	2 715 907	3 756	0,1 %	22 %
Vammaispalvelu	4 106 996	3 883 193	3 883 193	3 870 118	-13 075	-0,3 %	-6 %
Alajärvi yhteensä:	37 093 572	36 728 190	37 778 190	37 851 041	72 851	0,2 %	2 %

Lappajärvi perusturva	TA2019 kv 17.12.2018 § 88	TA2019 kv 16.12.2019 § 12	TOT 1-12/2019	Muutos € TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TA2019
Toimielimet+projektit	7 155	7 155	6 008	-1 147	-16 %
Terveyspalvelut	5 903 104	6 303 104	6 215 244	-87 860	-1 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 065 846	1 065 846	1 178 073	112 227	11 %
Erikoissairaanhoito	4 358 366	4 758 366	4 595 280	-163 086	-3 %
Suun terveydenhoito	361 692	361 692	355 513	-6 179	-2 %
Työterveyshuolto			12 149		
El.lääk.+ ymp	117 200	117 200	74 228	-42 972	-37 %
Hoito- ja hoivapalvelut	4 656 892	4 426 892	4 350 390	-76 502	-2 %
Hoiva- ja hoito	4 418 681	4 188 681	4 203 961	15 280	0 %
Kuntoutus	238 211	238 211	146 429	-91 782	-39 %
Sosiaalipalvelut	2 374 966	2 424 966	2 424 300	-666	0 %
Aikuisten palvelut	423 418	423 418	431 618	8 200	2 %
Perhepalvelut	562 675	562 675	464 140	-98 535	-18 %
Vammaispalvelu	1 388 873	1 438 873	1 528 542	89 669	6 %
Lappajärvi yhteensä:	12 942 117	13 162 117	12 995 941	-166 176	-1 %

Vimpeli perusturva	TP2018 kv 17.6.2019 § 58	TA2019 kv 17.12.2018 § 93	TA2019 kv 9.12.2019 § 118	TP2019	Muutos € TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019-TP2018
Toimielimet+projektit	8 925	6 779	6 779	5 668	-1 111	-16,4 %	-36,5 %
Terveyspalvelut	5 456 768	5 621 292	6 021 292	6 151 831	130 539	2,2 %	12,7 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 100 280	1 134 496	1 134 496	1 096 176	-38 320	-3,4 %	-0,4 %
Erikoissairaanhoito	3 945 731	4 100 000	4 500 000	4 609 647	109 647	2,4 %	16,8 %
Suun terveydenhoito	326 815	290 196	290 196	372 709	82 513	28,4 %	14,0 %
Työterveyshuolto	11 868			11 462			
El.lääk.+ ymp	72 074	96 600	96 600	61 837	-34 763	-36,0 %	-14,2 %
Hoito- ja hoivapalvelut	3 934 202	3 631 813	3 951 813	4 107 838	156 025	3,9 %	4,4 %
Hoiva- ja hoito	3 688 026	3 397 790	3 717 790	3 879 322	161 532	4,3 %	5,2 %
Kuntoutus	246 176	234 023	234 023	228 517	-5 506	-2,4 %	-7,2 %
Sosiaalipalvelut	2 327 852	2 327 367	2 327 367	2 423 919	96 551	4,1 %	4,1 %
Aikuisten palvelut	573 792	630 665	630 665	559 977	-70 688	-11,2 %	-2,4 %
Perhepalvelut	525 981	513 354	513 354	548 507	35 153	6,8 %	4,3 %
Vammaispalvelu	1 228 079	1 183 349	1 183 349	1 315 435	132 087	11,2 %	7,1 %
Vimpeli yhteensä:	11 727 747	11 587 251	12 307 251	12 689 256	382 005	3,1 %	8,2 %

3.1.6.1. Lautakuntahallinto + projektit

Lautakuntahallinto + projektit

Perusturvan hallintoon kuuluvat **perusturvalautakunnan, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston** toimintakulut, jotka jaetaan asukasluvun suhteessa kunnille.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta on Alajärven kaupungin sekä Lappajärven ja Vimpelin kuntien yhteislautakunta, joka tuottaa tai hankkii keskitetysti kuntien tarvitsemat sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Perusturvalautakunta toimii Alajärven kaupungin organisaatiossa, joka toimii vastuukuntana. Yhteisessä toimielimessä on 9 jäsentä, johon sopijakuntien valtuustot nimittävät jäseniä seuraavasti: Alajärven kaupunki 5 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Lappajärven kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Vimpelin kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämiseen ja suoriutumiseen. Vammaisneuvosto ei voi käsitellä yksittäisiä tapauksia.

Valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Vanhusneuvosto on kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntyntä väestöä koskevilla asioilla.

Perusturvan hallinnon alaisuudessa toimivat myös **peruspalvelutoimisto** (peruspalvelujohtaja, talouspäällikkö, toimistosihteeri, tietojärjestelmävastaava sekä tietosuojavastaava 0,1 htv) sekä **tukipalvelut** keskusvarasto ja välinehuolto. Näiden toimintojen kustannukset jakautuvat hallinnon vyörytysperusteiden tai käytettyjen tuotteiden/palvelujen jaolla muihin tuotteisiin.

Lisäksi hallintoon sisältyy vuonna 2019 seuraava **kehittämishanke**, jonka kulut jaetaan asukasluvun suhteessa:

OSMO Osallisuutta Moniammatillisesti –hanke

OSMO – Osallisuutta moniammatillisesti -hankkeen (2018-2020) hankkeen aikana kehitetään maakunnallinen yhteistoimintamalli siitä, miten työelämän ulkopuolella olevien asiakkaiden monialaiset palvelut rakentuvat tulevassa maakuntamallissa ja SOTE-uudistuksessa. Järvi-Pohjanmaan tavoitteena on kehittää sosiaalisen kuntoutuksen toiminnan sisältöjä jalkautuvalla palveluotteella. Tarkoituksena on viedä sosiaalisen kuntoutuksen palveluja lähemmäksi asiakkaan arkea yksilöllisen tuen keinoin. Toiminnan sisällöllisellä kehittämisellä huomioidaan asiakkaiden yksilölliset tarpeet tehokkaammin ja vaikuttavammin sekä annetaan ennen kaikkea asiakkaan äänen kuuluu toiminnan sisältöjä kehitettäessä. Kokemusasiantuntijoiden avulla luodaan palveluista selkeitä ja asiakaslähtöisiä, jotta esimerkiksi palvelujen nivelvaiheessa asiakkaiden siirtyessä palvelun järjestäjältä toiselle syntyy katkeamattomia asiakaspolkuja. Uudenlaisia sosiaalisen kuntoutuksen palveluja kehitettäessä tavoitteena on myös tiivistää yhteistyötä eri hallintokuntien välillä sekä saada yhteinen näkemys mahdollisimman asiakaslähtöisistä toimintatavoista. Yhteistyötä tehdään mm. kuntien sosiaali- ja terveystoimien, TE-palvelujen sekä muiden työllistymistä edistävien palvelujen, Kelan, Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen kanssa sekä eri hankkeiden kanssa.

3.1.6.2. Terveyspalvelut

VASTAANOTTOPALVELUT JA TERVEYSNEUVONTA

Toiminta-ajatus

Perusterveydenhuolto huolehtii yhteistoiminta-alueen asukkaiden perusterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta alueen kuntalaisille voimassaolevan lainsäädännön, kansallisten suositusten sekä kuntien tilausten mukaisesti. Toiminnan tavoitteena on väestön terveyden edistäminen ja hyvinvoinnin parantaminen sekä sairauksien tehokas, tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainen hoito.

Palvelutarjonnalla tuetaan väestön itsenäistä selviytymistä sekä vahvistetaan omatoimisuutta ja terveystietoisuutta. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan valtakunnan tasolla valmisteilla oleva sote-uudistus. Palvelutuotantoa täydennetään ostopalveluilla.

Neuvola ja kouluterveydenhuolto toteutetaan lain-, asetusten ja valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti. Neuvolapalvelut järjestetään lähipalveluina jokaisella terveysasemalla.

Koko yhteistoiminta-alueen asiakkailta on mahdollisuus käyttää lähintä toimipistettä tarvitsemaansa palveluun.

Toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2019
Palvelujen saatavuus on lainsäädännön ja asetusten edellyttämällä tasolla.	Hoidon tarpeen arvioon tekeminen ja kirjaaminen yhteydenoton yhteydessä tai kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta. Hoitajalla säännöllisesti käyville potilaille varataan aika valmiiksi.	Hoidon tarpeen arviointi kirjataan aina potilastietojärjestelmään. Tarvittaessa hoidon tarpeen arviointi hoitajan vastaanotolla. Hoitaja varaa säännöllisesti käyvälle potilaalle seuraavan käyntiajan.
Hoitoketjujen sujuvoittaminen eri toimijoiden (pth, esh, sos) välillä asiakaslähtöisesti	Sujuvat, asiakaslähtöiset palvelukokonaisuudet. Lean- ajattelumallin sisäistäminen. Moniammatillinen ryhmätoiminta asiakkaan parhaaksi.	Asiakaslähtöisyys on hoidossa ensisijaisena. Palvelukokonaisuuksia kehitetään jatkuvasti lean ajattelumallia hyödyntäen, jotta ne olisivat mahdollisimman joustavia.
Runsaasti palveluja käyttävien asiakkaiden hoito on koordinoitua.	Paljon palveluja käyttävät (yli kuusi käyntiä vuodessa) tunnustetaan ja heidät ohjataan moniammatilliseen tiimiin ja tehdään yksilöllinen hoitosuunnitelma. Omahoitoon kannustaminen ja ohjaus.	Hoitosuunnitelmat laaditaan monisairaille, runsaasti palveluita käyttäville potilaille aina tarpeen mukaan. Hoitaja ohjaa omahoidon toteuttamiseen seurantakäynnin yhteydessä.
Osaava, ammattitaitoinen, hyvinvoiva henkilöstö ja laadukas hoitotyö.	Uuden työntekijän perehdytys, sisäiset koulutukset ja mentorointi. Osallistutaan alueellisiin ja ammatillisiin koulutustilaisuuksiin. Työhyvinvointikysely tai kehityskeskustelu vuosittain.	Uudet työntekijät saavat perehdytyksen ja jatkuva mentorointi työn sisäistämässä. Koulutuksiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan riittävästi ammattitaidon ylläpitämiseksi ja täydentämiseksi.
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2019
Kustannuskehityksen hillitseminen	Kuntarekry sijaistoiminnassa Lean- ajattelun sisäistäminen Sujuvat työprosessit	Ammattitaitoisen terveydenhuollon henkilöstön saatavuus lyhytaikaisiin sijaisuuksiin haastavaa.

Vastaanoton rakenteelliset muutokset	
Muutos	Toteutunut 2019
Sähköinen ilmoittautuminen käyttöön ja sähköisten palvelujen ja etäpalvelun kehittäminen	Sähköisen itseilmoittautumisen käyttöönotto siirtyi vuodelle 2020
1.1.2019 alkaen Lappajärven vastaanottotoiminnan yhteensovittaminen Järvi-Pohjanmaan terveyskeskukseen.	Lappajärven vastaanottotoiminta toiminut hyvin. Lääkäripalveluita riittävästi saatavilla ja hoitajapalveluita lähipalveluna
Uuden potilastietojärjestelmän Lifecare koulutus ja käyttöönotto keväällä 2019.	Lifecare-koulutus toteutunut suunnitelman mukaan ja käyttöönotto onnistunut hyvin.
Osaamisen lisäämiseksi vastaanotolla terveyskeskusavustajan toimi muutetaan sairaanhoitajan toimeksi.	Terveyskeskusavustajan toimi muutettu lähihoitajan toimeksi
Neuvolan iltavastaanoton vakiinnuttaminen.	Neuvolan iltavastaanotto on vakiintunut
Tk-saneerauksen myötä tiloista saadaan ajanmukaiset ja toimivat tilat.	TK-saneeraus lähes valmis, ja tilat asianmukaiset

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019
Väestön ikääntyminen ja sairastavuus, lapsiperheiden ongelmien kasaantuminen ja monimuotoisuus, henkilökunnan pysyvyyden ja saatavuuden turvaaminen.

3.1.6.4. Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, ensihoitoon, päivystykseen ja lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja.

Järvi-Pohjanmaan perusturva huolehtii siitä, että henkilö saa tarpeellisen erikoissairaanhoidon terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito ostetaan pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Lisäksi erikoislääkäripalveluja ostetaan yksityisiltä lääkäriasemilta tuottajilta, pääosin konsultaatioita ja tutkimuspalveluja. Terveydenhuoltolain mukaan potilas voidaan ohjata hoitavan lääkärin kanssa yhdessä sopien myös muun sairaanhoitopiirin palveluihin. Ensihoito on myös erikoissairaanhoidon suurtuotteessa.

Toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Erikoissairaanhoidon kustannusten hillitseminen	Erikoissairaanhoidon ostopalvelut mahdollisesti yksityiseltä palveluntuottajalta, jos kustannukset ovat edullisemmat.	Kuukausittainen raportointi toteutunut.

	Erikoissairaanhoidon konsultoinnin perusteella mahdollisten palvelujen tuottaminen perusterveydenhuollossa	Raporttien pohjalta tapahtuvan laskutuksen vertailu ja seuranta on toteutunut.
--	--	--

1.1 - 31.12.2019

Kunta	Oma toiminta				Ulkopuolelta ostetut palvelut	Ensihoito	Hyvitys esh ostop	Yhteensä		As.luku 1/2019
	Palvelumaksut ja korjaukset	Lääkinnällinen kuntoutus	Alueellinen apuvälinekeskus	Erytisvelvoitemaksu				Euroa	Euroa / Asukas	
Alajärvi	10 437 924	0	252 200	711 786	1 766 343	568 323	0	13 736 575	1416	9700
Lappajärvi	3 448 847	0	80 028	225 864	614 035	180 340	0	4 549 114	1478	3078
Vimpeli	3 465 553	0	75 426	212 875	632 900	169 970	0	4 556 724	1571	2901

Muutos 31.12.2018

Kunta	Oma toiminta				Ulkopuolelta ostetut palvelut	Ensihoito	Hyvitys esh ostop. TAYS	Muutos yhteensä		
	Palvelumaksut ja korjaukset	Lääkinnällinen kuntoutus	Alueellinen apuvälinekeskus	Erytisvelvoitemaksu				Euroa	%	Euroa / Asukas
Alajärvi	154 617	0	-35 160	-55 130	74 126	22 408	0	160 859	1,2 %	35
Lappajärvi	229 043	0	-11 754	-19 088	-82 530	5 976	0	121 647	2,7 %	68
Vimpeli	438 583	0	-11 504	-19 126	300 743	4 823	0	713 519	18,6 %	278

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019

Alajärven erikoissairaanhoidossa sairaanhoitopiiriltä ostetut palvelut nousivat vuoteen 2018 verrattuna 1.009.971 euroa (7,8 %). Asiakkaat ovat tarvinneet sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostettuja palveluita 74.126 euroa enemmän kuin vuonna 2018.

Lappajärven erikoissairaanhoidossa sairaanhoitopiiriltä ostetut palvelut vuoteen 2018 verrattuna 121.647 euroa (2,7 %). Asiakkaat ovat tarvinneet sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostettuja palveluita 82.530 euroa vähemmän kuin vuonna 2018.

Vimpelin erikoissairaanhoidossa sairaanhoitopiiriltä ostetut palvelut kasvoivat vuoteen 2018 verrattuna 713.519 euroa (18,6 %). Asiakkaat ovat tarvinneet sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostettuja palveluita enemmän kuin edellisenä vuonna (300.743 euroa).

3.1.6.5. Suun terveydenhoito

Toiminta-ajatus

Suun terveydenhoidon tehtävänä on kuntalaisten hampaiden ja koko purentaelimistön tutkimuksesta ja hoidosta huolehtiminen sekä suun sairauksia ehkäisevä toiminta vastaanotoilla ja muualla toiminta-alueella kuten kouluissa. Arkipäivisin päivystävä hammaslääkäri ottaa vastaan kiireellistä hoitoa vaativat akuutit särkytapaumat. Myös vieraspaikkakuntalaiset saavat kiireellisen, ensiavullisen hammashoidon tarvittaessa. Viikonloppuisin ja arkipäivinä kiireellinen hoito järjestetään Etelä-Pohjanmaan yhteisessä päivystyksessä Seinäjoella.

Suun terveydenhuollon toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Suun terveydenhoidon toteuttaminen väestölle asetusten ja hoitotakuun mukaisesti.	Hoitotakuun seuranta	Hoitotakuun toteutunut: hoidon tarpeen arviointi 3 vrk:n sisällä, kiireetön hoito alle 3 kk kuluessa, hammastarkastus alle 6 kk kuluessa.

Tuoda suun terveydenhuollon toimintaan jatkuvuutta	Vakituisten työntekijöiden rekrytointi	Viimeinen ostopalveluhammaslääkärin sopimus päättyi toukokuun lopussa 2019, syksyllä 2019 tilapäisapuna käytettiin kolmen viikon ajan ostopalveluhammaslääkärinä. Työntekijöiden rekrytoinnissa on onnistuttu.
Tehdä enemmän suun kokonaishoitoja sekä saada nopeammin kokonaishoitoja valmiiksi	Hoitolinjauksien ja -polkujen kehittäminen	Keskimääräinen T3J-aika (kolmas vapaa jatkoaika ajanvarauskirjalla) alkuvuodesta 2020 oli 65 vrk, mikä on suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2019 alussa. Vuonna 2019 suun kokonaistutkimuksia tehtiin 35% enemmän ja kokonaishoitoja saatiin valmiiksi 67% enemmän kuin vuonna 2018. Lappajärven liittymisen johdosta odotettavissa oli 25% lisäys sekä suun tutkimuksiin että valmistuneisiin hoitoihin.
Toiminnan tehostaminen	Kokonaishoitosten tekeminen, henkilökunnan rekrytointi ja sitouttaminen	Keskimääräinen hammaslääkärikäynnin hinta on laskenut 6,6% vuoteen 2018 verrattuna.
Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:		
Lappajärven liittyminen osaksi Järvi-Pohjanmaan perusturvaa sujui suun terveydenhuollon osalta melko hyvin. Toimintatapoja- ja malleja on yhtenäistetty koko vuoden ajan, ja jatkuu varmasti myös tulevaisuudessa. Vuoden 2019 alusta lähtien suu- ja leukakirurgi Janne Vesala on tehnyt Alajärven hammashoitolan tiloissa vaativampia kirurgisia toimenpiteitä, tavoitteena vähentää erikoissairaanhoidon lähetteitä ja tarjoamalla laadukkaita lähipalveluita Järvi-Pohjanmaan alueella. Lappajärven hammashoitolassa toteutetaan lapsille ja hammashoitopelkoisille ilokaasuhammashoitoja, mikä vähentää lähetteitä nukutushammashoitoon. Ostopalveluhammaslääkäreistä päästiin luopumaan vuoden aikana, ja suun terveydenhuoltoon on saatu motivoituneita työntekijöitä ja siten myös jatkuvuutta toimintaan.		

3.1.6.6. Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto

Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Seinäjoen kaupungin hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueelta vuodesta 2011 alkaen. Yhteistoiminta-alueen palvelutaso perustuu valtakunnallisissa valvontaohjelmissa esitettyihin palvelutasomäärittelyihin tuottaen yleisen terveysvalvonnan, peruseläinlääkinnän ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäripäivystyksen.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle. Ympäristöterveydenhuollon vastuualueelle kuuluvat yleinen terveysvalvonta, eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Yleinen terveysvalvonta käsittää elintarvike-, terveydensuojelu-, kuluttajaturvallisuus- ja tupakkavalvonnan.

Vuonna 2019 eläinlääkäripäivystys hoidetaan siten, että viikonloppuisin samaan aikaan päivystää 4 eläinlääkärinä, joista yksi on keskittynyt pieneläinpäivystykseen. Pieneläinpäivystys hoidetaan Kiinteistö Oy AnimWest- rakennuksen tiloissa Ravitie 8, Seinäjoki, jossa myös ympäristöterveydenhuollon keskustoimipiste sijaitsee. Muita eläinlääkärien/terveystarkastajien toimipisteitä yhteistoiminta-alueella on yhteensä 13 kpl. Seinäjoen seudun ympäristöterveydenhuollossa työskentelee 13 terveystarkastajaa, 20 eläinlääkärinä ja yksi toimistos sihteeri. Toimipisteitä toimialueella on yhteensä 13.

Eläinlääkärikäynnit			Eläinlääkintä ja ympäristöterveyden huolto kokonaiskustannukset €				
TP vuodet	2017	2018	2019	TP vuodet	2017	2018	2019
Alajärvi	3 312	3 273	2858	Alajärvi	333 859	324 771	303 833
Lappajärvi			688	Lappajärvi			74 228
Vimpeli	629	671	522	Vimpeli	68 509	72 074	61 837

3.1.6.7. Työterveyshuolto

Järvi-Pohjanmaan perusturvan työterveyshuollossa on valmisteltu yhtiöittämistä lainsäädännöstä johtuen. Työterveyshuollon sairaanhoito- ja muut terveydenhuoltopalvelut, joiden järjestäminen on kunnille vapaaehtoista, tulee yhtiöittää kuntalain 126 §:n ja 150 §:n mukaisesti 1.1.2019 mennessä.

Yhtiöittäminen etenee osana Etelä-Pohjanmaan maakunnallista Sote-yhteistyötä. Vuoden 2019 talousarvio on valmisteltu vielä sen mukaisesti kuin työterveyshuolto jatkuisi entisellään ja talousarviota muutetaan tarpeen mukaan sen jälkeen, kun uuden yhtiöitettävän toiminnan alkaminen toteutuu.

Työterveyshuollon toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Toiminnan kannattavuus	Laadukkaiden työterveyshuollon palvelujen tarjoaminen	Työterveyshuollon yhtiöittämiseen liittyvät neuvottelut jatkuneet. Työterveyshuollossa otettu käyttöön yhtiöittämiseen liittyen Acuta-potilasteitojärjestelmä käyttöön Lifecaren rinnalle.
Edistää työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, työyhteisön toimintaa sekä työntekijän terveyttä ja toimintakykyä	Asiantuntijapalveluiden käyttö tarpeen mukaan.	Työterveyshuollon aktiivisen tuen mallin mukaisia neuvotteluja eri osapuolten kesken on käyty 49 kertaa. Tilakäyntejä 68 kpl ja työpaikkaselvityksiä 140 kpl. Sopimukset alla olevassa taulukossa.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sopimuksia (kpl)	677	672	677	649	601	595	667
Sopimuksen alaisia työntekijöitä (hlö)	2849	2941	2971	2919	2364	2385	2657
Yleismaksu laskutetut (hlö)	2575	2445	2713	2564	2337	2347	2580

Työterveyshuollon toteutuneet muutokset	
Muutos	Toteutunut 2019
1.1.2019 alkaen työterveyslääkäri ja -psykologipalvelut ostetaan puitesopimuksen mukaisilta toimijoilta	Toteutunut.

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:

Ostopalveluna on omassa talossa toiminut myös työterveyslääkäri 1,5 pv / vk. Toiminnassa noudatetaan hyvän työterveyshuollon käytäntöjä. Työterveyshuollon tuoma hyöty näkyy terveinä ja motivoituneina työntekijöinä, jotka jaksavat työssään hyvin. Työterveyshuollon yhtiöittämisselvittelyt jatkuneet edelleen ja työterveyshuollossa otettu käyttöön Acuta-potilastietojärjestelmä Lifecaren rinnalle marraskuun loppupuolella. Päällekkäisten järjestelmien käyttö aiheuttanut tarvetta palkata lisätyövoimaa potilassanelujen purkamiseen ja laskutukseen

3.1.6.8. Hoiva ja hoito**Toiminta-ajatus**

Hoito- ja hoivapalvelujen tehtävänä on järjestää ikääntyneille hyvinvointia edistäviä ja tukevia palveluja sekä iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelutarpeen arviointiin perustuvat oikea-aikaiset ja riittävät palvelut.

Hoito- ja hoivapalvelut tuottaa ja järjestää hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa heikentyneeseen toimintakykyyn kuntouttavaa työtettä ja kotikuntoutusta toteuttaen. Toimintaa määrittää kotihoidon ja asumispalvelujen arvot ja kriteerit. Iäkkään henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti omassa kodissa tai toimintakyvyn heikentyessä kodinomaisessa ympäristössä elämän loppuun asti.

Kaikkea työtä ohjaa ajatus ikääntymisestä luonnollisena osana elämää. Työ pohjautuu vanhustyön yhteisiin arvoihin, jotka ovat asiakaslähtöisyys, yhdenvertaisuus ja luotettavuus.

Hoito- ja hoivapalvelut sisältävät omaishoidon, ikäihmisten perhehoidon, asiakasohjauksen, kotihoitoa, kotikuntoutuksen, kotihoidon tukipalvelut, päivätoiminnan, asumispalvelut, akuuttiosaston sekä kuntoutuspalvelut.

Järvi-Pohjanmaan ikäihmiset elävät itsenäistä, mielekästä ja täysipainoista elämää omassa kodissa.

Hoivan ja hoidon toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Ikäihmiset asuvat toimintakykyisinä kotona	Arki- ja tehokuntoutus kotihoidon toimintamuotona	Kotikuntoutus käynnit ovat kasvaneet edellisvuoteen verrattuna 614 -> 700 ja toiminta on vakiintunut kotihoidossa.
Palvelurakennemuutos jatkuu	Asiakasohjaus toimii tilaajana ja palvelutarpeen arviointiyksikkönä Kotisairaalan kehittäminen kotihoidon ja akuuttiosaston kanssa	Asiakasohjausyksikkö on tehnyt asiakkaiden palvelupäätökset Järvi-Pohjanmaan palvelutarpeen kriteerien mukaisesti. Kotisairaalan toimintaa suunniteltu yhteistyössä kotihoidon ja akuuttiosaston henkilöstön kanssa syksyn 2019 aikana. Kotisairaaloiminta suunniteltu käynnistettäväksi vuoden 2020 alussa. Akuuttiosaston hoitopäivät (2018/8361) 11 175 Intervalli- ja kuntoutusosaston hoitopäivät (2018/5191) 5346

		Kotikuntoutuskäyntien määrät (2018/614) 700
Kotiin annettavien sairaanhoidollisten palvelujen lisääminen turvallisesti	Palvelut toteutetaan jokaisena päivänä ympärivuorokautisesti	Kotihoidon asiakkaan luona tehty työ toteutunut keskimäärin 53%:n mukaisesti. (Tavoite 65%)
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Kustannuskehityksen hillitseminen	Kuntarekry sijaistoinnassa Varahenkilöstön tehokas käyttö Ympärivuorokautinen hoito vähenee	Sijaisten saatavuus alueella erittäin haasteellista ja kaikkiin sijaistuksiin ei ole saatu teki-jää. Ympärivuorokautisen hoivan tarve on pysynyt ennallaan.

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:

Kokonaisuudessaan hoidon ja hoivan kustannukset ylittyivät vuoden 2019 arvioon verrattuna 1%:lla ja 33%:lla edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Lappajärven osalta kulut ylittyivät 76 502 €:lla arvioon verrattuna ja ylittyi 91 782 €:lla. Edellisen vuoden vertailupohjaa ei ole käytettävissä. Vimpelin kustannukset nousivat 3,9 %:lla arvioon verrattuna ja 4,4 %:lla edellisen vuoden tilinpäätöksen verrattuna. Alajärven muutos oli 0,3 % arvioituun kustannukseen verrattuna ja edellisen vuoden kustannukseen nähden kasvua oli 2 %.

Hoidon ja hoivan kulujen nousua on lisännyt akuuttiosaston viiden potilaspaikan lisäyksen tarve Lappajärven liittymisen myötä vuoden alusta Järvi-Pohjanmaan perusturvaan. Tämä edellytti kolmen sairaanhoidajan lisäyksen riittävän hoitajamitoituksen säilyttämiseksi.

Ympärivuorokautisen hoivapaikkamäärä on pysynyt ennallaan. Kotihoidon asiakkuudet ovat lisääntyneet (2018/669) 796:een.

Kaksineuvoisesta siirtynyt henkilöstö omaksui luontevasti Järvi-Pohjanmaan toimintamallin ja yhteistyö on ollut hyvää.

Asiakasohjausyksikön toiminta tehostui yhdistymisen myötä yhdellä henkilöllä.

Vimpelissä olevan kuntoutus- ja intervalliosaston väistötilaratkaisu on aiheuttanut lisäkustannuksia henkilöstökuluihin.

Henkilöstön yhtenäisten toimintatapojen kehittämiseen on mietitty ratkaisuja Lean-koulutusten avulla.

Asumisyksiköiden kodinomaista toimintaa on kehitetty panostamalla asukkaiden virkistystoimintaan, ulkoiluun ja yksilöllisyyteen. Efficapotilastietojärjestelmä päivitettiin marraskuun lopulla Lifecare-versioon ja koko henkilöstö perehdytettiin uuden ohjelman käyttöön.

Kotisairaalaatoimintaa on lähdetty suunnittelemaan yhdessä kotihoidon ja akuuttiosaston henkilöstön kanssa syksyllä 2019. Kotisairaala suunniteltiin käynnistettäväksi vuoden 2020 alkupuolella.

Äkillisiin poissaoloihin sijaisten saaminen on ollut haasteellista.

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:

Ammattitaitoisten sijaisten saaminen, laitospoissaolusta poisoppiminen; *työyhteisön toimintakulttuuri*, muutosvastarinta uuden oppimiselle; *asenteet*, osaamisen vahvistaminen ja jakaminen, henkilöstön motivointi kotisairaala-toiminnan kehittämiseen

3.1.6.9. Kuntoutus

Fysioterapian tarkoituksena on vaikuttaa ihmisen toimintakykyyn ja päivittäiseen selviytymiseen. Fysioterapialla pyritään ehkäisemään, korjaamaan tai tasapainottamaan ihmisen liikkumisen ja toimintakyvyn häiriöitä sekä ylläpitämään ja parantamaan jäljellä olevaa toimintakykyä. Asiakkaan ongelmaan pyritään vaikuttamaan neuvonnan ja ohjauksen, terapeuttisen harjoittelun sekä manuaalisen terapian keinoin. Fysioterapian tavoitteena on tukea omaehtoista harjoittelua ja kotona selviytymistä sekä ennaltaehkäistä työ- ja toimintakyvyn haittoja.

Toimintaterapian tavoitteena on antaa yksilölle keinoja selviytyä mahdollisimman omatoimisesti oman elinympäristönsä arkisissa tilanteissa. Terapiassa pyritään toiminnalla vaikuttamaan yksilön toimintamahdollisuuksiin, joita saattavat rajoittaa erilaiset kehitykselliset häiriöt, ikääntymisen mukanaan tuomat muutokset, sairaudet tai vammat. Terapian avulla toimintakykyä ja kehitystä pyritään edistämään ja ylläpitämään opastamalla yksilö löytämään ja hallitsemaan keinoja huolehtia itsestään, olemaan vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa, tekemään työtä tai opiskelemaan, viettämään vapaa-aikaa ja leikkimään.

Kuntoutuksen toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Fysioterapian profiloituminen	Lasten neurologiset sairaudet Tules sairaudet Fysioterapia yhteydessä kotikuntoutukseen Suoravastaanottotoiminnan lisääminen Fysioterapeuttien koulutukset	Fysioterapeuteille on jaettu vastuualueet asiakasryhmien mukaisesti. Yhteistyö kotikuntoutukseen on tehostunut. Suoravastaanottotoimintaa on tehostettu. Fysioterapeuttien koulutukset on suunniteltu vastaamaan heidän vastuualueiden tarpeita. Fysioterapeuttien koulutukset on suunniteltu vastaamaan heidän vastuualueiden tarpeita. Käyntimäärät (2018/1952) 2069
Toimintaterapian ostojen väheneminen	Oman toimintaterapeutin tekemien toimintaterapiaa saavien arviointien lisääminen	Lasten ja aikuisten toimintaterapia-arvioinnit on tehty omana toimintana, ainoastaan työkykyarvioinnit on tuotettu ostopalveluna. Lasten ennaltaehkäisevää ohjausta ja neuvontaa on tehostettu kouluilla ja kotona. Käyntimäärät (2018/97) 356

3.1.6.10. Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat perhepalvelut, aikuisten palvelut ja vammaisten palvelut, joita tuotetaan edellä mainittuja palveluja määrittelevien lakien ja asetusten mukaisesti.

PERHEPALVELUT

Perhepalvelujen tavoitteena on tukea ja auttaa perheitä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti. Työn painopiste on sekä varhaisessa tuessa että korjaavassa työssä. Perhepalvelujen työmuotoja ovat sosiaalihuoltolain mukainen *lapsiperheiden sosiaalityö* (mm. taloudellinen tuki, tukihenkilö- ja perhetointa), lastenvalvojan palvelut (perheasiain sovittelu, elatussopimukset), *kasvatus- ja perheneuvola-palvelut* (tutkimus- ja terapiapalvelut ml. puheterapia, kuntoutus), *lastensuojelutyö* (mm. lasta ja perhettä tukevat palvelut ja tukitoimet sekä sijaishuolto) ja *perhetyö* (lapsiperheiden kotipalvelu, varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun perhetyö).

Perhepalvelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot, perhepalveluihin tulevat lähetteet sekä lastensuojelulain mukaiset ilmoitukset käsitellään nopeasti ja lain hengen mukaisesti	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä. Palveluissa on riittävät henkilöstöresurssit	THL:n käsittelyaikojen toteutumisen seurantatilastot: <ul style="list-style-type: none"> ▪ yhteydenotot ja ilmoitukset on pääsääntöisesti pystytty käsittelemään 7 arkipäivän sisällä: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Alajärvi: 269 ilmoitusta/yht.ottoa, joista 5 ylittänyt käsittelyajan (2 / 8-14 arkipäivää ja 3 / yli 14 arkipäivää) ✓ Vimpeli: 25, käsittelyaika ei ole ylittynyt ✓ Lappajärvi: 69, joista 1 on ylittänyt käsittelyajan (8-14 arkipäivää) ▪ palvelutarpeen arvioinnit yhteensä 362 (Alajärvi 264, Vimpeli 25, Lappajärvi 68), ovat pääsääntöisesti on valmistunut 3kk:n sisällä: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Alajärvi: 10 on ylittänyt käsittelyajan ✓ Vimpeli: 0 on ylittänyt käsittelyajan ✓ Lappajärvi: 7 on ylittänyt käsittelyajan
Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Jatkuva asiakaspalautte on käytössä. Asiakaspalautteet käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin. Asiakasraati –toiminta käynnistyy Palvelurakennetta arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävät monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnykset”	Asiakaspalautetta ei ole saatu. Asiakasraatitoiminta ei ole toiminut suunnitelman mukaisesti, mutta toimintaa pyritään vahvistamaan perhekeskuksen koostamispaikkatyöskentelyn kautta.

		Perhekeskustyöskentely kautta palvelurakenne on pyritty kehittämään monipuoliseksi, helposti saavutettavaksi ja kynnyksettömäksi. Perhekeskuksen kohtaamispaikkatoiminta on käynnistynyt.
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.	Kehittämissiltapäivät ovat toteutuneet (2krt/vuosi), henkilöstö on käynyt pääsääntöisesti 3-5 päivää/vuosi täydennyskoulutuksessa. Työnohjaus on toteutunut pääsääntöisesti yksilö- tai tiimi-kohtaisesti tarpeen mukaisesti. Vuoden 2019 kehityskeskustelut on käyty osittain. Osa kehityskeskustelulista on siirtynyt vuodelle 2020 aikataulullisista syistä.
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihoitolain mukaisissa palveluissa ja lastensuojelun avohuollon tukitoimissa. Sijaishuollossa olevien määrä vähenee.	Asiakkailla annettavat palvelut vastaavat asiakkaan tarvetta, ovat riittävät ja oikea-aikaiset, asiakkaita ei "palloteta luukulta toiselle".	Asiakasmäärä on osittain kasvanut perhepalveluissa. Perheitä / asiakkaita odottaa aikaa mm. perheneuvolan ja puheterapian palveluihin. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Puheterapian käyntejä yhteensä 159, joista Alajärvi 111, Vimpeli 22 ja Lappajärvi 15. Kilpailutettu syksyllä 2019 etäpuheterapiapalveluita /äännekoulupalveluita, jotka toimivat Internetin kautta. Lastensuojelun ja SHL asiakasmäärät ovat osittain kasvaneet. Osittain samoista lapsista tulleita ilmoituksia. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sosiaalihoitolain mukaisten yhteydenottojen määrä: Alajärvi 97(v. 2018,65), Vimpeli13 (v.2018, 9) ja Lappajärvi 4. ▪ Lastensuojeluilmoitusten määrä: Alajärvi 317 (v. 2018, 239), Vimpeli 26 (v. 2018, 38); Lappajärvi 74 ▪ Kodin ulkopuolelle sijoitettujen (sijoitus/huostaanotto) määrä yhteensä 42 lasta; Alajärvi: 28 (v. 2018, 24), Vimpeli 7(v. 2018, 7) ja Lappajärvi 7. Jälkihuollossa olevien määrä yhteensä 13 lasta:

		<p>Alajärvi 9 (v. 2018,7), Vimpeli 2 (v. 2018, 2) ja Lappajärvi 2.</p> <ul style="list-style-type: none"> Lastensuojelun avohuollon asiakkaita yhteensä 168 lasta; Alajärvi 114, Vimpeli 26 ja Lappajärvi 28. <p>Perheneuvolan asiakasmäärät ovat kasvaneet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Perheneuvola asiakkuuksia yhteensä 578 (v.2018, 544); Alajärvi 428 (v. 2018, 440), Vimpeli 98 (v. 2018, 104) ja Lappajärvi 52. Lastenvalvojan asiakkuuksia yhteensä 374 (v. 2018, 410); Alajärvi 253 (v. 2018, 356), Vimpeli 41 (v. 2018, 54), Lappajärvi 80. <p>Perhetyön asiakasmäärät ovat kasvaneet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapsiperheiden kotipalvelu 32 perhettä, käyntimäärä 362 kpl. SHL:n mukainen perhetyö 40 perhettä, käyntimäärä n. 650 kpl LS perhetyö 30 perhettä, käyntimäärä n. 850 kpl <p>JELPPI nuorisopsykiatrian tiimi- ja asiakaskonsultaatiot toteutuneet kaksi kertaa kuukaudessa. Lastenpsykiatrian konsultaatiot ovat toteutuneet joka toinen kuukausi.</p>
--	--	---

Perhepalvelun rakenteelliset muutokset	
Muutos	Toteutunut 2019
Sote-uudistuksen tuomiin haasteisiin / muutoksiin vastaaminen	Toteutunut; yhtenäisten käytäntöjen kehittämisen maakunnallisesti, tietojärjestelmän yhtenäistämisen
Painopisteen siirtäminen korjaavasta työstä varhaiseen tukeen	Toteutunut osittain; mm. Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminnan käynnistyminen (vanhemmuuden tukeminen) perheneuvolan ja perhetyön yhteistyönä, systemisen lastensuojelun koulutuksen käynnistyminen, perhekeskuksen kohtaamispaikan toiminta ja yhteistyön vahvistuminen
Perhekeskustoimintamallin luominen monitoimijaisesti eri hallintokuntien, seurakuntien ja järjestöjen yhteistyönä. Perhekeskuksesta luodaan lähipalveluiden kokonaisuus, jolla tarjotaan lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia sekä kasvuja ja kehitystä sekä varhaisen tuen palvelut. Kyseessä on uusi tapa verkostoida nykyisin hajanaiset lasten ja perheiden palvelut ja sovittaa ne yhteen synergiaetuja tuottavasti ja lapsi- ja perhelähtöisesti siten, että jokainen lapsi ja perhe saa tarvitsemansa tuen ja avun.	Toteutunut; Perhekeskustoiminnan ja kohtaamispaikan (käynnistynyt 8/2019) kehittäminen monialaisesti. Kohtaamispaikassa toteutunut mm. eri ryhmiä ja toimintoja.

Ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyys / jaksaminen psyykkisesti kuormittavassa työssä	Henkilöstön psykososiaalinen kuormitus on vahvaa, johon on kiinnitetty huomiota.
---	--

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:

- Perhepalveluiden kustannukset ovat alittuneet arvioon verrattuna 2% ja kasvaneet 35% verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Alajärven osalta kulut ovat nousseet arvioon verrattuna 0,1%, ja 22% edeltävän vuoden tilinpäätökseen verrattuna. Vimpelin kustannukset ovat nousseet arvioon verrattuna 6,8% ja 4,3% edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Lappajärven osalta kustannukset ovat arviota 18% pienemmät.
- Perhepalveluissa kulut ovat nousseet korjaavien palveluiden vuoksi erityisesti Alajärvellä ja Vimpelissä. Alajärvellä lastensuojelun sekä perhehoidon että laitoshoidon/amatillisen perhehoidon kustannukset ovat huomattavasti arviota ja edeltävän vuoden tilinpäätöstä suuremmat. Arviossa oli huomioitu mahdollinen kustannusvastuiden siirto, joka on edelleen kesken hallinto-oikeudessa. Vimpelissä laitoshoidon/amatillisen perhehoidon kulut ovat arviota ja edeltävän vuoden tilinpäätöstä pienemmät, mutta perhehoidon kulut ovat arviota ja edeltävän vuoden tilinpäätöstä suuremmat. Lappajärven laitoshoidon/amatillisen perhehoidon kulut ovat arvioon mukaisia, mutta perhehoidon kulut ovat arviota suuremmat. Kasvaneet kulut johtuvat kriisiytyneistä perhetilanteista ja uusista lastensuojelun sijoituksista/huostaanotoista. Osa sijoituksista on avohuollon sijoituksia, jotka päättymään tilanteiden rauhoittua.
- Lastensuojeluun liittyvien (erityisesti omais- ja perhehoitoon) taloudellisen tuen kustannukset ovat Alajärvellä ja Vimpelissä arviota suurempia, mutta edellisen vuoden tilinpäätöstä pienempiä. Lappajärvellä taloudellisen tuen kustannukset ovat olleet arviota pienemmät.
- Kalliin, korjaavan työn ohella ehkäisevän työn kasvun kustannukset näkyvät erityisesti tukihenkilö- ja perhetoiminnan sekä lapsiperheiden kotipalvelun toiminnan/kustannusten kasvuna Vimpelissä ja Lappajärvellä. Varhaisen tuen sosiaalityön kustannukset kasvaneet edellisestä tilinpäätöksestä mm. toimintakulujen osalta. Lapsiperheiden kotipalvelun kustannukset arvioitua pienemmät, mutta edellistä tilinpäätöstä suuremmat. Perhetyön kustannukset ovat olleet arviota suuremmat, johtuen mm. tilapäisen henkilöstön / perehdyttämisen tarpeista. Vuoden 2019 aikana on täsmennetty perhetyön palvelumuotoja. Toiminnan perheissä halutaan vastaavan aikaisempaa täsmällisemmin päätettyä palvelua ja sen kriteerejä. Tavoitteena on tarjota mahdollisimman täsmällisesti perheen palvelutarpeeseen vastaava palvelu. Vaikuttavuuden lisäämiseksi palvelun oikea-aikaisuutta, suunnitelmallisuutta, tavoitteellisuutta on pyritty vahvistamaan. Päällekkäistä työtä muiden toimijoiden kanssa on pyritty vähentämään monitoimijaista yhteistyötä lisäämällä. Perheiden osallisuutta on haluttu vahvistaa palveluiden ja toiminnan läpinäkyvyyttä lisäämällä. Nämä kaikki ovat myös lapsiperheiden palveluiden kansallisia kehityssuuntia ja niiden saavuttamiseksi tehdään työtä pitkäjänteisesti myös perhetyössä Järvi-Pohjanmaalla.
- Etelä-Pohjanmaan yhteisesti toteutetun sosiaalipäivystyksen kulut ovat olleet arviota suuremmat, koska sosiaalipäivystys laajeni sosiaali- ja kriisipäivystykseksi lisäten henkilöstömääräänsä.

AIKUISTEN PALVELUT

3.1.6.11. Aikuissosiaalityö

Aikuisten palvelut sisältävät aikuissosiaalityön ja aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää suunnitelmallista sosiaalityötä, jonka tavoitteena on vahvistaa asiakkaan omaa toimintakykyä, osallisuutta ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä kartoittamalla asiakkaan elämäntilannetta, vahvuuksia ja voimavaroja. Asiakkaan kanssa yhdessä etsitään vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi ja motivoidaan asiakasta muutokseen. Aikuissosiaalityö on asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön ja perheen tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus. Työssä tehdään moniammatillisella yhteistyöllä ja hyödynnetään

myös muita psykososiaalisia- ja perhepalveluita. Aikuissosiaalityö sisältää esimerkiksi asiakkaan aktiivista työelämään, koulutukseen tai työkyvyn arviointiin ja päihdeiden käytön seuraamista sekä hoitoon ohjaamista. Asiakasta tuetaan ja autetaan asumiseen ja arjen ongelmiin liittyvissä asioissa. Aikuisosiaalityöntekijät tekevät myös tiivistä yhteistyötä muiden toimijoiden ja esim. kolmannen sektorin kanssa.

3.1.6.12. Aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuisten psykososiaaliset palvelut sisältävät aikuisille tarjottavat päihde- ja mielenterveyspalvelut. Palveluiden tavoitteena on vahvistaa asiakkaan asemaa, edistää mielenterveyttä ja päihdeettömyyttä sekä ongelmien ehkäisyä. Päihde- ja mielenterveystyö on pääsääntöisesti avohoitoa, jolla tarkoitetaan psykiatrisen sairaanhoitajan, depressiohoitajan tai päihdetyöntekijän yksilötapaamisia sekä pari-, perhe- tai verkostotapaamisia. Työskentelyssä korostuu tarpeenmukaisesti tehtävä moniammatillinen yhteistyö.

Aikuisten palvelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikaajan noudattaen lain hengen mukaisesti.	Hakemusten käsittely ja palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä. Palveluohjausta ja palvelutarpeen arviointia kehitetään / vahvistetaan edelleen.	Palveluohjausta annetaan asiakkaille sekä puhelimitse että asiakaskäynnillä. Palvelutarve karroitetaan ja asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi, kun palvelu myönnetään. Palvelusuunnitelma tehdään paljon eri palveluja tarvitseville asiakkaille ml. päihde- ja mielenterveystyön asiakkaille. Seurantatilasto käsittelyajoista: yhteydenottoja ja ilmoituksia v. 2019 tuli yhteensä 65 (v. 2018, 57). Yhteydenotot ja ilmoitukset käsitellään 7 arkipäivän sisällä, kiireelliset hakemukset 1-2 päivän sisällä. Palvelutarpeen arvioinnit on tehty 3kk:n sisällä.
Aikuisten palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia, monipuolisia ja oikea-aikaisia Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävän monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset” Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta Jatkuva asiakaspalaute on jatkuvassa käytössä. Asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.	Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan toteutumismäärä on vastaava; 4 kuin edellisenä vuotena. TYP-toiminnan asiakasmäärä on kunnittain pysynyt samana/laskenut. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi 89 (joista nuoria 5hlöä, 25-49v. 51hlöä ja yli 50v. 33hlöä). v. 2018 119. ▪ Vimpeli 33 (joista nuoria 4hlöä, 25-49v. 21hlöä ja yli 50v. 8hlöä). v. 2018, 35 ▪ Lappajärvi 7 (joista 25-49v. 3hlöä ja yli 50v. 4hlöä) ▪ Päättyneitä TYP-asiakkuuksia 2019 oli Alajärvellä 10, Vimpelissä 5, Lappajärvellä 0

	Osmo-hankkeen myötä käynnistetään asiakasraati –toimintaa.	Asiakaspalautetta ei ole saatu
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.	Kehittämisiltapäivät ovat toteutuneet (2krt/vuosi), henkilöstö on käynyt pääsääntöisesti 3-5 päivää/vuosi täydennyskoulutuksessa. Työnohjaus on toteutunut pääsääntöisesti yksilö- tai tiimikohtaisesti. Vuoden 2019 kehittämiskeskustelut käydään aikataulullisista syistä alkuvuoden 2020 aikana.
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa sekä avohuollon tukitoimissa.	Tarjottavat palvelut oikea-aikaisia ja tarpeenmukaisia. Asiakkaiden tarpeita ennakoidaan palveluohjauksen keinoin.	Asiakasmäärät / avohuollon Päihde- ja mielenterveystyön avohuollon asiakasmäärät ovat kasvaneet huomioiden Lappajärven asiakkaat. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Päihdehuollon avohuolto; käyn- tejä yhteensä 1014 (v. 2018 käyntimäärä 960). Alajärvi 726, Vimpeli 218, Lappajärvi 88 ja muut 2. Asiakkaita 121. ▪ Psykiatrisen avohoito, psyk.sh; käyn- tejä yhteensä 1414 (v. 2018 käyntimäärä 1280). Ala- järvi 899, Vimpeli 456, Lappa- järvi 79 ja muut 8. Asiakkaita 137. Aikuissosiaaliryöön asiakasmäärä on kasvanut huomioiden Lappa- järven asiakkaat (v. 2018, 512). Vuonna 2019 asiakasmäärä oli 558 asiakasta; Alajärvi 381, Vim- peli 109 ja Lappajärvi 68. Harkinnanvaraisesti myönnetty- jen toimeentulotukien; (ehkäi- sevä ja täydentävä) on kasvanut vähän verrattuna edeltävään vuoteen. Yhteensä tehty 605 päätöstä (v. 2018 päätösten määrä oli 490). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi 398 (v. 2018, 391), Vim- peli 109 (v.2018, 99), Lappajärvi 94
Laitoshoidossa (päihde- ja mie- lenterveyspalvelut) olevien määrä laskee.		Päihde- ja mielenterveyspalve- lujen laitoshoidon asiakasmää- rät:

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Päihdekuntoutuksen tarve on kasvanut, asiakkaita ollut yhteensä 12. (v. 2018, 9 ja vuorokausia 167) ▪ Päihdehuollon asumispalveluiden tarve on ollut vähäistä, asiakkaita yhteensä 1 (v. 2018, 3 ja vuorokausia 217) ▪ Psykiatrisen asumispalveluiden asiakas- ja hoitopäivien määrä on kasvanut, yhteensä 15 406 htp, 2018 erillistä tuntia, asiakkaita yhteensä 65. Alajärvi 9621 htp, Vimpeli 2878 htp ja Lappajärvi 2907 htp (v. 2018, 54 asiakasta / 11 000 hoitopäivää) <p>Erikoislääkärikonsultaatiot ovat toteutuneet 1-2krt/kk. Yhteensä 177 käyntiä ja 118 asiakasta.</p>
Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee.	Kehitetään ja tehostetaan <ul style="list-style-type: none"> ▪ ryhmätoimintaa ▪ TYP -toimintaa ja ▪ yhteistyötä TE -toimiston kanssa ▪ työpajatoimintaa 	Toteutunut osittain; pitkäaikaistyöttömyyden kustannukset / työmarkkinatuen kuntaosuuksia ei ole pystytty pienentämään arvioidusti.

Aikuisten palvelun toteutuneet muutokset	
Muutos	Toteutunut 2019
Aikuissosiaalityö ja aikuisten psykososiaaliset palvelut yhdistyvät toiminnalliseksi aikuisten palvelut -kokonaisuudeksi.	Toteutunut; toimintaan kiinnitetään edelleen huomiota.
Asiakkaiden tarpeiden ennakointia vahvistetaan. Riittäväillä ja oikea-aikaisilla palveluilla pyritään ehkäisemään päihde- ja psykiatrisen laitoshoidon tarvetta.	Toteutunut.
Yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa työsetään ja sitoudutaan työllisyyden edistämisen suunnitelmaan / pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon	Toteutunut osittain; Yhteistyötä on tehty eri hallintokuntien kanssa, ja osittain hallintokunnittain sitouduttu työllisyyden edistämisen suunnitelmaan / pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon.
Pitkäaikaistyöttömille / vaikeasti työllistettävälle järjestettävän ryhmätoiminnan vakiinnuttaminen sekä sosiaalisen kuntoutuksen ryhmän aloittaminen, jolla tuetaan vaikeasti syrjäytyneiden henkilöiden paluuta yhteiskunnalliseen osallisuuteen.	Toteutunut.

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:
<ul style="list-style-type: none"> - Aikuisten palveluiden kustannukset ovat pysyneet arvioissa, mutta nousseet 14% verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Alajärven osalta kulut ovat nousseet arvioon verrattuna 4,4%, mutta pienentyneet 4% edeltävän vuoden tilinpäätökseen verrattuna. Vimpelin kustannukset ovat arviota 11,2% pienemmät ja 2,4% pienemmät verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Lappajärven osalta kustannukset ovat arviota 2% suuremmat.

- **Aikuisten psykososiaalisissa palveluissa** psykiatrinen palveluasumisen muualla on ylittänyt huomattavasti arvon ja on kasvanut myös verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen Alajärven ja Vimpelin osalta. Myös Lappajärven kulut ovat arviota suuremmat. Kasvu johtuu mm. siitä, että asiakkaiden palvelutarpeita ei ole pystytty avohuollon keinoin auttamaan riittäväällä tavalla. Asumisen tarve muualla korostuu erityisesti haastavien nuorten asiakkaiden osalta, joille ei ole alueella taroituksenmukaista asumisyksikköä.
- Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden kulut Attendon palvelukoti Windassa ovat pienentyneet sekä arvioon että vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna. Windalassa asuu suurin osa alueen pitkäaikaisista mielenterveyskuntoutujista. Kustannusten kasvuun vastattiin kilpailuttamalla mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut syksyllä 2018. Kilpailutuksen yhteydessä palvelut luokiteltiin tehostettuun palveluasumiseen, palveluasumiseen ja tukiasumiseen, joka selkeytti palvelupakettia, edisti asukkaiden sijoittamista oikeanlaisen palveluun ja pienensi kuluja.
- Päihdehuollon asumispalveluiden tarve on ollut arviota pienempää suhteessa budjettiin ja edeltävän vuoden tilinpäätökseen Alajärven ja Vimpelin osalta. Myöskään Lappajärvellä tarvetta päihdehuollon asumispalveluihin ei ole ollut. Päihdehuollon laitospalveluiden osalta tarve on ollut sekä arviota suurempaa että vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna suurempaa Alajärvellä.
- **Aikuissosiaalityön palvelukokonaisuudessa** talousarvion ylittyminen johtuu erityisesti siitä, että työmarkkinatuen kuntaosuutta eli ns. sakkolistaa ei ole pystytty pienentämään arvioidusti Alajärvellä. Alajärvellä työmarkkinatuen kuntaosuus on kuitenkin 4,8% pienempi verrattuna v. 2018 tilinpäätökseen. Vimpelissä työmarkkinatuen kuntaosuus on pienentynyt 38,2% vuoden 2018 tilinpäätökseen. Lappajärven työmarkkinatuen kuntaosuuden tilinpäätöstoteuma on samansuuruinen Vimpelin tilinpäätöstoteuman kanssa. Työskentely edellyttää vahvempaa suunnitelmallisuutta ja eri hallintokuntien sitoutumista pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon. Kaikki pitkäaikaistyöttömät eivät ole välttämättä työkykyisiä ja heille ei ole löydetty sopivia jatkotoimenpiteitä eikä työpaikkoja ole tarjolla. Ryhmätoimintaa on järjestetty kaikille ryhmätoimintaan soveltuville asiakkaille. Syksyllä 2018 on käynnistetty työllisyysneuvonnan tehostamissuunnitelma yhteistyössä eri hallintokuntien kesken, jolla pyritään vaikuttamaan kustannusten kasvuun.
- Aikuissosiaalityön osalta hankinnanvaraisen (ehkäisevän ja täydentävän) toimeentulotuen kustannukset ovat olleet arvioita ja vuoden 2018 tilinpäätöstä pienemmät Alajärvellä ja Vimpelissä. Lappajärvellä kulut ovat olleet myös arviota pienemmät.

3.1.6.13 Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää ja tuottaa vammaispalvelulain ja -asetuksen ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain sekä omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitajalain mukaisia palveluja.

Vammaispalvelulain ja asetuksen mukaisten vammaispalvelujen ja tukitoimien tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Palvelujen ja tukitoimien tulee edesauttaa vammaisen henkilön omatoimista suoriutumista. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai etuuksia muun lain nojalla. Kehitysvammaispalveluiden tehtävänä on tuottaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja, mikäli muut palvelut tai vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai soveltuvia henkilölle. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja, joihin asiakkaalla on *subjektiivinen oikeus* ovat: palveluasuminen, kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt sekä henkilökohtainen apu. Harkinnanvaraisia eli määrärahasidonnaisia palveluja ovat: omaishoidontuki, asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet sekä muut avustukset.

Vammaispalvelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Vammaispalveluihin tulevat hakemukset ja ilmoitukset käsitellään nopeasti sekä palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikoja noudattaen.	<p>Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi.</p> <p>Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä</p>	<p>Palveluohjausta annetaan asiakkaille sekä puhelimitse että asiakaskäynnillä. Palvelutarve kartoitetaan, asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi ja palvelusuunnitelma. Tarvittaessa tehdään erityishuolto-ohjelma.</p> <p>Seurantatilastot käsittelyaikojen toteutumisesta; yhteydenottojen ja ilmoitusten määrä on kasvanut, määrä oli 478 (v. 2018, 326). Ilmoitukset ja yhteydenotot on käsitelty 7 arkipäivän sisällä. Palvelutarpeen arvioinnit / palvelut on myönnetty 3kk:n sisällä.</p> <p>Hakemusten määrä on kasvanut verrattuna edeltävään vuoteen. Hakemuksia v. 2019 yhteensä 478 (v. 2018, 326).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi: 223 ▪ Lappajärvi 188 ▪ Vimpeli 67 <p>Asiakkaiden ja tehtyjen päätösten määrä kasvanut verrattuna edeltävään vuoteen. Asiakasmäärä yhteensä 341 (v. 2018, 243) ja päätösten määrä 509 (v. 2018, 385).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi: asiakkaita 179 ja päätöksiä 228 ▪ Vimpeli: asiakkaita 64 ja päätöksiä 71, ▪ Lappajärvi: asiakkaita 97 ja päätöksiä 196 ▪ muut: päätöksiä 14
Vammaispalvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia ja oikea-aikaisia	Tehdään asiakkaille palvelusuunnitelma sekä tarkistetaan aiemmat suunnitelmat tarpeenmukaisesti / säännöllisesti. Palvelusuunnitelmia tarkastaessa huomioidaan erityisesti asiakkaan nykytilanne suhteessa annettuihin palveluihin (mm. henkilökohtainen apu ja kuljetuspalvelut)	Tehtyjen / päivitettyjen palvelusuunnitelmien määrä on kasvanut verrattuna edeltävään vuoteen: yhteensä tehty: 55 (v. 2017: 46)
Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Jatkuva asiakaspalaute otetaan käyttöön – asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin	Asiakaspalaute on käytössä, mutta palautetta ei ole saatu.

	Otetaan kokeiluun henkilökohtainen budjetointi	Toimintakeskusten toimintaa on kehitetty kohti osallistavaa työskentelyä. Perinteisiä toimintoja vähennetty luoden tilalle uusia, kehitetty toimintamuotoja mm. kirppari/kahvilatoimintaa, musiikkitoimintaa Henkilökohtaisen budjetin käyttöönotto ei ole toteutunut, koska maakunnallisesti ei ole sovittu käytäntöjä ti varattu resursseja.
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet Työhyvinvointiin ja -turvallisuuden kiinnitetään huomiota.	Kehittämisiltapäivät ovat toteutuneet osittain (2krt/vuosi), henkilöstö on käynyt pääsääntöisesti 3-5 päivää/vuosi täydennyskoulutuksessa. Työnohjaus on ollut tauolla. Vuoden 2018 aikana kehittämiss keskustelut on korvattu työhyvinvointikyselyllä. Uhkatilanteiden raportointi on vähentynyt.

Taloudelliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Laitoshoidon määrä vähenee ja itsenäisen asuminen määrä kasvaa	Laitoshoidossa olevien määrää vähennetään mahdollisuuksien mukaisesti	Tehostetussa palveluasumisessa (ent. laitoshoido) olevien määrää ei ole pystytty vähentämään, mutta siihen kiinnitetään huomiota jatkuvasti. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tehostetussa palveluasuminen (ostopalvelu); Alajärvi 11 asiakasta, Vimpeli 4 asiakasta ja Lappajärvi 5 asiakasta ▪ Tilapäisessä asumispalvelussa (sis. tilapäinen asuminen, tutkimusjaksot ja omaishoidon vapaat); Alajärvi 387 hvrk, Vimpeli 454 hvrk ja Lappajärvi 16 hvrk. <p>Omien yksiköiden (tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen) käyttöasteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoitokoti Sateenkaari 100% asiakkaita 13 (13 asukaspaikkaa + intervallipaikka osittain käytössä. ▪ Hoitokoti Tuulikello 88% asukkaita 8 (9 asukaspaikkaa + 1 intervalli, jota käytetty harvakseltaan) ▪ Rantakodin palveluasumisyksikkö

	Otetaan käyttöön ryhmämuotoisen ja tuetun asumisen yksikkö, tuetaan asumista yksityisillä vuokramarkkinoilla.	80% (toiminta käynnistynyt 9/2019). Asukkaita 8 (10 huonetta, 12 paikkaa). <ul style="list-style-type: none"> Alarinteen palveluasumisyksikkö 100% ennen Rantakodin muuttoa asukkaita 8 (8 asukaspaikkaa) Joelinkoti 7 (Attendon yksikkö 5/2019 alkaen).
Kuljetuspalvelukustannusten kasvua hillitään ja kuluja pienennetään.	Kuljetuspalvelua kehitetään järjestämällä kuljetuspalvelut keskitetysti kautta (ns. kutsuohjattu liikenne).	Kuljetuspalvelujen kustannukset ovat pienentyneet kilpailutuksen myötä verrattuna edelliseen vuoteen. Kuljetuspalveluasiakkaiden ja matkojen määrä vähentynyt. <ul style="list-style-type: none"> Alajärvi asiakasmäärä 150 (v. 2018, 177), matkojen määrä 5551 (v. 2018, 7381) Vimpeli asiakasmäärä 51 (v. 2018, 61), matkojen määrä 1859 (v. 2018, 2287). Lappajärven asiakasmäärä 52, matkojen määrä 1352)

Vammaispalvelujen toteutuneet muutokset	
Muutos	Toteutunut 2019
Tuetun ja ohjatun asumispalveluyksikön valmistuminen, muuttovalmennus asukkaille. Käyttöön-otto tapahtunee alkutalven 2019 aikana	Toteutunut; yksikkö käynnistynyt 9/2019
Vammaispalveluhakemusten käsittely ja palvelutarpeen arviointi määräajoissa	Toteutunut

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:
<ul style="list-style-type: none"> Vammaispalveluiden kustannukset ovat nousseet arvioon verrattuna 3% ja 26% verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Alajärven osalta kulut ovat pienentyneet arvioon verrattuna 0,3%, ja 6% edeltävän vuoden tilinpäätökseen verrattuna. Vimpelin kustannukset ovat nousseet arvioon verrattuna 11,2% ja 7,1% edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Lappajärven osalta kustannukset ovat arviota 6% suuremmat. Vammaispalveluissa kustannusten kasvu johtuu erityisesti asumispalveluista. Kuntakohtaisia eroja näkyy vammaispalvelulain mukaisten palvelutarpeiden kasvussa, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus (palveluasuminen, kuljetuspalvelut, henkilökohtainen apu ja asunnon muutostyöt). Kuljetuspalvelujen kustannusten kasvun hillitsemiseksi on kilpailutettu vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten välitystoiminta ja kuljetusmatkat. Toiminta on käynnistynyt 10/2018 Alajärvellä ja Vimpelissä, Lappajärvellä 1/2019. Kuljetuspalvelukustannukset ovat Alajärven osalta arviota pienemmät, ja ne ovat pienentyneet edeltävän vuoden tilinpäätökseen verrattuna 33%. Vimpelissä kuljetuspalvelukulut ovat arviota suuremmat, mutta 6 % pienemmät verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Lappajärven kuljetuspalvelukustannukset ovat arviota suuremmat. Vimpelin ja Lappajärven kuljetuspalvelukustannuksiin vaikuttanee pitkät matkat ja se, että alueella ei ole riittävästi takseja. Henkilökohtaisen avun kustannukset ovat Alajärvellä sekä arviota että vuoden 2018 tilinpäätöstä pienemmät. Vimpelissä kustannukset ovat sekä arviota että vuoden 2018 tilinpäätöstä huomattavasti suuremmat. Myös Lappajärvellä arvio on ylittynyt huomattavasti. Kustannusten kasvu on johtunut osittain yksittäistapauksista, jotka ovat vaatineet suurta määrää henkilökohtaista apua

ympäri vuorokauden selviytyäkseen. Joidenkin henkilökohtaista avustajaa tarvitsevien henkilöiden tai sijaistuksien osalta on jouduttu käyttämään yksityistä palveluntuottajaa, joka on kalliimpaa kuin palkattu avustaja.

- Asunnon muutostöiden tarve on ollut Alajärvellä arviota pienempää, mutta vuoden 2018 tilinpäätöstä suurempaa. Vimpelissä asunnon muutostöiden tarve on ollut arviota sekä vuoden 2018 tilinpäätöstä huomattavasti suurempaa, joka johtuu yksittäistapauksista. Lappajärven osalta kulut ovat arviota pienemmät. Välineiden, laitteiden ja koneiden tarve on ollut arviota ja edeltävän vuoden tilinpäätöstä hieman suurempaa Alajärvellä. Vimpelissä tarve on ollut arviota ja edeltävän vuoden toteumaa huomattavasti suurempaa. Myös Lappajärven kulut ovat ylittäneet arvion.
- Asumispalveluiden kustannukset ovat kasvaneet sekä arviosta että edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Asumispalveluissa laitoshoidon käsite muuttui kesken vuoden tehostetuksi palveluasumiseksi muualla. Tehostetun palveluasumisen kustannukset ovat arviota suuremmat. Alajärvellä on ollut useampi uusi tehostetun palveluasumisen sijoitusta vaativa asiakkuus, joita ei ole voinut sijoittaa omiin yksiköihin. Myös Lappajärven arvion ylittävissä kustannuksissa näkyy erityisen hoidon tarve. Ohjatun palveluasuminen tarve on ollut vähäistä arviota huomattavasti pienempää lukuun ottamatta Lappajärveä, jossa kulut ovat olleet arvion mukaisia, mutta muodostuneet korkeasta päivähinnasta. Tilapäinen asumispalvelun tarve kaikissa kunnissa on näkynyt useamman uuden erityistä hoitoa / tutkimusjaksoa vaativan asiakkaan osalta, joissa päivähinnat ovat myös olleet korkeita.
- Eskoossa toteutettavien tutkimus- ja neuvolapalveluiden tarve ja kulut ovat olleet Alajärvellä arviota suurempaa, mutta vuoden 2018 tilinpäätöstä pienempää. Vimpelin osalta tilinpäätöstoteuma on sekä arviota että vuoden 2018 tilinpäätöstä pienempää. Lappajärven tutkimus- ja neuvolapalveluiden tarve on ollut arviota pienempää.
- Omaishoidontuki on ollut arviota ja vuoden 2018 tilinpäätöstä suurempaa Alajärvellä ja Vimpelissä. Lappajärven osalta on pysytty arviossa. Kaikille kriteerit täyttävälle on myönnetty erityislasten omaishoidon tuki.
- Kehitysvammaisten ryhmälomituksen tarve on ollut arviota suurempaa ja enemmän apua tarvitsevien vaikeavammaisten lasten vuorokausihinta on noussut. Tämä on lisännyt kustannuksia verrattuna myös edeltävän vuoden tilinpäätökseen.

Muuta mainittavaa sosiaalipalveluista vuodelta 2019:

- Sosiaalitoimiston (aikuissosiaalityö, lastensuojelu ja lapsiperheiden sosiaalityö, vammaispalvelut sekä toimistotyö) henkilöstön osalta on tehty AVI:n keväällä 2017 tekemän tarkastuksen ja sitä seuranneen pyynnön pohjalta työn psykososiaalisten kuormitustekijöiden ja riskien kartoitus syksyllä 2017. Selvityksessä on noussut esille ko. henkilöstön vahva psyykkinen kuormittavuus. Raportissa todetaan, että työmäärää tulisi edelleen pyrkiä mitoittamaan resurssien mukaiseksi. Lisää ja toimivampaa yhteistyötä kaivataan ja tarvitaan yli tiimirajojen. Psykososiaalisen kuormituksen selvityksessä nousseisiin riskitekijöihin on pyritty vaikuttamaan tehdyn toimenpidelistauksen myötä. AVI:n syksyllä 2019 tekemässä tarkastuksessa näkyy edelleen psykososiaalinen kuormitus, jota selvitetään parhaillaan.
- Uhka/vaaratilanteiden ilmoitusmäärä on 15 huomioiden kaikki yksiköt. Määrä on pienentynyt edellisestä vuodesta. v. 2018 määrä oli 38. Ilmoituksista on informoitu/keskusteltu tapahtuneesta, suunniteltu kehittämistoimenpiteitä tai viety eteenpäin ylemmälle tasolle tai konsultoitu asiantuntijoita.

Kustannustaulut Vimpeli

VIMPELIN HALLINTO

Toimielimet	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	6 563	5 473	5 371	98,1 %
Tuotot	0	0	0	
Netto	6 563	5 473	5 371	98,1 %
Hankkeet	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	2 362	1 305	297	22,7 %
Tuotot	0	0	0	
Netto	2 362	1 305	297	22,7 %
Toimielimet + Hankkeet yht.	8 925	6 779	5 668	83,6 %

VIMPELIN TERVEYSPALVELUT

VASTAANOTTOPALVELUT	TP2018 kv 17.6.2019 § 58	TA2019 kv 17.12.2018 § 93	TA2019 kv 9.12.2019 § 118	TOT 1-12/2019	TOT %
Avohoito/Vastaanottotoiminta	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	951 655	930 744	930 744	933 192	100,3 %
Tuotot	133 487	70 643	70 643	121 986	172,7 %
Netto	818 168	860 101	860 101	811 205	94,3 %
Laboratoriotutkimukset	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	105 231	113 000	113 000	108 023	95,6 %
Tuotot	0	0	0	0	
Netto	105 231	113 000	113 000	108 023	95,6 %
Röntgentutkimukset	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	36 719	34 000	34 000	35 564	104,6 %
Tuotot	0	0	0	0	
Netto	36 719	34 000	34 000	35 564	104,6 %
Vastaanottopalvelut yhteensä	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	1 093 605	1 077 744	1 077 744	1 076 778	99,9 %
Tuotot	133 487	70 643	70 643	121 986	172,7 %
Netto	960 118	1 007 101	1 007 101	954 792	94,8 %
Terveysneuvonta	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	142 850	128 486	128 486	143 475	111,7 %
Tuotot	2 688	1 091	1 091	2 091	
Netto	140 162	127 395	127 395	141 384	111,0 %
VASTAANOTTO + TERVEYSNEUVONTA YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	1 236 456	1 206 230	1 206 230	1 220 253	101,2 %
Tuotot	136 175	71 734	71 734	124 077	173,0 %
Netto	1 100 280	1 134 496	1 134 496	1 096 176	96,6 %
ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	3 945 731	4 100 000	4 500 000	4 610 200	102,4 %
Tuotot	0	0	0	553	
Netto	3 945 731	4 100 000	4 500 000	4 609 647	102,4 %
SUUN TERVEYDENHUOLTO	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	430 573	383 821	383 821	507 231	132,2 %
Tuotot	103 759	93 625	93 625	134 522	143,7 %
Netto	326 815	290 196	290 196	372 709	128,4 %
ELÄINLÄÄKINTÄ JA YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	72 074	96 600	96 600	61 837	64,0 %
Tuotot	0	0	0	0	
Netto	72 074	96 600	96 600	61 837	64,0 %
TYÖTERVEYSHUOLTO*	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	183 214	183 724	183 724	158 248	86,1 %
Tuotot	171 346	183 724	183 724	146 785	79,9 %
Netto	11 868	0	0	11 462	
*nettobudjetointi, ali/ylijäämä jaetaan asukasluvun mukaan jäsenkunnille					
TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	5 868 048	5 970 374	6 370 374	6 557 768	102,9 %
Tuotot	411 280	349 082	349 082	405 938	116,3 %
Netto	5 456 768	5 621 292	6 021 292	6 151 831	102,2 %

VIMPELIN HOIVA- JA HOITOPALVELUT					
HOIVA- JA HOITO	TP2018 kv 17.6.2019 § 58	TA2019 kv 17.12.2018 § 93	TA2019 kv 9.12.2019 § 118	TOT 1-12/2019	TOT %
Omaishoidon tuki	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	142 304	154 571	154 571	134 832	87,2 %
Tuotot	9 569	0	0	0	
Netto	132 735	154 571	154 571	134 832	87,2 %
Asiakasohjausyksikkö	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	52 911	69 532	69 532	47 907	68,9 %
Tuotot	415	0	0	316	
Netto	52 496	69 532	69 532	47 592	68,4 %
Kotihoito	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	928 562	794 244	902 244	1 103 204	122,3 %
Tuotot	169 290	129 230	129 230	195 549	151,3 %
Netto	759 271	665 014	773 014	907 656	117,4 %
Päiväkeskus	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	131 042	162 541	162 541	140 307	86,3 %
Tuotot	12 878	10 044	10 044	15 601	155,3 %
Netto	118 164	152 497	152 497	124 706	81,8 %
Palveluasuminen/Tehostettu palveluasuminen	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	2 869 967	2 613 052	2 825 052	2 908 447	103,0 %
Tuotot	755 386	684 788	684 788	739 617	108,0 %
Netto	2 114 581	1 928 264	1 928 264	2 168 830	112,5 %
Akuuttihoito/Omat/Ostetut	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	597 729	519 037	519 037	601 593	115,9 %
Tuotot	86 949	91 124	91 124	105 887	116,2 %
Netto	510 780	427 913	427 913	495 706	115,8 %
HOIVA- JA HOITO YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	4 722 515	4 312 977	4 312 977	4 936 291	114,5 %
Tuotot	1 034 488	915 187	915 187	1 056 969	115,5 %
Netto	3 688 026	3 397 790	3 397 790	3 879 322	114,2 %
KUNTOUTUS	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	256 761	238 381	238 381	234 720	98,5 %
Tuotot	10 585	4 358	4 358	6 203	142,3 %
Netto	246 176	234 023	234 023	228 517	97,6 %
HOIVA- JA HOITOPALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	4 979 275	4 551 358	4 871 358	5 171 011	106,2 %
Tuotot	1 045 073	919 545	919 545	1 063 173	115,6 %
Netto	3 934 202	3 631 813	3 951 813	4 107 838	103,9 %

VIMPELIN SOSIAALIPALVELUT				
AIKUISTEN PALVELUT	TP2018 kv 17.6.2019 § 58	TA2019 kv 17.12.2018 § 93	TOT 1-12/2019	TOT %
Mielenterveyspalvelut	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	308 616	320 000	341 655	109,9 %
Tuotot	12 033	11 000	13 122	216,6 %
Netto	296 582	309 000	328 533	107,8 %
Päihdepalvelut	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	28 090	60 991	35 871	76,8 %
Tuotot	69	0	73	
Netto	28 021	60 991	35 798	76,6 %
Sosiaalityö, asiakasperheet	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	35 916	40 410	38 068	104,2 %
Tuotot	213	0	188	
Netto	35 702	40 410	37 880	103,7 %
Toimeentulotuki	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	130 031	130 905	80 053	62,4 %
Tuotot	8 800	18 500	11 755	28,5 %
Netto	121 231	112 405	68 298	78,4 %
Työllistämistoiminnan piirissä olevat	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	95 207	109 659	92 764	80,6 %
Tuotot	2 952	1 800	3 296	50,7 %
Netto	92 255	107 859	89 468	82,4 %
AIKUISTEN PALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	597 859	661 965	588 412	92,3 %
Tuotot	24 067	31 300	28 435	52,9 %
Netto	573 792	630 665	559 977	95,9 %
PERHEPALVELUT				
Lapsiperheiden avopalvelut	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	165 257	209 443	187 518	148,8 %
Tuotot	2 825	1 128	2 405	171,7 %
Netto	162 432	208 314	185 113	148,6 %
Lastensuojelu	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	84 072	98 339	170 724	160,3 %
Tuotot	15 144	0	2 284	22,8 %
Netto	68 928	98 339	168 440	174,6 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	153 371	229 201	207 399	66,7 %
Tuotot	6 092	22 500	12 445	77,8 %
Netto	147 279	206 701	194 954	66,1 %
PERHEPALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	551 967	536 983	565 641	104,1 %
Tuotot	25 985	23 628	17 134	62,5 %
Netto	525 981	513 354	548 507	106,3 %
VAMMAISPALVELUT				
Avopalvelut	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	245 506	236 906	241 831	110,3 %
Tuotot	4 493	0	649	
Netto	241 013	236 906	241 182	110,0 %
Avustukset	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	250 376	178 665	298 194	199,5 %
Tuotot	746	0	491	
Netto	249 630	178 665	297 704	199,2 %
Asumispalvelut	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	671 073	669 484	788 061	119,7 %
Tuotot	89 287	68 707	54 380	48,3 %
Netto	581 786	600 777	733 681	134,4 %
Kehitysvammaisten laitoshoido	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	155 650	167 000	42 869	40,1 %
Tuotot	0	0	0	
Netto	155 650	167 000	42 869	40,1 %
VAMMAISPALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	1 322 605	1 252 055	1 370 955	120,9 %
Tuotot	94 526	68 707	55 520	49,3 %
Netto	1 228 079	1 183 349	1 315 435	128,8 %
SOSIAALIPALVEUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	2 472 431	2 451 003	2 525 008	109,1 %
Tuotot	144 579	123 635	101 090	52,2 %
Netto	2 327 852	2 327 367	2 423 919	114,3 %

3.1.7. Alajärven sivistyslautakunta

Alajärven sivistyslautakunta tuottaa Vimpelin sivistys-, varhaiskasvatus- ja vapaa-aikapalvelut ostopalvelusopimuksella. Sivistyslautakunnassa on 7 jäsentä. Alajärven kaupunki nimeää lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Vimpelin kunnalla on yksi edustaja puhe- ja läsnäolo-oikeudella. **Vimpelin kunnan organisaatiossa on kunnan oma tilaajalautakunta.**

Sivistyslautakunnan kokoonpano (Kvalt 5.6.2017 § 55)

Varsinainen jäsen

Juha Hauta-aho, pj.
Tuomo Tallbacka, vpj.
Aino-Maija Ojala
Ulla Takala
Keijo Pesu
Ulla Aninko-Rajala
Heikki Honko

**Vimpelin kunnan edustaja (puhe- ja läsnäolo-oikeus):
Hannu Takala**

Talousarvion toteutuminen

Alajärven sivistyslautakunnan koko talousarvio toteuma 98,8 %

Koko talousarvio 27 570 434 € alittui 317 450 €

Kunnittain talousarvio 2019 toteutui seuraavasti:

Alajärvi toteuma 99,32 %. Alitus 152 984 € koostui useilta eri tuotteilta.

Vimpeli toteuma 96,75 %. Alitus 164 466 € johtui pääosin esi- ja perusopetuksen sekä lukio-opetuksen kulujen alittumisesta. Lisäksi kotihoidontuki alittui n. 48 000 €. **Sivistystoimen valtuustoon nähdessä sitovat tavoitteet vuodelle 2019 / toteutuminen**

Sivistystoimen toimintasuunnitelman laatiminen Alajärven ja Vimpelin strategioiden mukaiseksi.

Alajärven kaupungin sivistystoimeen on laadittu kehittämissuunnitelma, johon on koottu Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan strategian ja Alajärven kaupungin sivistystoimen arvoihin perustuvat tavoitteet sekä niiden saavuttamiseksi tehtävät toimenpiteet. Suunnitelma on hyväksytty sivistyslautakunnassa 11.12.2019 § 107 ja esitetty liitettäväksi Alajärven kaupungin strategiaan.

Tavoite toteutui.

Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa toisen asteen koulutuksen syksyllä 2019

Kaikki Alajärven yläkoulun päättötodistuksen saaneet 123 oppilasta ja Vimpelin yhteiskoulun 28 oppilasta aloittivat toisen asteen koulutuksen.

Tavoite toteutui

Kirjastopalvelut pysyvät Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja läänin keskitasolla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuositukset	Länsi- ja Sisä-Suomi (vuosi 2018)	Alajärvi	Vimpeli	Toteutuma
Fyysiset käynnit 10 kpl/asukas/vuosi	8,8	17,60	6,87	Opetus- ja kulttuuriministeriön suositukseen pääsi Alajärvi. Alajärvi ylsi myös läänin keskiarvoon.
Lainaukset 20 lainaa/asukas/vuosi	17,38	19,94	16,72	Alajärvi pääsi läänin keskiarvoon sekä myös Opetus- ja kulttuuriministeriön suositukseen.
Verkkoasiointitapahtumia 10/asukas/vuosi	5,10	3,28	3,32	Tavoitteita ei saavutettu.
Henkilöstömäärä 0,8-1 htv/1000 asukasta	0,73	0,69	0,87	Vimpeli pääsi tavoitteisiin, Alajärvi ei.
Kirjahankinnat 300-400 kirjaa/1000 asukasta	321,42	684,02	790,42	Tavoitteet saavutettiin kaikilta osin.

Läänin (Länsi- ja Sisä-Suomi) keskiarvoluvut ovat vuoden 2018 lukuja, koska vuoden 2019 lukuja ei ole vielä käytössä.

Tavoite ei toteutunut

Ohjaamo-toiminta vakiinnutetaan vuoden 2019 aikana.

Ohjaamotoiminta Alajärvi-Vimpeli on vakiinnutettu ja poikkihallinnollinen yhteistyö eri viranomaisten kesken on aloitettu vuoden 2019 aikana. Toiminta on ollut näkyvää ja tehokasta. Ohjaamo Alajärvi-Vimpeli ohjausryhmä on nimetty ja kokoontunut säännöllisesti kevät ja syyskaudella.

Tavoite toteutui

Yhteenveto sivistystoimi

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Sivistystoimen projektit	13 095	18 976	27 859	8 883		113
Perhepäivähoito	134 312	136 896	149 272	12 376	9	11
Erityisvarhaiskasvatus	10 986	11 861	14 147	2 286	19	29
Päiväkotihoidot	616 332	566 690	642 366	75 676	13	4
Kotihoidontuki	119 303	138 800	90 856	-47 944	-35	-24
Esi- ja perusopetus	3 032 840	3 266 286	3 224 658	-41 628	-1	6
Kuraattoritoiminta	33 714	41 538	34 873	-6 665	-16	3
Lukio-opetus	125 146	268 149	184 456	-83 693	-31	47
Kansalaisopisto	51 841	63 669	41 978	-21 691	-34	-19
Musiikkiopisto	73 494	71 859	72 048	189	0	-2
Kirjasto	210 124	227 898	214 168	-13 730	-6	2
Kulttuuriavustukset	3 025	0	0	0		
Museo	4 063	0	0	0		-100
Liikuntatoimi	135 719	142 311	125 118	-17 193	-12	-8
Nuorisotoimi	70 185	104 330	73 000	-31 330	-30	4
	4 634 179	5 059 263	4 894 797	-164 466	-3	6

3.1.7.1. Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Sivistystoimen hallinnon talousarvion toteuma oli 367 402 €, josta lautakuntahallinto 26 380 € ja sivistystoimen hallinto 341 022 €.

Hallinnon nettomenot jaettiin kunnittain seuraavasti

Alajärvi	282 789 €	76,97 %
Vimpeli	84 613 €	23,03 %

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2019-2021

Tavoitteiden tehtävänä on tukea uuden strategian mukaisia kriittisiä menestystekijöitä

- **Yhteistyö**
 - o sisäinen
 - o poikkihallinnollinen
 - o kolmas sektori
- **Laadukkaat sivistyspalvelut**
 - o Kaupunkilaisten hyvinvoinnin näkökulman toteutuminen palvelujen tuottamisessa
 - o Sivistyslautakunta osallistuu Sivistyskunta 2020-valmennusohjelmaan osana sivistystoimen kehittämissuunnitelman laatimista
 - o Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuutta kehitetään edelleen aluehallintoviraston ohjeistuksen mukaisesti
- **Henkilöstö**
 - o perehdyttämissuunnitelma
 - o työhyvinvointi
 - o ammattitaidon ylläpito
 - kehityskeskustelut 100 %
 - koulutussuunnitelma
- **Taloudellisuus**
 - o palvelutarjonnan kasvusta johtuvan käyttökustannusten hallinta

Laadukkaat sivistyspalvelut

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet huomioitiin kehittämissuunnitelman laadinnassa ja sen laadintaan koottiin laaja, lähinnä esimiehistä koostuva työryhmä, joka kokoontui viisi kertaa kevään 2019 aikana.

Kehittämissuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet sivistystoimen ydinprosessin ja kaupunkistrategian näkökulmasta on koottu yhteisten toimenpiteiden lisäksi tuotekohtaisiin toimenpidetaulukoihin. Tällöin voidaan selkeästi osoittaa konkreettinen tavoite, tavoitteen toteuttaja ja aikataulu. Tulosten kokoamiseen nimettiin pienempi työryhmä, joko koosti kehittämissuunnitelman syntyneestä materiaalista. Lisäksi työryhmä laati sähköisen kuntalaiskyselyn, jolla kerättiin kuntalaisten näkemyksiä ja toiveita sivistystoimen palveluista. Kyselyyn vastasi 523 kuntalaista. Lasten ja nuorten mielipiteen esille saaminen varmistettiin laajalla 2-18 vuotiaalle lapsille ja nuorille suunnatulla kyselyllä. Vastauksia saatiin n. 1600. Kehittämissuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet sivistystoimen ydinprosessin ja kaupunkistrategian näkökulmasta on koottu yhteisten toimenpiteiden lisäksi tuotekohtaisiin toimenpidetaulukoihin. Tällöin voidaan selkeästi osoittaa konkreettinen tavoite, tavoitteen toteuttaja ja aikataulu.

Yhteisen kehittämissuunnitelman lisäksi on toiminnan laadun kehittämiseksi ja taloudellisuuden parantamiseksi sivistystoimi aktiivisesti hakenut harkinnanvaraista rahoitusta Opetushallituksen ja Opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeista sekä muista lähteistä.

Hankkeisiin rahoitusta myönnettiin seuraavasti:

Varhaiskasvatukselle ja perusopetukselle on myönnetty rahoitusta lukuvuosille 2018-2019 ja 2019-2020 seuraavasti:

Nuoret Värkkärit	43 300 €
Yhdessä hyvä tulee 2	29 200 €
Erytisopetuksen laadun kehittäminen	80 000 €
Ikitutor	20 585 €
Ikitutor 2	17 393 €
Kerhotoiminnan kehittäminen Alajärvi	8 000 €
Liikkuva koulu Alajärvi	30 000 €
Erasmus/Partnerikoulut/Yläkoulu	34 720 €
Kerhotoiminnan kehittäminen Vimpeli	3 000 €
Liikkuva koulu Vimpeli	10 000 €

Lukiotoiminnalle haettuja avustuksia myönnettiin lukuvuodelle 2019-2020 seuraavasti:

Pohjalta pintaan: 6 lukion yhteinen hanke	96 000 €
Ovela-Järvisseudun lukioiden oppimateriaalit kierto	70 380 €
Teemaviikko: Korkeakoulut lukioon	22 230 €
Liikkuva opetus/Lukiokoulutus	30 000 €
Liikkuva koulu/lukio Vimpeli	24 000 €

Kirjastotoimi	
Lukuiloa	5 000 €
Lukutaitoa	6 000 €
Jyty lukemisen edistäminen	5 000 €

Vapaa-aika	
Valkealampi-projekti	25 568 €
Lasten ja nuorten kerhotoiminta	2 000 €
LYIE –hanke	36 190 €
Vähävaraisten seuratukiavustus	13 000 €

Kansalaisopisto	
Aikuisten digitaalityöt	15 000 €

Sivistystoimen yksiköihin on jatkettu suunnitelmallisesti moniammatillisen työryhmän sekä aluehallintoviraston suorittamia tarkastuksia. Tarkastusten tarkoituksena on taata työntekijöille ja asiakkaille turvallinen ja laadukas työ- ja toimintaympäristö työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvät näkökulmat huomioon ottaen.

Henkilöstö

Henkilöstön koulutusta on toteutettu maakunnallisen Etelä-Pohjanmaan kesäyliopiston hallinnoiman Osaaja-hankkeiden puitteissa. Osaaja-ohjelma on kulttuuriministeriön rahoittama määräaikainen, valtakunnallinen opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämisohjelma.

Taloudellisuus

Sivistyslautakunta on alittanut annetun talousarvion.

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuoden 2019 aikana 12 kertaa ja käsitteli 220 pykälää.

3.1.7.2. Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspäällikkö Hanna Luoma-aho

Talousarvion toteutuminen

Alajärven kaupunki	98,96 %	alitus 38 387 €
Vimpelin kunta	104,96 %	ylitys 42 394 €

Varhaiskasvatuksen talousarvio alittui Alajärven kaupungin varhaiskasvatuksessa n. 38 000 euroa. Alitus syntyi pääosin kotihoidon tuesta ja erityisvarhaiskasvatuksesta. Vimpelin kunnan varhaiskasvatuksen talousarvio ylittyi kotihoidon tukea lukuun ottamatta kaikkien tuotteiden osalta. Syntyvyyden laskusta huolimatta varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on Vimpelissä pysynyt ennallaan. Myös kiinteistöongelmat ja niistä johtuvat poikkeusjärjestelyt ovat kuormittaneet varhaiskasvatusta ja aiheuttaneet lisäkustannuksia.

Tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen sisällöllisinä ja toiminnallisina tavoitteina toimintakaudelle 2019-2021 on ollut henkilöstön pedagogisen osaamisen lisääminen ja varhaiskasvatuksen sisältöjen kehittäminen, henkilöstön työtehtävien vaativuuden arviointi sekä sopivan korvausjärjestelmän luominen, henkilöstön rakenteen muuttaminen asteittain vastaamaan uuden varhaiskasvatuslain vaatimuksia, yhteistyön lisääminen muiden lapsiperheiden kanssa toimivien tahojen kanssa sekä liikunnan lisääminen ja liikkuvan elämäntavan tukeminen varhaiskasvatuksessa.

Pedagogista osaamista on tuettu Etelä-Pohjalaisen varhaiskasvatuksen täydennyskoulutusmallin Eteväen koulutuksilla. Sivistystoimella on edustus koulutusten sisältöä suunnittelevassa ohjausryhmässä, joten paikalliset tarpeet on voitu huomioida Eteväen koulutusten suunnittelussa. Näiden lisäksi on järjestetty sivistystoimen omaa koulutusta mm. varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin liittyen.

Henkilöstöjaosto on huhtikuussa 2019 tehnyt päätöksen varhaiskasvatuksen erikseen korvattavista tehtävistä. Päätöksen myötä varhaiskasvatuksen henkilöstölle on ollut mahdollista maksaa korvausta työn vaativuutta tai määrää kasvattavista tehtävistä.

Uuden varhaiskasvatuslain myötä päiväkotien henkilöstörakennetta on muutettava vuoteen 2030 mennessä. 1.1.2030 alkaen päiväkodin kasvatus- opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta mitoitukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Tällä hetkellä kyseinen kelpoisuus on kolmanneksella kasvattajista. Ensimmäiset henkilöstörakenteen muutosta tukevat rekrytoinnit tehtiin syksyllä 2019. Henkilöstöä on aktiivisesti kannustettu jatko-opintoihin. Lisäksi Etelä-Pohjalaiset kunnat ovat tehneet Opetus- ja kulttuuriministeriöön kirjelmän, jolla pyritään lisäämään täydennyskoulutusmahdollisuuksia oman maakunnan alueella.

Alajärven varhaiskasvatus on lisännyt yhteistyötä Järvi-Pohjanmaan perusturvan ja muiden lasten parissa toimivien tahojen kanssa. Konkreettisenä esimerkkinä mm. perhekeskuksen kohtaamispaikka Pähkinä, joka aloitti toimintansa syksyllä 2019. Pähkinän toiminta koordinoidaan Alajärven kaupungin sivistystoimen ja Järvi-Pohjanmaan perusturvan yhteistyönä, mutta toiminnassa on tiiviisti mukana myös yhdistyksiä ja seurakuntia. Kohtaamispaikassa tarjotaan vertaistukea, tietoa ja asiointimahdollisuuksia lapsiperheille.

Kaikki Alajärven ja Vimpelin varhaiskasvatuksen yksiköt ovat liittyneet Ilo kasvaa liikkuen-ohjelmaan. Hankkeen avulla varhaiskasvatuksen henkilöstöä koulutetaan hyödyntämään aktiivisesti varhaiskasvatuksen arjen tarjoamat liikkumisen mahdollisuudet. Lisäksi alueelle on nimetty liikuntakoordinaattori, joka tukee ja kannustaa henkilöstöä liikuntamyönteisen toimintakulttuurin rakentamisessa.

Perhepäivähoito

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019 :stä	TP 2019 % TP 2018 :stä
Tuotot	-17 771	-11 825	-20 857			
Kulut	152 082	148 721	170 129			
Netto	134 311	136 896	149 272	12 376	9	11

Tuottajan viesti tilaajalle:
Vimpelissä työskentelee kolme omassa kodissaan toimivaa perhepäivähoitajaa. Perhepäivähoidon talousarvio ylittyi noin 12 000 euroa, joka johtui pääasiassa työttömyysvakuutusmaksuista.

Erityisvarhaiskasvatus

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019 :stä	TP 2019 % TP 2018 :stä
Tuotot	0	0	0			
Kulut	10 986	11 861	14 147			
Netto	10 986	11 861	14 147	2 286	19	29

Tuottajan viesti tilaajalle:
Erityisvarhaiskasvatuksen tuote sisältää kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan kustannukset. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluja käytetään sekä perhepäivähoidossa että Metsätarhan päiväkodilla. Hän havainnoi lapsia, konsultoi ja suunnittelee tarvittavia tukitoimia yhdessä kasvattajien ja huoltajien kanssa. Talousarviopoikkeama on aiheutunut henkilöstökuluista.

Päiväkotihoido

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019 :stä	TP 2019 % TP 2018 :stä
Tuotot	-116 525	-113 975	-117 229			
Kulut	732 858	680 665	759 595			
Netto	616 333	566 690	642 366	75 676	13	4

Tuottajan viesti tilaajalle:
Päiväkotihoido sisältää Metsätarhan päiväkodin ja Aapiskujan koulun esioppilaiden kerhotoiminnan. Syntyvyyden laskusta huolimatta varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten osuus ikäluokasta on kasvanut ennakoitua enemmän. Myös kiinteistöongelmat ja niistä johtuvat poikkeusjärjestelyt ovat kuormittaneet varhaiskasvatusta ja aiheuttaneet lisäkustannuksia.

Kodinhuoltotuki

Valtuuston ti- laus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	0	0	0			
Kulut	119 303	138 800	90 856			
Netto	119 303	138 800	90 856	-47 944	-35	-24

Tuottajan viesti tilaajalle:
Laskevasta syntyvyydestä ja perheiden valinnoista johtuen lasten kotihoidon tukea käytettiin ennakoitua vähemmän.
Perheille maksettavien avustusten määrä alittui noin 48 000 euroa.

3.1.7.3. Esi – ja perusopetus

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi 99,75% alitus 31 814 €
Vimpeli 98,73% alitus 41 628 €

Talousarvion alittuminen johtui pääosin henkilöstökulujen, asiakaspalveluiden ostojen ja hankintojen alittumisesta.

Toiminnalliset tavoitteet 2019-2021

Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa II-asteen opinnot syksyllä 2019.

Kaikki Alajärven yläkoulun päättötodistuksen saaneet 123 oppilasta ja Vimpelin yhteiskoulun 28 oppilasta aloittivat toisen asteen koulutuksen.

Opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen oman ja valtakunnallisen koulutuksen avulla.

Henkilö osallistui maakunnallisen Osaava-hankkeen koulutuksiin ja sivistystoimen kehittämissuunnitelman valmisteluun ja koulutuspäivään.

Koulujen yhteinen opetussuunnitelmaan perustuva kokonaisuus on Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuus rakentaminen. Lisäksi jatkui 1.8.2016 käyttöön otetun uuden opetussuunnitelman jalkauttaminen ja jatkovalmistelu koskemaan koko perusopetusta.

Opetussuunnitelma on otettu käyttöön ja jatkovalmistelut on suoritettu maakunnallisen ohjeistuksen mukaan.

Alajärven yläkoulun 1.8.2018 alkaneen kuntoutusluokkatoiminnan vakiinnuttaminen osaksi oppilashuoltoa.

Yläkoulun kuntoutusluokkatoimintaan on palkattu kelpoinen henkilöstö ja toiminta on liitetty osaksi koko perusopetuksen kattavaa kuntoutusluokkatoimintaa. Lisäksi yläkoulun kuntoutusluokan psykiatrisen sairaanhoitajan palveluita on voitu hyödyntää perusopetuksen oppilashuollossa.

Varhennetun kaksikielisen opetuksen toimintamallin luominen ja valmistelu lukuvuoden 2020-2021 tarpeita varten.

Varhennettu kaksikielinen opetus alkoi 1.1.2020

Oppilasmäärä 31.12.2019

Perusopetuksen oppilaskehitys 2010-2019													
Alajärvi							Vimpeli						
	alakoulut	yläkoulut	lukio	esioppilaat			alakoulut	yläkoulut	lukio	esioppilaat			
	sis.esiop			päiväkodeis	Kaikki yht		sis.esiop			päiväkodeis	syht		
2019	870	332	193	4	1399		207	130	81	0			418
2018	886	341	194	8	1429		225	113	78	0			416
2017	899	337	206	6	1448		240	112	77	0			429
2016	884	367	186	6	1443		251	104	67	0			422
2015	873	344	180	18	1415		243	110	68	0			421
2014	869	433	183	21	1506		266	102	54	0			422
2013	856	422	204	40	1522		269	112	53	0			434
2012	861	450	221	36	1568		280	117	73	0			470
2011	907	418	213	30	1568		267	122	78	3			470
2010	908	419	222	32	1581		255	116	84	2			457

Esi- ja perusopetus

Valtuuston ti- laus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-62 539	-43 650	-45 992			
Kulut	3 095 380	3 309 936	3 270 650			
Netto	3 032 841	3 266 286	3 224 658	-41 628	-1	6

Tuottajan viesti tilaajalle:

Toteuma 31.12.2019: talousarvio alittui 41 628 €.

Suurtuote sisältää esi- ja perusopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan. Myös perusopetuksen hankkeet (Kerhotoiminnan kehittäminen, Liikkuva koulu Vimpeli ja Osaaja 2019 Vimpeli) sisältyvät tuotteeseen.

Nettokustannukset/oppilas kouluittain: Aapiskuja 8 540,59 € ja Vimpelin yhteiskoulu 10 278,29 €. Nettokustannukset yhteensä 9 473,71 €.

3.1.7.4. Lukio-opetus

Rehtori Marko Timo

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi	98,69 %	alitus 28 752 €
Vimpeli	68,79 %	alitus 83 693 €

Vimpelin lukio

Talousarvion toteutuminen

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 640 264,00 euroa (79,2 opiskelijaa). Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille valtionosuuden ylimenevän osan. Vuonna 2019 maksuosuus on 184 456 euroa (TA2019: 268149 euroa). Vimpelin kunnan ennakoitua pienempi maksuosuus johtuu pääosin suuremman opiskelijamäärän tuomasta valtionosuudesta, tilapäisten opettajien palkkakulujen pienemmästä tarpeesta ja yhteistyökurssien arvioitua pienemmästä määrästä.

Tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja ja osan kursseista voi suorittaa virtuaalisesti, videoneuvotteluopetuksen välityksellä tai Google meet-palvelulla tai muuten verkko-opiskeluna. Koulu on valmistautunut vähitellen digioppimisen haasteisiin. Koululle rakennettiin peilisaliin ja auditorioon sähköisiä kurssi- ja yo-kokeita varten siirrettävä koeluokka. Sähköisen opiskelun edistämiseksi hankittiin opiskelijoiden käyttöön omavastuuhinnalla kannettavia tietokoneita.

Tokiolaisen Jiuy Gakuen –koulun uusittiin yhteistyösopimus seuraaville vuosille. Neljä japanilaista opiskelijaa oli kahden viikon vaihdossa Vimpelissä elokuussa ja vastaavasti kaksi Vimpelin lukion opiskelijaa oli Tokiossa huhtikuussa. Lukion jatkajat tekivät toukokuussa onnistuneen leirikoulumatkan Tukholmaan.

Vimpelin lukio oli mukana kuuden Järviseudun ja Härmänmaan lukion yhteishankkeessa ”Pohjalta pintaan – vesi tutkimuskohteena”. Kaksivuotinen hanke alkoi syksyllä 2017. Lukuvuonna 2018-19 hankkeen kohokohta oli huhtikuun teemaviikko. Järviseudun lukioiden opetuksellinenkin yhteistyö on tiivistä, mikä mahdollistaa lukioiden laajan kurssitarjonnan. Vuonna 2019 yhteistyökurseja on ollut venäjän ja ranskan kielissä, fysiikassa, psykologiassa, maantieteessä ja biologiassa. Lukioiden aineenopettajat tekevät muutoinkin tiivistä yhteistyötä omien oppiaineiden opetuksessa ja eri hankkeiden yhteydessä. Alajärven ja Vimpelin lukioiden yhteinen ”Liikkuva opiskelu -hanke” sai rahoitusta lukuvuodelle 2019-20. Ovela-hankkeessa on rakennettu lukion oppikirjalainaamo Vimpelin kirjastoon. Syksyllä 2020 kaikki oppikirjat ovat lainattavissa kirjastosta.

Lukiot markkinoivat toimintaansa yksin ja yhdessä mm. tiedotusvälineissä ja sähköisissä ympäristöissä. Lukiota markkinoidaan mm. naapurikuntien vanhempainilloissa ja 9. luokkien oppilaiden tutustumispäivillä. Lukiota on erityisesti markkinoitu Vetelin ja Halsuan sekä Perhon suuntaan. Esport-linja on ollut esillä useissa eri markkinointikanavissa.

Opiskelijoiden oppimistulokset olivat keskinkertaisia, mikäli sitä mitataan yo-kirjoitustuloksilla. Opiskelijat sijoittuvat hyvin jatko-opiskelupaikkoihin ja lukio-opiskelun keskeyttäneiden määrä on vähäinen.

Henkilökunnan rekrytointi on onnistunut hyvin, koska on saatu töihin motivoituneita ja osaavia opettajia. Henkilökunta on saanut koulutuksellista tukea mm. koulun hankkeiden, Opinlakeus-verkoston ja Osaaja-hankkeen kautta.

Lukio-opetus

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2018 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-676 528	-625 900	-688 425			
Kulut	801 674	894 049	872 880			
Netto	125 146	268 149	184 456	-83 693	-31	47

Tuottajan viesti tilaajalle:

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 640 264 euroa (79,2 opiskelijaa). Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille valtionosuuden ylimenevän osan. Vuonna 2019 maksuosuus on 184 456 euroa (TA2019: 268 149 euroa). Vimpelin kunnan ennakoitu pienempi maksuosuus johtuu suuremman opiskelijamäärän tuomasta valtionosuudesta, tilapäisten opettajien pienemmästä tarpeesta ja yhteistyökurssien arvioitua pienemmästä määrästä. Talousarvioon asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin: Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja, kansainvälisyshankkeita on toteutunut, lukiodien välinen yhteistyö on tiivistä, lukio on vetovoimainen, erilaisissa lukio-vertailuissa ylettiin keskinertaisiin tuloksiin mitattaessa yo-kirjoitustuloksilla ja opettajilla on mahdollisuus kouluttautua.

3.1.7.5. Musiikkiopisto

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	0	0	0			
Kulut	73 494	71 859	72 048			
Netto	73 494	71 859	72 048	189	0	-2

Tuottajan viesti tilaajalle:

Toteuma 31.12.2019: talousarvio on toteutunut suunnitellusti.

Musiikkiopetuksen Vimpelissä järjestää Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto, joka on laskuttanut opetustoiminnasta 36 388 euroa. Loput toteutuneista kustannuksista on lähinnä kiinteistömenoja.

Vimpelissä vuonna 2019 oli 39 musiikkiopiston varsinaista oppilasta ja 6 varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilasta. Opetustunteja toteutui kaikkiaan 1 718. Vimpelissä säännöllisesti opettaneiden opettajien määrä oli 8.

3.1.7.6. Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto

vt. rehtori Titta Väänänen

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi	94,39 %	alitus 29 133 €
Soini	90,49 %	alitus 4 277 €
Vimpeli	66,93 %	alitus 21 691 €

Talousarvion alittuminen johtui pääosin henkilöstökulujen, asiakaspalveluiden ostojen ja hankintojen alittumisesta.

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston toimialueena ovat Alajärven kaupunki sekä Soinin ja Vimpelin kunnat. Kansalaisopiston opetus on muodostunut kahdesta osa-alueesta: vapaan sivistystyön mukaisesta opetuksesta sekä taiteen perusopetuksesta. Avoimen yliopiston opetusta ei ole tarjottu, sillä kysyntä on ollut liian pientä. Tähän vaikuttaa nykymuotoisten opintojen suorittaminen itsenäisesti verkko-opiskeluna.

Kansalaisopiston opetusta on pyritty tarjoamaan tasapuolisesti eri kunnissa sekä mahdollisuuksien mukaan eri kylillä. Rajoitteena ovat olleet tilat sekä riittävän osallistujamäärän saaminen. Myös kurssin matkakustannusosuuden pitäminen kohtuullisena vaikuttaa tarjontaan. Edellä mainituista syistä pääosa kursseista joudutaan järjestämään kuntakeskuksissa.

Kansalaisopiston talousarvion pohjana on ennuste tulevan kalenterivuoden toteutuneista kursseista. Kurssitarjonta pyritään pitämään monipuolisena: suositut kurssit jatkavat vuosittain ja niiden rinnalle tarjotaan uutuusia ja aihealueiltaan ajankohtaisia kursseja. Kurssitarjonnan tulee olla noin 10 – 15 % suurempi, kuin lopullinen toteuma on. Vuoden 2019 syksyyn pyrittiin uusimaan kurssitarjontaa. Kursseja oli määrällisesti enemmän, kuin kevään puolella. Talousarvion toteumaan vaikutti myös kansalaisopiston hallinnon tietokoneiden ja puhelimen uusiminen ajantasaiseksi.

Vuonna 2019 kansalaisopiston jäsenkunnissa tarjottiin 405 kurssia eli 9435 oppituntia ja niistä toteutui 325 kurssia eli 7669 oppituntia. Oppituntien toteutuma oli 80% ja jäi arvioidusta 1766 oppituntia. Toteutumatta jäi eniten biologian ja maantieteen ryhmästä sekä tietotekniikasta ja kielistä. Aihepiirit ovat kuitenkin yleishyödyllisiä ja siksi kursseja pyritään pitämään pienemmälläkin osallistujamäärällä.

Kansalaisopisto lisäsi yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa, mm. perusturvan kanssa. Erityisryhmät, maahanmuuttajat ja seniorit on pyritty saamaan toimintaan mukaan alennetuin kurssimaksuin sekä opintoseteliavustuksilla sekä digitaitohankkeen rahoituksella. Vapaan sivistystyön opintoseteliavustus vuodelle 2019 oli 2500€, kun se oli vielä edelliselle vuodelle 4250 €.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Opiskelijoita vuonna 2019 ollut 2069, tavoitteena ollut vähintään 2000.
2. Arvioidut nettokustannukset n. 240€, tavoitteena ollut enintään 305€/opiskelija.
3. Kurssilaisten määrän tavoitteena ollut 3650 / vuosi. Kurssilaisia ollut 3970.
4. Nettokustannukset ovat olleet n. 130€, kun tavoitteena on ollut enintään 170€ /kurssilainen.
5. Opetukseen käytetään 8500h / lukuvuosi, toteuma on ollut 7669h.
6. Nettokustannuksissa on tavoitteena ollut enintään 80€/opetustunti, toteuma on ollut 66€ /opetustunti.

7. Kussakin toimialueen kunnassa käytetään opetukseen asukasluvun mukainen osuus tunneista: Alajärven osuus väestöstä n. 66 %, osuus opetuksesta 67 %, Soinin osuus väestöstä n. 14 %, osuus opetuksesta 16 % ja Vimpelin osuus väestöstä n. 20 %, osuus opetuksesta 17%.

8. Tuotot kuluista vähintään 14,0%, toteuma 16,47%.

10. Vuosittain tarjotaan avoimen yliopiston opetusta vähintään yhden arvosanan verran. Opetusta ei ole tarjottu, sillä kysyntää ei opetukselle ole ollut itsenäisten opintojen suorittamisen vuoksi.

Kansalaisopisto

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	0	0	0			
Kulut	51 841	63 669	41 978			
Netto	51 841	63 669	41 978	-21 691	-34	-19

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kansalaisopiston valtionosuus 321 170 euroa on maksettu Alajärven kaupungille. Vimpelin maksuosuus on ollut 41 978 euroa (TA19 63 669 euroa, 66 %).

Tilaongelmien vuoksi Vimpelissä jäi toteutumatta kaksi kudonnan ryhmää sekä allasjumppa ja vesijuoksu. Toteutuneet oppitunnit Vimpelissä olivat 1 269 tuntia (TA 1 650 tuntia)

3.1.7.7. Kirjastotoimi

Kirjastotoimenjohtaja Tarja Kyrönlahti

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi	99,06 %	alitus 6 009 €
Vimpeli	93,98 %	alitus 13 730 €

Lainausten määrä asukasta kohden on noussut sekä Alajärvellä että Vimpelissä. Alajärvellä nousua oli +6,87% ja Vimpelissä peräti +9,91%. Nousut johtuvat vielä lisääntyneestä omatoimikirjaston käytöstä. Alajärvellä myös koulukirjaston siirtyminen kirjaston hallinnon alaisuuteen 1.1.2019 on nostanut lainauslukuja. Alajärvellä on omatoimikirjaston käyttö lisääntynyt koko ajan hiljalleen. Samoin Vimpelissä omatoimikirjaston käyttö on lisääntynyt pikkuhiljaa. Alajärvellä (pääkirjasto, Lehtimäki ja auto sekä koulukirjasto) lainauksia oli yhteensä 193 463 lainaa ja Vimpelissä 48 513 lainaa.

Kirjastossa kävijöiden määrä asukasta kohden on noussut sekä Alajärvellä että Vimpelissä. Alajärven osalta käynnit/asukas ovat täten lisääntyneet +4,10%. Vimpelin kirjaston kävijämäärä on puolestaan noussut käynnit/asukas +6,72%. Kävijöitä Alajärven kirjastoissa (pääkirjasto, Lehtimäki ja auto sekä koulukirjasto) oli yhteensä 170 745 kävijää ja Vimpelin kirjastossa 19 941 kävijää. Alajärvellä kävijämäärää nostaa lähinnä koulukirjaston siirtyminen kirjaston hallinnon alaisuuteen.

Verkkoasiointi on vähitellen noussut vuosi vuodelta. Kirjahankintoihin on pystytty satsaamaan hyvin.

Alajärven kaupunginkirjasto (pääkirjasto, Lehtimäen lähikirjasto, kirjastoauto ja koulukirjasto) toimii pienellä henkilökunnalla. Henkilökuntaa on oleellisesti alle OKM:n suositusten ja maakunnan keskiarvon.

Kirjasto

Valtuuston ti- laus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-2 762	-2 200	-3 004			
Kulut	212 887	230 098	217 172			
Netto	210 125	227 898	214 168	-13 730	-6	2

Tuottajan viesti tilaajalle: Toteuma 31.12.2019:

Vimpelin kirjaston taloudelliset ja toiminnalliset tunnusluvut ovat toteutuneet erittäin hyvin. Kävijöitä Vimpelin kirjastossa oli 6.87 kävijää/asukas, joten nousua oli +6,72 % verrattuna edelliseen vuoteen. Lainauksia oli 16,72 lainaa/asukas elikkä nousua +9,91 %.

Vimpelin omatoimikirjasto palveli asiakkaita joka päivä klo 7-21. Lainajia asukkaista oli 37,1 %.

Vimpelin kirjastossa järjestettiin ulkopuolisia näyttelyitä 13 kpl. Kirjaston järjestämiä tapahtumia oli kaikkiaan 84 kpl, joihin osallistui 1 300 henkilöä. Kirjaston käyttäjäkoulutuksia järjestettiin 5 kpl, joihin osallistui 87 henkilöä. Ulkopuolisten (järjestöt, yhdistykset ym.) järjestämiä tapahtumia kirjastossa oli 33.

Lukemisenedistämisen projekteja oli vuoden aikana kolme: Aluehallintoviraston rahoittamat Lukutaitoa yhteistyöllä ja Lukuiloa! Sekä

Jytyn rahoittama lukemisen edistämiprojekti.

3.1.7.9. Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut

Vs. vastaava ohjaaja Kirsti Kivelä

Liikuntapalvelut

Talousarvion toteutuminen

Liikuntapalvelut

Alajärvi 98,38 % alitus 19 858 €

Vimpeli 87,92 % alitus 17 193 €

Vimpeli

Vimpelin liikuntapalveluiden suurtuotteen päätuotteet ovat liikuntapalvelut sekä seura- ja järjestötoiminta; avustukset ja stipendit. Yleisavustuksina jaettiin 1 600 € kahdelle hakijalle ja kohdeavustuksia 1 500 € kahdelle hakijalle. Stipendejä jaettiin 1 770 €.

Vimpeli on Kraatterijärven alueen geokätköreitit - hyvinvointia ja elinvoimaa –hankkeessa mukana.

Nuorisopalvelut

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi 85,38 % alitus 38 402 €

Vimpeli 69,97 % alitus 31 330 €

Vimpeli

Vimpelin nuorisopalveluiden suurtuotteen päätuotteet: nuorisotilat, nuorisotoiminta, nuorisovaltuusto, sekä seura- ja järjestötoiminta; nuorisopalveluiden avustukset. Yleisavustuksia jaettiin 2 500 € kahdelle hakijalle ja kohdeavustuksia 2 500 € kahdelle hakijalle.

Etsivä nuorisotyö / Vimpelin osuus kustannuksista 7 896,48 €.

Starttipaja / Vimpelin osuus kustannuksista 5 174,40 €.

Ohjaamo -toiminta / Vimpelin osuus kustannuksista 4 780,74 €.

Tavoitteiden toteuttaminen Alajärven ja Vimpelin vapaa-aikapalveluissa

Edistettiin perheliikuntaa ja eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa ja muita vapaa-ajan aktiviteettejä.

Tavoite toteutunut

Lisäksi on toimittu kehitysalustana ja tiedon jakajana yhteistyössä eri organisaatioiden ja kumppaneiden verkostoissa.

Alajärvellä liikuntatapahtumia 85 kpl, joissa 9 800 osallistujaa ja Vimpelin liikuntatapahtumia 43 kpl, joissa 2030 osallistujaa.

Yhteisiä liikunta-, kulttuuri ja nuorisotapahtumia järjestettiin poikkihallinnollisesti, liikunta- ja nuorisoyhdistysten ja eri järjestöjen ja yrittäjien sekä kuntien kanssa. Monipuolisesti on järjestetty mm. leirejä, retkiä, patikkatapahtumia, metsäpäivä, uimakouluja, kerhoja, eri vuodenajan liikuntakampanjoita, kesäjumppaa, frisbeegolf-kisoja, koko perheen riehapäiviä, höntsäSäbää, Jalitsua, discoja, vinttilanit, konsertteja, elokuvailtoja, kilpailuja, teatteria ja sirkusta. Vapaa-aikapalvelut ovat olleet mukana Järviseedun järjestömarkkinoilla, messutapahtumissa, Kunnon Mummola +65 miehille ja naisille. Suosittu ja toivottu tapahtuma oli uimahallilla toteutettu kynttiläuinti. Luonto liikuttaa –teema tapahtumia järjestettiin Alajärvellä ja Vimpelissä vuoden aikana useita. Sisäliikuntapaikoille, uimahalleille ja kuntosaleille järjestettiin ohjattua toimintaa edellisvuosia enempi ja tehostetusti.

Vuoden 2019 aikana liikuntapalvelut monipuolisesti ja uudisti tapahtumatuotantonsa asiakaskyselyn perusteella ja markkinointi onnistui hyvin verrattuna edellisvuosiin.

Edistetään lasten ja nuorten osallisuutta ja vähennetään syrjäytymistä

Tavoite toteutunut uusien toimintatapojen myötä.

Nuorisotilojen toimintaa Alajärvellä ja Vimpelissä kehitettiin ja nuorisovaltuusto pääsi vaikuttamaan myös toimintaan ja sen suunnitteluun.

Alajärvellä ja Vimpelissä järjestettiin yhteisiä tapahtumia ja retkiä lapsille ja nuorille.

Vimpelin nuorisotiloissa keskiviikko iltaisin 27 osallistujaa, to 32 osallistujaa ja pe 33 osallistujaa. Vimpelissä nuorisotapahtumia 4 kpl ja osallistujia 79. Nuorisotila Monttu Vimpelissä on todettu hyväksi kokoontumispaikaksi ja nuorisovaltuuston toiminta 2019 tehostui. Nuorisotilojen aukioloaikoihin Alajärvellä ja Vimpelissä oltiin tyytyväisiä ja sen osalta myös tavoite toteutunut.

Ohjaamotoiminta Alajärvi-Vimpeli vakiinnutettiin ja poikkihallinnollinen yhteistyö hallintokuntien ja viranomaisten kanssa saatiin vuoden 2019 aikana toimimaan. Esimerkiksi Kelan kanssa on tehty sopimus etäpalvelusta Ohjaamossa. Toiminta on ollut näkyvää ja tehokasta. Ohjaamo on alle 30-vuotiaille suunnattu palvelupaikka, jossa eri työnteekijät eri organisaatioista ja verkostoista tarjoavat monialaisesti henkilökohtaista ohjausta, neuvontaa ja tukea koulutukseen, työllistymiseen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Ohjaamo on auki tiistaisin ja torstaisin klo 12-16. Ohjaamossa oli paikalla ohjaamokoordinaattori sekä palveluohjaajana 1-2 asiantuntijaa. Vimpelin Ohjaamon palvelut ovat toimineet jalkautuneet hyvin. Etsivä nuorisotyö on ohjannut Ohjaamon asiantuntijoille vuonna 2019 Vimpeliläisiä nuoria 15/hlöä vuoden aikana. Ohjaamo Alajärvi-Vimpeli ohjausryhmä nimetty ja on kokoontunut säännöllisesti 2 krt keväällä ja 2 krt syyskaudella.

Etsivä nuorisotyö Alajärvi-Vimpeli Asiakastyö on jatkunut normaaliin tapaan vuonna 2019. Asiakkaita (15-29 vuotiaita) etsivässä nuorisotyössä 1.1.2019-31.12.2019 on ollut 84. Nuoria on tavattu etsivien toimistolla, nuorisotiloilla, kouluilla, viranomaisten luona ja kotikäynneillä. Välituntitoiminta saatiin käyntiin myös Vimpelin yläkoulun ja lukion puolella. Etsivät ovat pitäneet aamunavauksia Vimpelin ja Alajärven yläkouluilla, jossa he kertoivat esimerkkejä etsivästä nuorisotyöstä.

Vuonna 2019 yhä useammat nuoret ovat itse ottaneet yhteyttä etsivään nuorisotyöhön. Myös vanhemmilta on tullut enemmän yhteydenottoja aikaisempiin vuosiin verrattuna. Suurin osa asiakkaista ohjautuu kuitenkin ammatillisista oppilaitoksista, työ- ja elinkeinopalveluista sekä sosiaali- ja terveystalvaiden kautta. Asiakkaita on ohjautunut etsivästä nuorisotyöstä mm. asumispalveluihin, starttivalmennukseen, mielenterveyspalveluihin, kuntouttavaan työtoimintaan, opintoihin, työelämään, työkokeiluun sekä Nuotti-valmennukseen.

Starttipaja Laiturin monialaiseen yhteistyöverkostoon toimintavuonna 2019 on kuulunut Alajärven ja Vimpelin etsivä nuorisotyö, Alajärven sivistystoimi, TE-palvelut, sosiaali- ja terveystalvaidet, TYP, psykiatrinen poliklinikka, 4H, Järvisseudun ammatti-instituutti, alueen yrittäjät, Alajärven kaupunki ja Vimpelin kunta. Starttipaja Laituri on tehnyt säännöllisesti vierailuja alueen yrityksiin ja opiskelupaikkoihin nuorten toiveiden mukaisesti. Starttivalmennusjaksot tarjosivat nuorille paikallisista tarpeista lähtevää matalankynnyksen toimintaa sekä ohjausta kohti yksilöllisiä jatkopolkuja. Valmennuksella vastataan nuorisotakuun tavoitteisiin kartoittamalla ja aktivoimalla nuoren työ- ja toimintakykyä yhdessä nuoren kanssa. Toimintakautena 2019 Starttipaja Laituri sai valtiontukea LSSAVI:lta 55 000 €. Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan kuntarahoitukset olivat yhteensä 22 468 €.

NUORTEN OSALLISTUJAMÄÄRÄT VALMENNUKSESSA

Valmennusjakso / ryhmätoiminta	Osallistujia yhteensä	Alajärvi	Vimpeli	Keskeyttäneitä
Starttijakso 12 26.11.2018 – 24.2.2019	11	10	1	3
Starttiryhmä 13 4.3.2019- 2.6.2019	10	7	3	0
Starttijakso 14 19.8.2019-17.11.2019	8	7	1	1

Starttijakso 15 25.11.2019-23.2.2020	13	12	1	1
Yht.	42	36	6	5

Etsivien, Starttipaja Laiturin ja Ohjaamo Alajärvi-Vimpeli yhteistyö tehostui ja lisääntyi vuoden 2019 aikana. Etsivä nuoristyö, Starttipaja Laituri muuttivat Ohjaamon viereen Kirkkotie 1:seen maaliskuussa 2019.

Erityisliikunnan kehittäminen ja toteuttaminen

Tavoite toteutunut uusien toimintatapojen ja yhteistyön lisääntymisen kautta

Vesiliikuntaryhmiä on järjestetty kysynnän mukaan n. 9 kertaa viikossa ja ryhmissä on ollut osallistujia 10-16 hlöä/kerta.

Liikuntaneuvontapalvelut: elintapaohjausta tuotettiin yhteistyössä Alajärven kaupungin liikuntapalveluiden, Järvi-Pohjanmaan perusturvan ja Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston sekä Alajärven Apteekin kanssa ja uutena asiana liikkumisresepti otettiin käyttöön. Pilottikokeiluna toteutettiin HIIT-tyyppinen kuntosaliryhmä.

LSSAVI-rahoituksella toteutettiin ajalla 1.6.2018-31.5.2019; Erityislasten aikuinen – lapsi liikuntakerho 7-12 vuotiaille erityistukea tarvitseville lapsille toteutui erinomaisesti. Samoin nuorten biljardi-kerho 13-18 vuotiaille toteutui tavoitteiden mukaisesti ja sosiaaliset taidot vahvistuivat. Erityislasten liikuntakerho 7-12 vuotiaille toimintaa jatkettiin syyskaudella 2019 ja kevätkaudella 2020. Kerho tuli erittäin suosituksi.

Liikuntatoimi

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-19 289	-12 025	-19 716			
Kulut	155 008	154 336	144 835			
Netto	135 719	142 311	125 118	-17 193	-12	-8

Tuottajan viesti tilaajalle:

Vimpelin liikuntapalveluiden suurtuotteen päätuotteet: liikuntapalvelut sekä seura- ja järjestötoiminta, avustukset ja stipendit. Yleisavustuksina

Yleisavustuksia jaettiin 1 600 € / 2 hakijalle ja kohdeavustuksia 1 500 € / 2 hakijalle.

Stipendejä jaettiin 1 770 €.

Liikuntatoimi on kokonaisuudessaan pysynyt budjetissa ja toiminnalliset kulut alittuivat.

Vimpelin liikuntatapahtumia oli 43 kpl / 2 030 osallistujaa. Tapahtumatuotantoa uudistettiin. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat.

Nuorisotoimi

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-1 269	-1 125	-1 078			
Kulut	71 454	105 455	74 078			
Netto	70 185	104 330	73 000	-31 330	-30	4

Tuottajan viesti tilaajalle:

Vimpelin nuorisopalveluiden suurtuotteen päätuotteet: nuorisotilat, nuorisotoiminta, nuorisovaltuusto sekä seura- ja järjestötoiminta ja nuorisopalveluiden avustukset. Yleisavustuksia jaettiin 2 500 € / 2 hakijalle ja kohdeavustuksia 2 500 € / 2 hakijalle.

Nuorisotoimi on kokonaisuudessaan pysynyt budjetissa ja toiminnalliset kulut alittuivat.

Vimpelin nuorisotiloissa oli ke iltaisin 27 osallistujaa, to 32 osallistujaa ja pe 33 osallistujaa. Vimpelissä nuorisotapahtumia oli

4 kpl ja osallistujia 79. Nuorisotila Monttu Vimpelissä on todettu hyväksi kokoontumispaikaksi ja nuorisovaltuuston toiminta

2019 tehostui. Nuorisotilojen aukioloaikoihin Alajärvellä ja Vimpelissä oltiin tyytyväisiä. Vimpelissä ja Alajärvellä järjestettiin

yhteisiä tapahtumia ja retkiä lapsille ja nuorille. Ohjaamotoiminta Alajärvi-Vimpeli saatiin vakiinnutettua sekä poikkihallinnollinen yhteisö saatiin vuoden 2019 aikana hyvin toimimaan ja verkostoiduttiin laajasti.

Toiminta on ollut näkyvää ja tehokasta.

3.1.7.10. Projektit 2018

Projektit sivistystoimi

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TA 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	0	0	0			
Kulut	13 095	18 976	27 859			
Netto	13 095	18 976	27 859	8 883		113

Tuottajan viesti tilaajalle:

Palvelu sisältää seuraavat hankkeet: Ops 2016, Nuoret Värkkärit, Kielikylpyprojekti 2, Yhdessä hyvä tulee 2 ja Erityisopetuksen laadun kehittäminen 2.

3.1.8. Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2019

- Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
- Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä
- Lomittajien ammattitaito
- Lomituspalvelut toteutuvat 100 %

Toimialan yleistilanne vuonna 2019

Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi on saanut hakemukset käsiteltäviä niin, että tuet on maksettu heti, kun se on ollut mahdollista. Viljelijätukia maksetaan Järvi-Pohjanmaan alueelle 573 tukea hakeneelle viljelijälle noin 16,5 miljoonaa euroa vuodessa. Ruokavirasto teki maksajavirastosopimuksen mukaisen tietoturvallisuusauditoinnin keväällä. Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien tietoturva oli järjestetty ohjeiden mukaisesti.

Yhteistoiminta-alueen 134 maatilalle ja 211 yrittäjälle on järjestetty yhteensä 8 792 lomituspäivää. Lomituspalvelujen tuottamiseen saadaan Melan kautta lähes 1,9 miljoonaa euroa. Lomituspalvelut työllistivät 36 vakituista sekä heidän lisäksi lähes saman verran tuntipalkkaisia lomittajia.

Maaseututoimen palvelut tuotettiin Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueelle kokonaisuudessaan tilauksia 70 273 euroa edullisemmin. Maaseututoimesta siirtyi kaksi pitkänlinjan virkamiestä muihin tehtäviin, joten palvelujen tuottaminen on vaatinut muuttuvassa tilanteessa henkilöstöltä äärimmäistä sitoutumista ja joustoa tehtävien hoidossa.

Vimpelin kunta Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Maaseutupalvelut hallinto	5 788	6 813	6 600	-213,21	-3,23	12,30
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	34 556	43 313	38 877	-4 436,26	-11,41	11,11
Maaseutupalvelut kehittäminen	5 708	6 186	4 896	-1 289,67	-26,34	-16,58
Lomituspalvelut hallinto	2 329	6 827	3 006	-3 820,78	-127,09	22,52
Lomituspalvelut kotieläintilat						
Lomituspalvelut turkistuottajat						
VIMPELI YHTEENSÄ	48 381	63 139	53 379	-9 759,92	-18,28	9,36

Maaseututoimen henkilöstö 31.12.2019			
	2018	2019	
Maaseututoimi	58	48	-10
vakinainen	46	40	-6
määräaikainen	12	8	-4

3.1.8.1. Maaseutupalvelut hallinto

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin määrätty sekä maatalousyrittäjien lomituspalveluista Alajärven paikallisyksikön alueella siten, kuin lomituspalvelulaissa (1231/96) ja turkistuottajien lomituspalvelulaissa (1264/2009) on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020 -2023

Vuoden 2019 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseutulautakunnalle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta. Maakuntaudistus ei toteutunut, mutta työ tehtiin valmiiksi alkuvuodesta, tämän jälkeen maaseututoimen hallinto on jatkanut vaikuttamista maakunnalliseen sekä valtakunnalliseen päätöksentekoon maaseututoimen tehtävien osalta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalvelut hallinto tuotti tehtävät sovitusti vuoden 2019 aikana. Toiminnassa on otettu huomioon Järvi-Pohjanmaan ja kuntien strategiat ja tavoitteet. Maakuntaudistustyö saatettiin loppuun. Tavoite toteutui.

Maaseutupalvelut hallinto

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Tulot	31	0	-1	-1	0,00	0,00
Menot	5 819	6 813	6 599	-214	-3,24	11,83
Netto	5 788	6 813	6 600	-213	-3,23	12,30

Vuoden 2019 maaseutupalvelujen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 65,97 %, Soini 17,26 % ja Vimpeli 16,77 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamista. On mukana vaikuttamassa maakuntaudistukseen maaseututoimen tehtävien osalta.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.8.2. Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovelluksiin EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksista ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimiylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekestereitä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Ruokavirasto teki maksajavirastosopimuksen mukaisen tietoturvallisuusauditoinnin keväällä. Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien tietoturva oli järjestetty ohjeiden mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020 -2023

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään kaksi kappaletta.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristökorvaus) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnetyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvon-tojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalveluiden henkilöstö on osallistunut sekä Ruokaviraston että ELY-keskuksen järjestämiin koulutuksiin. Viljelijöille järjestettiin tukihakukoulutus Alajärvellä yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Koulutustilaisuuteen osallistui yhteensä 59 henkilöä. Lisäksi viljelijöille on pidetty ympäristökorvauksen ehtoihin liittyviä neuvonnallisia tilaisuuksia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Vipupalvelun käyttöön on annettu henkilökohtaista opastusta sekä neuvottu tukihakuun liittyvissä asioissa. Viljelijöille suunnattujen koulutustilaisuuksien tavoite toteutui.

Tukea hakeneita tiloja vuonna 2019 Alajärvellä oli 378 kpl ja peltopinta-ala 13 9456 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Alajärven osalta oli 1 077 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 1 074 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 99,72 %.

Tukea hakeneita tiloja Soinissa oli 108 kpl ja peltopinta-ala 3 223 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Soinissa oli 303 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 302 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 99,67 %.

Tukea hakeneita tiloja Vimpelissä on 84 kpl ja peltopinta-ala 3 911 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Vimpelissä oli 229 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 229 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 100 %. Tavoite tukien maksatuksesta ensimmäisenä maksupäivänä toteutui.

Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Tulot	1 668	0	237	237	0,00	0,00
Menot	36 224	43 313	39 114	-4 199	-10,74	7,39
Netto	34 556	43 313	38 877	-4 436	-11,41	11,11

Vuoden 2019 maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 65,97 %, Soini 17,26 % ja Vimpeli 16,77 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään neljä kappaletta.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnetyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnetyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Tuki- ja viranomaistehtävien kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.8.3. Maaseutupalvelut kehittäminen

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan kotieläintuotannon investointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannontason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Neuvonta käsittää rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen. Kehittämisen apuvälineeksi Järvi-Pohjanmaan alueen viljelijöillä on käytössä yritystulkkiAGRI –ohjelma sekä Yritys-Suomi portaali.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, joissa tuodaan asiantuntijat kertomaan alaan liittyvistä kehitysmahdollisuuksista. Asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia voidaan hankkia kehittämisen tueksi. Erikoiskasvit tuotannon kehittymistä tuetaan samoin keinoin. Maatilojen sukupolvenvaihdoksien edistäminen, työhyvinvointi, tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja lähiruoka liittyvät oleellisesti maaseudun kehittämiseen.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020 – 2023

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Rahoitukseen ja kehittämiseen liittyvät asiakaskontaktit on pääsääntöisesti suoritettu toimistolla tai puhelinneuvonnalla 115 kertaa. Lisäksi on hankittu asiantuntijapalveluita yritystoiminnan perustamiseksi. Maatalouden rahoitusta alueelle saatiin 30 hankkeeseen, joihin avustusta tuli 2,3 miljoonaa euroa ja korkotukilainaa 3,4 miljoonaa euroa. Alueemme ongelma on, että meidän tuotantoyksiköt eivät täytä rahoitukselle asetettuja vaatimuksia.

Järvisudun ammatti-instituutin lähiruokahankkeeseen on osallistuttu aktiivisesti sekä viety tietoa eteenpäin. Digi tehokäyttöön maatiloilla hankkeilla on järjestetty kuusi pienryhmäkoulutusta, jossa on taloushallinnon lisäksi käsitelty tuotantoa, jatkojalostusta ja jaksamista. Maaseututoimi on mukana myös Varavoimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla II –hankkeen ohjausryhmätyöskentelyssä.

Maaseututoimi on ollut kiinteästi mukana JPYP ja Etelä-Pohjanmaan liiton hallinnoimassa CESME-kiertotaloushankkeessa, sekä biokaasulaitoksen esiselvityshankkeessa.

Maaseututoimi järjesti asiakkailleen iltapäivätilaisuuksia kevään 2019. Tilaisuuksia oli yhteensä 15, joista Alajärvellä yhdeksän, Soinissa kolme ja Vimpelissä kolme. Tilaisuudet järjestettiin niin, että suurin osa niistä olivat kylissä. Kaikkiaan tilaisuuksiin osallistui yhteensä 64 henkilöä. Tilaisuuksien tarkoitus oli keskeyttää maataloustuottajien aherrus sekä miettiä yhdessä, mitkä ovat ne keinot, joilla pystymme edistämään alueemme maatalouden ja maaseudun elinvoimaisuutta.

Maaseututoimi on ollut mukana myös maanmittauslaitoksen Alajärven ja Vimpelin maanviljelijöille järjestämässä tilusjärjestelytilaisuudessa. Tilusjärjestelyn tarkoituksena on koota maanomistajien pieniä ja hajallaan sijaitsevia peltolohkoja yhtenäisemmiksi ja lähemmäksi talouskeskusta. Tietosuoja-asetus vaikeuttaa eri toimenpiteissä mukana olleiden yrittäjien osallistumisten seuranta ja raportointia.

Kehittämisen aktiivisten asiakaskontaktien määrän oli 118 kpl ja tilaisuuksia järjestettiin 23 kpl. Tavoitteet toteutuivat.

Maaseutupalvelut kehittäminen

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos% TP2019 / TP2018
Tulot	7	0	8	8	0,00	0,00
Menot	5 714	6 186	4 904	-1 281	-26,13	-
Netto	5 708	6 186	4 896	-1 290	-26,34	16,52
<p>Vuoden 2019 maaseutupalvelujen kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 65,97 %, Soini 17,26 % ja Vimpeli 16,77 %.</p> <p>Toiminnalliset tavoitteet: Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään.</p> <p>Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Kehittämisen kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakevien tilojen määrän keskiarvon perusteella.</p>						

3.1.8.4. Lomituspalvelut hallinto

Lomituspalvelujen hallinnon tehtävät perustuvat maatalousyrittäjien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen sekä turkistuottajien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen. Tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaispuhauhakemukset sekä itse järjestettyjen lomitusten korvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, laskutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiapaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille. Lomahallinnolla on päivittäisessä käytössä Melan ylläpitämä lomituspalveluohjelmisto, lomitusnetti. Turkistuottajien lomitukset kirjataan Excel-taulukkoon.

Lomituspalvelujen hallinto päättää maatalouslomittajien töihin sijoittamisesta, huolehtii työsuhteiden ilmoittamisesta ja palkka-aineiston välittämisestä kuukausittain tiloimistoon palkanmaksua varten. Hallinto tekee henkilöstöä koskevat KVTES:n mukaiset päätökset ja käy heidän kanssaan kehityskeskustelut. Hallinto huolehtii, että sekä maatalouslomittajien määrä vastaa kysyntää, että jokaisella lomittajalla on riittävä ammattitaito lomituksen suorittamiseen tiloilla, joiden lomituksia he hoitavat. Täydennyskoulutusta ja tilakohtaista perehdytystä järjestetään maatalouslomittajien koulutustarpeen mukaisesti.

Lomahallinto huolehtii, että lomituspäivän kesto on määritelty lainmukaisesti ja maatalouslomittajan työaika vastaa lomittettavan maatalousyrittäjän tehtäväosuutta.

Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteiden on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Lomittajat ottavat työssään huomioon työturvallisuuden. Työtaturmia ja sairauspoissaoloja pyritään vähentämään. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla. Työterveyshuollon piiriin kuuluvilla tiloilla käynnit pyritään tekemään yhdessä työterveyshuollon henkilöstön kanssa.

Maatalousyrittäjien tyytyväisyyttä paikallisyksikön toimintaan seurataan ja tehdään tarpeenmukaiset parannukset.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020 – 2023

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maatalouslomittajien kanssa käytyjen kehityskeskustelujen sekä maatalouslomittajien työkokousten pohjalta on selvitetty lomittajien koulutustarpeet ja -toiveet. Näiden pohjalta on järjestetty täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutusta on ollut yhteensä 5 päivää. Lisäksi on järjestetty tilakohtaista perehdytystä tarpeen mukaan, erityisesti robottitiloilla. Tavoite toteutui.

Lomituspalvelut hallinto

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Tuotot	183 208	165 262	166 037	775	0,47	-10,34
Kulut	202 748	227 565	193 472	-34 093	-17,62	-4,79
Netto, mistä osuudet kunnittain	19 540	62 303	27 435	-34 868	-127,09	28,78
Vimpeli	2 329	6 827	3 006	-3 821	-127,09	22,52

Vuoden 2019 lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa, Alajärvi 73,69 %, Soini 14,39 % ja Vimpeli 11,92 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon. Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteet on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa.

3.1.8.5. Lomituspalvelut kotieläintilat

Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomitusetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitusetiin lomituspöytä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomituksen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava kirjallisesti ennen sijaisaputöiden aloittamista. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrityksen päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Maatalousyrittäjä voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomittajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspöytä tuottajilta. Itse järjestetyssä lomituksessa maatalousyrittäjä ostaa lomituksen ennakoperintäkisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Maatalousyrittäjät ovat valinneet pääsääntöisesti kunnalliset lomituspöytä.

Maatalouslomittajat pääsevät katsomaan lomitusetistä omien tietojensa lisäksi työvuorosuunnitelmiin ja lomitettavien tilojen tietoja. Lomahallinnon edustaja antaa maatalouslomittajalle vahvistetun työvuoroluettelon viikkoa ennen kutakin neljän viikon jaksoa. Maatalouslomittaja saapuu työvuoroon ja poistuu työvuorosta työvuoroluettelossa olevien kellonaikojen mukaisesti. Maatalouslomittaja kirjaa työvuoroluetteloon lomahallinnon edustajan kanssa sopimansa mahdolliset muutokset.

Lomituspöytä kehitymistä seurataan jatkuvasti osallistumalla koulutuksiin. Maatalousyrittäjille välitetään tuoreinta tietoa lomituksesta sekä kannustetaan käyttämään kattavasti lomituspöytä.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020 – 2023

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalousyrittäjä/vuosi.

Sijaisapupöytä pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuosilomat on myönnetty lainmukaisesti. Vuosilomaa lomitettiin Järvi-Pohjanmaan alueella 27,14 vuosilomapäivää yrittäjää kohti. Tavoite ylittyi. Syynä oli se, että loppuvuonna 2018 oli runsaasti sijaisapulomitusta, jolloin vuosilomapäiviä siirtyi pidettäväksi vuodelle 2019.

Sijaisapupöytä on toteutettu 97 %, koska sijaisapua suorittavaa lomittajaa ei otettu tilalle tai lomitusta ei otettu koko sijaisavun ajaksi. Tavoite toteutui.

Lomituspöytä kotieläintilat

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Tuotot	1 885 636	2 012 689	1 893 083	-119 606	-6,32	0,39
Kulut	1 880 575	2 012 689	1 778 257	-234 432	-13,18	-5,75
Netto	0	0	0	0	0,00	0,00

Lomituspalvelut sisältävät lomituksesta syntyvät kustannukset. Maatalousyrittäjillä on oikeus 26 vuosilomapäivään ja 120 tuntiin tuettua maksullista lomitusta. Valtiolta tuleva ennakko tarkistetaan 1.7. alkaen. Vuosilomaan oikeutettuja Alajärvellä on 93 tilalla 146 yrittäjää, Soinissa 23 tilalla 37 yrittäjää ja Vimpelissä 21 tilalla 34 yrittäjää.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalousyrittäjä/vuosi. Sijaisapupyynnöt pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista.

3.1.8.6. Lomituspalvelut turkistuottajat

Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomitusajankohdan eläinyksikkömäärään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottaja voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomitajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen tuottajilta.

Itse järjestetyssä lomituksessa turkistuottaja ostaa lomituksen ennakkoperintärekisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Turkistuottajat järjestävät lomitukset pääsääntöisesti itse.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020 – 2023

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lomaan oikeutetuista 17 turkistuottajasta ovat kaikki pitäneet 18 vuosilomapäiväänsä. Yhteensä turkistuottajat käyttivät 306 vuosilomapäivää (100 %). Tavoite toteutui.

Lomituspalvelut turkistuottajat

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Tuotot	75 456	77 592	88 656	11 064	12,48	14,89
Kulut	75 456	77 592	82 539	4 947	5,99	8,58
Netto	0	0	0	0	0,00	0,00

Turkistuottajat ovat oikeutettuja 18 vuosilomapäivään. Lisävapaatunteja turkistuottaja on voinut käyttää enintään 120 tuntia.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista siirtomäärärahan rajoissa.

3.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

3.2.1. Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla

(ulkoinen/sisäinen)	TA 2019	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	12 900		12 900,00	10 285,00	2 615,00	79,7
Toimintakulut	-16 250	0	-16 250,00	-9 405,64	-6 844,36	57,9
Toimintakate	-3 350	0	-3 350,00	879,36	-4 229,36	-26,2
Tarkastuslautakunta						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-14 236	0	-14 236,00	-9 180,84	-5 055,16	64,5
Toimintakate	-14 236	0	-14 236,00	-9 180,84	-5 055,16	64,5
Kunnanhallitus						
Toimintatuotot	72 750		72 750,00	58 196,84	14 553,16	80,0
Toimintakulut	-18 030 577	-720 000	-18 750 577,00	-18 811 690,72	61 113,72	100,3
Toimintakate	-17 957 827	-720 000	-18 677 827,00	-18 753 493,88	75 666,88	100,4
Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	4 207 168	0	4 207 168,00	4 318 184,87	-111 016,87	102,6
Toimintakulut	-3 996 589		-3 996 589,00	-4 160 614,92	164 025,92	104,1
Toimintakate	210 579	0	210 579,00	157 569,95	53 009,05	74,8
Rahoitus						
Toimintatuotot	0	0	0,00		0,00	0,0
Toimintakulut	0	0	0,00		0,00	0,0
Verotulot	10 539 000		10 539 000,00	10 517 823,52	21 176,48	99,8
Valtionosuudet	7 744 078		7 744 078,00	7 887 448,00	-143 370,00	101,9
Rah.tuotot- ja kulut	-33 000		-33 000,00	-15 221,27	-17 778,73	46,1
Vuosikate	18 250 078	0	18 250 078,00	18 390 050,25	-139 972,25	100,8

VIMPELIN KUNTA	TA 2019	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatuotot	4 292 818	0	4 292 818,00	4 386 666,71	-93 848,71	102,2
Toimintakulut	-22 057 652	-720 000	-22 777 652,00	-22 990 892,12	213 240,12	100,9
Toimintakate	-17 764 834	-720 000	-18 484 834,00	-18 604 225,41	119 391,41	100,6
Verotulot	10 539 000	0	10 539 000,00	10 517 823,52	21 176,48	99,8
Valtionosuudet	7 744 078	0	7 744 078,00	7 887 448,00	-143 370,00	101,9
Rahoitustuotot- ja kulut	-33 000		-33 000,00	-15 296,15	-17 703,85	46,4
Vuosikate	485 244	-720 000	-234 756,00	-214 250,04	-20 505,96	91,3
Poistot ja arvonalentum.	-747 972	0	-747 972,00	-940 235,41	192 263,41	125,7
Satunn. tuotot ja kulut					0,00	
Tilikauden yli-/alijäämä	-262 728	-720 000	-982 728,00	-1 154 485,45	171 757,45	117,5

3.2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU						
	Alkuper.	Muutokset	TA +	Toteutuma	Poikkeama	Tot.
ulkoinen/sisäinen	TA 2019		muutokset			%
Toimintatulot						
Myyntitulot	3 293 737		3 293 737	3 319 142,67	-25 405,67	100,8
Maksutulot	36 400		36 400	52 053,00	-15 653,00	143,0
Tuet ja avutukset	48 250		48 250	35 481,93	12 768,07	73,5
Muut toimintatulot	914 431		914 431	979 989,11	-65 558,11	107,2
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-2 081 438		-2 081 438	-2 025 570,13	-55 867,87	97,3
Palvelujen ostot	-18 389 226	-720 000	-19 109 226	-19 347 778,74	238 552,74	101,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 038 880		-1 038 880	-1 147 604,09	108 724,09	110,5
Avustukset muille	-175 160		-175 160	-127 111,98	-48 048,02	72,6
<i>Avustukset liikelaitoksille</i>						
Muut toimintamenot	-372 948		-372 948	-342 827,18	-30 120,82	91,9
Toimintakate	-17 764 834	-720 000	-18 484 834	-18 604 225,41	119 391,41	100,6
Verotulot	10 539 000		10 539 000	10 517 823,52	21 176,48	99,8
Valtionosuudet	7 744 078		7 744 078	7 887 448,00	-143 370,00	101,9
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotulot muilta				864,06	-864,06	
<i>Korkotulot liikelaitoksilta</i>						
Muut rahoitustulot muilta	24 200		24 200	47 144,84	-22 944,84	194,8
<i>Korv. per.pääomasta liikelaitoksilta</i>						
Korkomenot	-57 000		-57 000	-62 021,46	5 021,46	108,8
Muut rahoitusmenot	-200		-200	-1 283,59	1 083,59	641,8
Vuosikate	485 244	-720 000	-234 756	-214 250,04	-20 505,96	91,3
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-747 972		-747 972	-940 235,41	192 263,41	125,7
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	-262 728	-720 000	-982 728	-1 154 485,45	171 757,45	117,5
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-262 728	-720 000	-982 728	-1 154 485,45	171 757,45	117,5

Verotulojen toteutuminen

	TA 2019	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälk.	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	9 088 000,00		9 088 000,00	9 101 804,19	13 804,19
Osuus yhteisöveron tuotosta	647 000,00		647 000,00	598 938,46	-48 061,54
Kiinteistövero	804 000,00		804 000,00	817 080,87	13 080,87
Muut verotulot					
Verotulot yhteensä	10 539 000,00	0,00	10 539 000,00	10 517 823,52	-21 176,48

Valtionosuuksien toteutuminen

	TA 2019	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälk.	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset Opetus- ja kulttuuritoimen muut	7 744 078,00		7 744 078,00	8 624 008,00	
valtionosuudet				-736 560,00	
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus					
Valtionosuudet yhteensä	7 744 078,00	0,00	7 744 078,00	7 887 448,00	143 370

3.2.3. Investointien toteutuminen

Investointien toteutuminen	TA 2019	TA- muutos	TA + muutos	Tot.	Poikk.	Tot %
091101 Aineettomat oikeudet						
Menot		-10 300	-10 300	-33 108,58	-22 808,58	
Tulot						
Investoinnit netto		-10 300	-10 300	-33 108,58	-22 808,58	321,4
091201 Maa- ja vesialueet						
Menot	-70 000	40 300	-29 700	-56 502,55	-26 802,55	190,2
Tulot	15 000		15 000	14 372,82	-627,18	95,8
Investoinnit netto	-55 000	40 300	-14 700	-42 129,73	-27 429,73	286,6
091324 Metsätarhan päiväk. korj/katon uusim						
Menot	-50 000		-50 000	-64 312,19	-14 312,19	
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000		-50 000	-64 312,19	-14 312,19	128,6
091326 Nuorisotalon remontti						
Menot	-40 000	40 000	0		0	
Tulot						
Investoinnit netto	-40 000	40 000	0		0	
091329 Liikuntahallin peruskorjaus						
Menot	-10 000		-10 000	-2 081,15	7 919	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-2 081,15	7 919	20,8
091331 Mirjanpellon peruskorjaus						
Menot	-25 000	-12 500	-37 500	-36 904,36	595,64	
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000	-12 500	-37 500	-36 904,36	595,64	98,4
091332 Eurosteri hallin katon korjaus						
Menot	-25 000	-6 000	-31 000	-31 887,43	-887,43	
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000	-6 000	-31 000	-31 887,43	-887,43	102,9
091333 Ent Osuuskaupan julkisv kunnostam.						
Menot	-20 000	20 000	0		0	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	20 000	0		0	
091334 Yhteiskoulun vesikaton uusiminen						
Menot	-35 000		-35 000	-35 124,54	-125	
Tulot						
Investoinnit netto	-35 000		-35 000	-35 124,54	-125	100,4
091335 Toimela (päiväkodin väistötilat)						
Menot		-61 000	-61 000	-61 369,35	-369,35	
Tulot						
Investoinnit netto		-61 000	-61 000	-61 369,35	-369,35	100,6
091338 Entinen päiväkotipiipari						
Menot						
Tulot				34 147,00	34 147,00	
Investoinnit netto				34 147,00	34 147,00	

	TA 2019	TA- muutos	TA + muutos	Tot.	Poikk.	Tot %
091517 Intervalliosaston peruskorj.						
Menot	-20 000	-600 000	-620 000	-400 316,32	219 683,68	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	-600 000	-620 000	-400 316,32	219 683,68	64,6
091530 Rakennukset						
Menot	-65 000	20 000	-45 000		45 000,00	
Tulot	200 000	50 000	250 000			
Investoinnit netto	135 000	70 000	205 000		-205 000,00	0,0
091531 Yht.koulu/tekn.työn luokka						
Menot	-12 000	1 000	-11 000	-9 132,12	1 868	
Tulot						
Investoinnit netto	-12 000	1 000	-11 000	-9 132,12	1 868	83,0
091532 Toimelan ruoka/jätehuolto						
Menot	-10 000	10 000	0		0	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000	0		0	
091534 Vieresniemen sauna						
Menot	-20 000	-40 000	-60 000	-62 300,81	-2 301	103,8
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	-40 000	-60 000	-62 300,81	-2 301	103,8
091409 Opastekyltit						
Menot	-20 000		-20 000	-17 088,73	2 911	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-17 088,73	2 911	85,4
091411 Valokuitverkosto						
Menot	-10 000		-10 000	-2 462,81	7 537	24,6
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-2 462,81	7 537	24,6
091461 Jukkalan tontille tie + päällystäm.						
Menot	-50 000	22 000	-28 000	-27 605,13	395	98,6
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000	22 000	-28 000	-27 605,13	395	98,6
091480 Yhteiskoulun pihan kunn. + liikk. koulu						
Menot	-85 000	85 000	0		0	
Tulot	30 000	-30 000				
Investoinnit netto	-55 000	55 000	0		0	
091482 Saarikentän al kehitt + suunnittelu						
Menot	-10 000	-55 000	-65 000	-57 107,92	7 892	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	-55 000	-65 000	-57 107,92	7 892	87,9
091490 Tievalaistuksen uusiminen						
Menot	-25 000		-25 000	-25 615,80	-615,80	102,5
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000		-25 000	-25 615,80	-615,80	102,5
091524 Kaavatiet						
Menot	-50 000	-25 000	-75 000	-77 788,31	-2 788,31	103,7
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000	-25 000	-75 000	-77 788,31	-2 788,31	103,7

	TA 2019	TA- muutos	TA + muutos	Tot.	Poikk.	Tot %
091527 Kirjaston valaistus						
Menot	-15 000	11 500	-3 500	-3 615,87	-115,87	103,3
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000	11 500	-3 500	-3 615,87	-115,87	103,3
091535 Metsätarhan pihakatos						
Menot	-10 000	10 000	0		0	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000	0		0	
091536 Tekojäärata						
Menot	-150 000	150 000	0		0	
Tulot	52 500	-52 500				
Investoinnit netto	-97 500	97 500	0		0	
091537 Aapiskujan koulun pihan kunn/katokset						
Menot	-20 000	20 000	0		0	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	20 000	0		0	
091538 Kantatie 68 peruskorjaus						
Menot	-250 000	150 000	-100 000	0,00	100 000,00	0,0
Tulot						
Investoinnit netto	-250 000	150 000	-100 000	0,00	100 000,00	0,0
091539 Mirjanpellon pihatyöt						
Menot	-15 000	3 000	-12 000	-8 715,33	3 284,67	72,6
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000	3 000	-12 000	-8 715,33	3 284,67	72,6
091540 Koirapuisto						
Menot		-10 000	-10 000	0,00	10 000,00	0,0
Tulot						
Investoinnit netto		-10 000	-10 000	0,00	10 000,00	0,0
091412 Teknisen työn luokan kalustohankinn.						
Menot	-15 000		-15 000	0,00	15 000,00	0,0
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000		-15 000	0,00	15 000,00	0,0
091414 Yhteiskoulun luokkatil. kalust. uusiminen						
Menot	-25 000		-25 000	-9 862,00	15 138,00	39,4
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000		-25 000	-9 862,00	15 138,00	39,4
091415 Yhteiskoulun liikuntavälineiden hank.						
Menot	-18 000		-18 000	-12 283,20	5 716,80	68,2
Tulot						
Investoinnit netto	-18 000		-18 000	-12 283,20	5 716,80	68,2
091416 Auditorion välineistö + tuolit						
Menot	-25 000		-25 000	-13 312,00	11 688,00	53,2
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000		-25 000	-13 312,00	11 688,00	53,2

	TA 2019	TA- muutos	TA + muutos	Tot.	Poikk.	Tot %
091417 Lukion tietokoneet						
Menot	-15 000		-15 000	-10 539,30	4 460,70	70,3
Tulot	7 500		7 500	3 628,98	-3 871,02	48,4
Investoinnit netto	-7 500		-7 500	-6 910,32	589,68	92,1
091418 Aapiskujan oppimisympäristö						
Menot	-32 000		-32 000	-29 748,00	2 252,00	93,0
Tulot						
Investoinnit netto	-32 000		-32 000	-29 748,00	2 252,00	93,0
091419 Liikuntahallin välineistö						
Menot	-15 000		-15 000	-15 171,18	-171,18	101,1
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000		-15 000	-15 171,18	-171,18	101,1
091420 Metsätarhan teoll. astianpesukone						
Menot	-10 000		-10 000	-4 620,55	5 379,45	46,2
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-4 620,55	5 379,45	46,2
091421 Päiväkodin kalusteet						
Menot		-24 200	-24 200	-20 236,76	3 963,24	83,6
Tulot						
Investoinnit netto		-24 200	-24 200	-20 236,76	3 963,24	83,6
091506 Puistot ja yl.alueet/kalusto						
Menot	-70 000	-18 000	-88 000	-87 952,02	47,98	99,9
Tulot						
Investoinnit netto	-70 000	-18 000	-88 000	-87 952,02	47,98	99,9
091529 Yhteiskoulun ruokasalin linjasto						
Menot	-10 000		-10 000	-9 780,18	219,82	97,8
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-9 780,18	219,82	97,8
091641 Asunto-osakkeet						
Menot						
Tulot	55 000	-55 000	0		0	
Investoinnit netto	55 000	-55 000	0		0	
091711 Vesiliittymien rakentaminen						
Menot	-10 000		-10 000	-2 470,06	7 529,94	24,7
Tulot	10 000		10 000			
Investoinnit netto	0		0	-2 470,06	-2 470,06	
091900 Vesijohtoverk. laaj. ja uusim.						
Menot	-10 000	10 000	0		0	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000	0		0	
091901 Varavesijärjestelmä						
Menot	-10 000		-10 000	0,00	10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	0,00	10 000,00	

	TA 2019	TA- muutos	TA + muutos	Tot.	Poikk.	Tot %
091721 Viemäri liittymien rakentaminen						
Menot	-15 000	-10 000	-25 000	-46 874,76	-21 874,76	187,5
Tulot	15 000		15 000			
Investoinnit netto	0	-10 000	-10 000	-46 874,76	-36 874,76	468,7
091729 JV-pumppaamoiden kaukovalvonta						
Menot	-10 000	-4 000	-14 000	-14 880,49	-880,49	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	-4 000	-14 000	-14 880,49	-880,49	106,3
091744 Puhdistamon saneeraus						
Menot	-150 000	4 000	-146 000	-150 189,20	-4 189,20	102,9
Tulot						
Investoinnit netto	-150 000	4 000	-146 000	-150 189,20	-4 189,20	102,9
091751 Viemäriverkoston laajentaminen						
Menot	-15 000		-15 000,00	-24 317,62	-9 317,62	
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000		-15 000,00	-24 317,62	-9 317,62	162,1
Investointimenot	-1 567 000	-279 200	-1 846 200	-1 465 276,62	380 923,38	79,4
Investointitulot	385 000	-87 500	297 500	52 148,80	-245 351,20	17,5
Investoinnit netto	-1 182 000	-366 700	-1 548 700	-1 413 127,82	135 572,18	91,2

Investointiosan määrärahamuutokset kohteittain hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 20.5.2019 § 43, 17.6.2019 § 55, 16.9.2019 § 78 ja 9.12.2019 § 120. Teknisen lautakunnan vastuulla olevien investointien määrärahamuutokset ja ylitykset käsiteltiin teknisessä lautakunnassa uudelleen 19.2.2020 § 16.

Teknisen lautakunnan käsittelyn jälkeen tehty vielä teknisiä tilinpäätössiirtoja. Aikataulun mukaisesti nämä tekniset siirrot on tehty 13.3.2020 mennessä.

Kaikki investointiosan ylitykset ja alitukset käsitellään kunnanhallituksen kokouksessa 30.3.2020 ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista.

3.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	485 244	-720 000	-234 756	-214 250	-20 506
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				-955	955
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 567 000	-279 200	-1 846 200	-1 465 277	-380 923
Rahoitusosuudet investointimenoihin	107 500	-82 500	25 000	0	25 000
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	277 500	-5 000	272 500	53 104	219 396
Toiminta ja investoinnit, netto	-696 756	-1 086 700	-1 783 456	-1 627 378	-156 078
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille					
<i>Antolainasaamisten lis. liikelaitoksille</i>					
Antolainasaamisten vähennykset muilta					
<i>Antolainasaamisten väh. liikelaitoksilta</i>					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 153 330		1 153 330	1 500 000	-346 670
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				-531 574	531 574
					-1 456
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-456 574	-85 200	-541 774	1 000 000	574
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Lyhytaikaisten saamisten muutos				-238 828	238 828
Korott. pitkä- ja lyhytaik velkojen muutos				255 364	-255 364
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen				357 584	-357 584

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

4.2. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA		
ulkoinen	2019	2018
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 817 658,74	2 771 732,96
Maksutuotot	52 053,00	31 692,12
Tuet ja avustukset	35 481,93	63 451,13
Muut toimintatuotot	930 410,73	837 867,72
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 656 668,27	-1 597 536,23
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-362 763,41	-347 248,39
Muut henkilösivukulut	-29 929,14	-27 169,72
Henkilöstökorvaukset, meno	23 790,69	3 081,69
Palvelujen ostot	-18 862 916,48	-17 420 490,14
Aineet , tarvikkeet ja tavarat	-1 130 982,42	-1 148 088,35
Avustukset	-127 111,98	-147 211,06
Muut toimintakulut	-293 248,80	-307 523,63
Toimintakate	-18 604 225,41	-17 287 441,90
Verotulot	10 517 823,52	9 851 071,54
Valtionosuudet	7 887 448,00	7 815 257,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	864,06	3 300,41
Muut rahoitustuotot	47 144,84	34 733,88
Korkokulut	-62 021,46	-60 855,68
Muut rahoituskulut	-1 283,59	-1 707,75
Vuosikate	-214 250,04	354 357,50
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-940 235,41	-857 367,83
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-1 154 485,45	-503 010,33
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 154 485,45	-503 010,33

4.3. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-214 250,04	354 357,50
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-955,11	6 781,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 465 276,62	-1 260 354,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	53 103,91	738,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 627 377,86	-898 477,73
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-531 574,00	-561 834,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000,00	500 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		1 475,06
Pitkäaik. saamisten muutos		-330 665,99
Lyhytaik. saamisten muutos	-238 828,30	170 428,67
Korottomien velkojen muutokset	255 364,29	704 230,48
Rahoituksen rahavirta	1 984 961,99	483 634,22
Rahavarojen muutos	357 584,13	-414 843,51
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 406 732,78	1 049 148,65
Rahavarat 1.1.	1 049 148,65	1 463 992,16
	357 584,13	-414 843,51

4.4. Tase

TASE		
ulkoinen		
VASTAAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	44 970,94	16 670,57
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 082 367,00	2 070 971,82
Rakennukset	9 574 585,95	9 589 569,66
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 331 329,30	3 578 550,71
Koneet ja kalusto	270 720,06	136 397,48
Enn.maksut ja keskener. hank.	1 266 178,63	705 099,23
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 992 460,12	3 992 460,12
Muut lainasaamiset	631 577,00	631 577,00
Muut saamiset	96 338,48	96 338,48
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	39 051,89	12 201,62
Muut toimeksiantojen varat	149,60	149,60
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	330 665,99	330 665,99
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	674 182,66	615 086,36
Lainasaamiset	88 101,00	
Muut saamiset	214 384,01	114 992,14
Siirtosaamiset	14 327,45	22 088,32
III Rahoitusarvopaperit	6 270,74	6 270,74
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 400 462,04	1 042 877,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 058 122,86	22 961 967,75

VASTATTAVAA	2019	2018
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	10 969 570,99	10 969 570,99
II Arvonkorotusrahasotot		
III Muut omat rahastot		
IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	-252 257,98	250 752,35
V Tilikauden yli-/alijäämä	-1 154 485,45	-503 010,33
B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET		
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	39 051,89	12 201,62
Muut toimeksiintojen pääomat	4 335,19	4 335,19
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	5 440 512,00	4 522 447,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	221,11	1 562,16
Liittymismaksut ja muut velat	1 276 849,84	1 171 707,06
Siirtovelat		
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	5 500 000,00	4 500 000,00
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	506 935,00	456 574,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot		
Ostovelat	1 330 347,20	820 960,45
Liittymismaksut ja muut velat	39 814,40	75 704,38
Siirtovelat	357 228,67	679 162,88
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 058 122,86	22 961 967,75

4.5. Konsernilaskelmat

4.5.1. Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA		
	2019	2018
Toimintatuotot	14 130 947,64	14 041 235,75
Toimintakulut	-32 530 166,71	-31 072 437,72
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	1 853,42	5 127,28
Toimintakate	-18 397 365,65	-17 026 074,69
Verotulot	10 517 823,52	9 851 071,54
Valtionosuudet	8 388 922,82	8 314 602,52
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	932,99	4 660,32
Muut rahoitustuotot	123 378,86	78 234,79
Korkokulut	-130 193,11	-116 782,85
Muut rahoituskulut	-35 691,91	-46 570,22
Vuosikate	467 807,52	1 059 141,41
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 756 462,50	-1 547 481,45
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-1 288 654,98	-488 340,04
Tilinpäätössiirrot	-1 066,62	4 373,07
Tilikauden verot	-18,31	-10 246,72
Laskennalliset verot	3 463,64	-1 567,52
Vähemmistöosuudet	14 217,02	-10 757,40
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 272 059,25	-506 538,61

4.5.2. Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	467 807,52	1 059 141,41
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-18,31	-10 246,72
Tulorahoituksen korjauserät	-16 334,63	236,24
Toiminnan rahavirta	451 454,58	1 049 130,93
Investointien rahavirta		
	-2 958	
Investointimenot	059,75	-2 592 959,15
Rahoitusosuudet investointeihin	266,65	326,34
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	61 485,49	3 423,53
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	1 921,41	554,24
Käyttöomaisuuden myyntitulot	63 406,90	3 977,77
	-2 894	
Investointien rahavirta	386,20	-2 588 655,04
	-2 442	
Toiminnan ja investointien rahavirta	931,62	-1 539 524,11
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainsaamisten vähennys	2 552,98	2 759,50
Antolainauksen muutokset yhteensä	2 552,98	2 759,50
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 755 542,31	1 372 163,20
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-907 752,36	-1 231 909,99
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000,00	515 395,95
Lainakannan muutokset yhteensä	2 847 789,95	655 649,16
Oman pääoman muutokset	-68 647,29	-147 699,46
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-29 002,82	60 373,08
Vaihto-omaisuuden muutos	-15 284,53	-4 430,52
Saamisten muutos	-160 648,02	-213 998,90
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	299 458,86	706 985,30
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	94 523,49	548 928,96
Rahoituksen rahavirta	2 876 219,13	1 059 638,16
Rahavarojen muutos	433 287,51	-479 885,95
Rahavarat 31.12.	2 800 912,37	2 367 624,87
Rahavarat 1.1.	2 367 624,86	2 847 510,82
Rahavarojen muutos	433 287,51	-479 885,95

4.5.3. Konsernitase

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	191 275,27	113 808,18
Muut pitkävaikutteiset menot	12 414,17	16 670,57
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 342 956,81	2 331 435,82
Rakennukset	18 591 540,38	17 873 652,61
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 540 584,41	3 803 202,55
Koneet ja kalusto	1 069 524,96	922 627,95
Muut aineelliset hyödykkeet	30 524,07	31 082,27
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 389 013,05	1 024 681,16
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	117 448,12	115 054,70
Osakkeet ja osuudet	2 133 344,65	2 045 108,55
Lainasaamiset	43,59	2 589,30
Muut saamiset	131 473,12	131 480,39
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	53 054,91	12 426,07
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	53 213,34	26 416,15
Muut toimeksiannot	865,55	970,29
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	162 836,78	147 552,24
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 729 752,08	1 604 401,41
Lainasaamiset	88 101,00	
Muut saamiset	291 234,57	211 779,98
Siirtosaamiset	79 876,18	136 545,28
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	6 380,58	174 851,84
Rahat ja pankkisaamiset	2 794 531,79	2 192 773,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 809 989,38	32 919 110,34

VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 969 570,99	10 969 570,99
Muu oma pääoma	23 863,85	27 485,57
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-49 193,09	523 996,04
Tilikauden yli/alijäämä	-1 272 059,25	-506 538,61
VÄHEMMISTÖOSUUDET	336 470,62	351 686,38
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	267 639,31	276 898,58
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	106 263,76	94 656,49
Lahjoitusrahaston pääomat	45 617,13	18 888,61
Muiden toimeksiantojen pääomat	13 073,98	13 091,29
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 363 372,99	10 840 700,82
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	1 276 849,84	1 171 707,06
Laskennalliset verovelat	18 711,59	22 175,24
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	5 500 000,00	4 500 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 639 480,62	1 314 362,83
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	59 787,02	67 932,16
Ostovelat	1 888 202,23	1 238 748,70
Muut velat	526 742,32	583 860,21
Siirtovelat	1 095 595,47	1 409 887,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 809 989,38	32 919 110,34

Oman pääoman muutokseen vaikuttavia tekijöitä
Kuntayhtymän oman pääoman muutos

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1. Selvitys tilinpäätöksen 2019 ja vuoden 2018 tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuudesta

Tuloslaskelmatiedot ja henkilöstöä koskevat tiedot

Vimpelin kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätöksen tuloslaskelma on toimintatuottojen eikä toimintakulujen osalta vertailukelpoinen vuoden 2018 tilinpäätöksen tuloslaskelman vastaavien tietojen osalta.

Vimpelin kunnan organisaatorakenne muuttui 1.1.2017 alkaen. Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alue purkautui vuoden 2016 lopussa Soinin kunnan irtautuessa yhteistoiminta-alueesta. Tekninen toimi ja liikuntapaikkojen hoito siirtyi takaisin Vimpelin kunnan omaan organisaatioon, Alajärven kaupunki tuottaa sivistys-, varhaiskasvatus- ja vapaa-ajan palvelut Vimpelin kunnalle ostopalvelusopimuksella. Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta tuottaa perusturvan palvelut Vimpelin kunnalle, vastuukuntana Alajärven kaupunki. Alajärven kaupunki tuottaa edelleen maaseututoimenpalvelut Vimpelin kunnalle ja Vimpelin kunta tuottaa ympäristötoimen palvelut Alajärven kaupungille.

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä perusturvan, sivistyksen ja maaseututoimen kustannukset näkyvät palvelujen ostona. Kustannuksiin on otettu ulkoiset toimintamenot, suoriteperusteiseen laskutukseen perustuvat sisäiset menot sekä suunnitelmanmukaiset poistot ja korko 12 kk eurbor + 0,5 % marginaali tuotantovälineisiin sijoitetulle pääomalle.

Vuoden 2019 vakituisen henkilöstön määrä oli 43,5; vuoden 2018 tilinpäätöksessä oli 44. Henkilöstökulut ovat tuloslaskelmassa vertailukelpoiset.

5.2. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset poistot on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisten omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty ja kunnan omistaminen kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien hyödykkeisiin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Sumupoistojen oikaisu

Kiinteistöyhteisöjen pysyvien vastaavien hyödykkeiden poistot on tehty suunnitelman mukaisena.

5.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.3.1. Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)	2019	2018
Keskusvaalilautakunta	10 285,00	5 277,80
Tarkastuslautakunta		
Kunnanhallitus	35 484,64	14 787,09
Tekninen lautakunta	3 789 834,76	3 684 679,04
Toimintatuotot yhteensä	3 835 604,40	3 704 743,93

5.3.2. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2019	2018
Kunnan tulovero	9 101 804,19	8 445 979,21
Osuus yhteisöveron tuotosta	598 938,46	592 669,60
Kiinteistövero	817 080,87	812 422,73
Verotulot yhteensä	10 517 823,52	9 851 071,54

Tuloveroprosentit ja verotettava tulo vv. 2013 – 2019

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2013	21,00	41,672	1,1
2014	21,50	42,035	0,9
2015	22,00	41,395	-1,5
2016	22,25	41,266	-0,3
2017	22,25	38,922	-5,7
2018	22,25	40,343	3,6
2019	22,25	40,783	1,1

Lähde: Veroennustekehikko, Vimpeli 12 / 2019

Kiinteistöveroprosentit ja veropohja vv. 2013 – 2019

Lähde: Veroennustekehikko, Vimpeli

	Vak. as. kiinteistövero %	Veropohja milj. €	Yleinen kiinteistövero %	Veropohja maa ja rak. milj.€	Vapaa-ajan as. kiinteistövero %	Veropohja
2013	0,50	55,105	1,00	6,580 17,865	1,10	6,048
2014	0,50	59,934	1,10	8,193 19,571	1,10	6,798
2015	0,55	59,761	1,30	8,215 19,176	1,15	6,804
2016	0,70	59,854	1,30	8,238 18,629	1,30	6,608
2017	0,70	59,308	1,30	8,369 22,431	1,30	6,624
2018	0,65	58,000	1,10	8 417 22 836	1,30	6,627
2019	0,65	58,620	1,10	8 472 22 548	1,30	6,687

5.3.3. Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6 380 644,00	6 428 352,00
Verotuloihin perustuva valt.osuuksien tas. (+/-)	2 243 364,00	2 138 256,00
Järjestelmämuutoksen tasaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-736 560,00	-751 351,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	7 887 448,00	7 815 257,00

5.3.4. Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen oston erittely	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	17 447 022,19	16 155 293,63
Muiden palvelujen ostot	1 415 894,29	1 265 196,51
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	18 862 916,48	17 420 490,14

5.3.5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Aineettomat oikeudet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Liikearvo

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut pitkävaikutteiset menot

Atk-ohjelmistot

Laajat tietojärjestelmät

Poistoaika 5 vuotta. Laajoilla tietojärjestelmillä tarkoitetaan tässä suurten asiakokonaisuuksien hallintaan tarkoitettuja tietojärjestelmiä, jotka ovat hankintahinnaltaan merkittäviä (yli 30 000 euroa, alv 0 %), ja joiden tekninen pitoaika on enemmän kuin 5 vuotta.

Muut atk-ohjelmistot

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Osallistuminen toisen yhteisön

- tiehankkeisiin

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut

Osuudet tai avustukset muiden yhteisöjen käyttöomaisuuden hankintamenoihin

Poistoaika 5 vuotta. Esimerkiksi kaupungin avustamat jäähalli-, tie-, silta- ja tietoverkkohankkeet. Kyseisten käyttöomaisuushankintojen tekninen käyttöikä on pitkä ja taloudellinen vaikutusaika (palveluntuotantokyky) on myös pitkä, yleensä kymmeniä vuosia

Muut pitkävaikutteiset menot

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja toimistorakennukset

Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset

Poistoaika 40 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaustarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Hallinto- ja toimistorakennusten käyttöaste on matala, jolloin myös käyttötilojen kuluminen on alhaista.

Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset

Poistoaika 30 vuotta. Puurakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on kivirakenteisia lyhyempi. Peruskorjaustarve yleensä 30 – 40 vuoden välein. Hallinto- ja toimistorakennusten käyttöaste on matala, jolloin käyttötilojen kuluminen on alhaista.

Koulurakennukset, kiviset

Poistoaika 30 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaus-
tarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Koulurakennusten käyttöaste on korkea, jolloin käyttötilojen kulu-
minen on korkeaa.

Koulurakennukset, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Päiväkodit, kiviset

Poistoaika 30 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaus-
tarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Päiväkotirakennusten käyttöaste on korkea, jolloin käyttötilojen
kuluminen on korkeaa.

Päiväkodit, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Sairaala- ja terveydenhuoltorakennukset, kiviset

Poistoaika 30 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaus-
tarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Sairaala- ja terveydenhuoltorakennusten käyttöaste on korkea,
jolloin käyttötilojen kuluminen on korkeaa.

Sairaala- ja terveydenhuoltorakennukset, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Vanhainkodit ja palvelutalot, kiviset

Poistoaika 35 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaus-
tarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Vanhainkotien ja palvelutalojen käyttöaste on suhteellisen matala,
jolloin myös käyttötilojen kuluminen on alhaista.

Vanhainkodit ja palvelutalot, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut hallinto- ja laitosrakennukset, kiviset

Poistoaika 30 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaus-
tarve yleensä 40 – 50 vuoden välein.

Muut hallinto- ja laitosrakennukset, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Tehdas- ja tuotantorakennukset**Tehdas- ja tuotantorakennukset, kivi / teräs**

Poistoaika 30 vuotta. Kivi- ja teräsrakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Perus-
korjaustarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Tehdas- ja tuotantorakennusten käyttöaste on suhteellisen
korkea, jolloin myös tilojen kuluminen on normaalia korkeampaa.

Muut tehdas- ja tuotantorakennukset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Talousrakennukset**Varastot, kivi / teräs**

Poistoaika 20 vuotta. Kivi- ja teräsrakenteisten varastorakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä.
Peruskorjaustarve yleensä 30 – 40 vuoden välein. Varastorakennusten käyttöaste on suhteellisen kor-
kea, jolloin myös tilojen kuluminen on normaalia korkeampaa.

Varastot, puurakenteiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut talousrakennukset, kiviset

Poistoaika 20 vuotta. Kivi- ja teräsrakenteisten talousrakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä.
Peruskorjaustarve yleensä 30 – 40 vuoden välein. Talousrakennusten käyttöaste on suhteellisen kor-
kea, jolloin myös tilojen kuluminen on normaalia korkeampaa.

Muut talousrakennukset, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Vapaa-ajan rakennukset

Uimahallit

Poistoaika 25 vuotta. Nykytekniikalla rakennettujen uimahallien sekä tekninen että taloudellinen pitoaika on korkeampi kuin 1970 – 1990 – luvuilla rakennettujen hallien, johtuen muun muassa ilmanvaihto- ja vedeneristystekniikan ja lämmitysjärjestelmien teknisestä kehityksestä. Nykyisissä uimahalleissa peruskorjaustarve on yleensä noin 30 vuoden välein. Käyttöaste uimahalleissa on suhteellisen korkea ja tilat altistuvat koko ajan kosteudelle.

Liikuntahallit

Poistoaika 30 vuotta. Nykyaikaisten liikuntahallien peruskorjaustarve itse rakennuksen osalta on 30 – 40 vuoden välein. Käyttöaste on suhteellisen korkea, mutta käyttö sinänsä ei rasita rakennusta ja siihen liittyvää tekniikkaa, vaan lähinnä liikuntahalleissa käytettäviä kuntoilulaitteita.

Urheilukenttien huoltorakennukset

Poistoaika 25 vuotta. Huoltorakennusten peruskorjaustarve noin 30 – 40 vuoden välein. Käyttö kohdentuu pääasiassa iltoihin ja on kausiluonteista.

Virkistysalueiden mökit / saunamökit

Poistoaika 30 vuotta. Virkistysalueiden mökit ja saunamökit ovat pääsääntöisesti hirsirakenteisia ja niiden käyttöaste on suhteellisen matala. Peruskorjaustarve nykyaikaisille mökeille on noin 35 – 40 vuoden välein.

Muut vapaa-ajan rakennukset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Asuinrakennukset

Kerrostalot, kiviset

Poistoaika 40 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaustarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Kerrostalojen käyttöaste on suhteellisen korkea, jolloin myös käyttötilojen kuluminen on suhteellisen korkea. Nykyaikaisella rakentamisella kuitenkin voidaan välttää aikaisempien vuosien kosteus- ja homeongelmat muun muassa kehittyneemmän vedeneristys- ja putkitekniikan ansiosta.

Kerrostalot, puiset

Poistoaika 35 vuotta. Nykyaikaisten puurakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaustarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Kerrostalojen käyttöaste on suhteellisen korkea, jolloin myös käyttötilojen kuluminen on suhteellisen korkea. Nykyaikaisella rakentamisella kuitenkin voidaan välttää aikaisempien vuosien kosteus- ja homeongelmat muun muassa kehittyneemmän vedeneristys- ja putkitekniikan ansiosta.

Rivi- ja pientalot, kiviset

Poistoaika 35 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaustarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Rivi- ja pientalojen käyttöaste on suhteellisen korkea, jolloin myös käyttötilojen kuluminen on suhteellisen korkea. Nykyaikaisella rakentamisella kuitenkin voidaan välttää aikaisempien vuosien kosteus- ja homeongelmat muun muassa kehittyneemmän vedeneristys- ja putkitekniikan ansiosta.

Rivi- ja pientalot, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Rakennusten peruskorjaukset

Rakennuksen perusparannusmeno voidaan joko lisätä rakennuksen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenuksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma hyödykeryhmän mukaisesti.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Noudatetaan kunkin hyödykeryhmän kohdalla Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa tai menojäännöspoistoprosenttien ylärajaa.

Koneet ja kalusto**Rautaiset alukset**

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Puiset alukset ja muut uivat työvälineet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut kuljetusvälineet**Kuorma-autot**

Poistoaika 7 vuotta. Kuorma-autojen tekninen pitoaika on yleensä yli 10 vuotta ja kaupungin käyttöaste on huomattavasti yritysten käyttöasteita pienempi.

Paketti- ja henkilöautot

Poistoaika 5 vuotta. Paketti- ja henkilöautojen tekninen pitoaika on yleensä huomattavasti pidempi kuin 5 vuotta. Käyttöasteet kaupungilla ovat yritysten käyttöasteita pienemmät.

Trukit ja traktorit

Poistoaika 5 vuotta. Trukkien ja traktoreiden tekniset pitoajat ovat 10 – 20 vuotta ja kaupungin käyttöasteet ovat yritysten käyttöasteita pienemmät.

Mönkijät ja moottorikelkat

Poistoaika 5 vuotta. Mönkijöiden ja moottorikelkkojen tekniset pitoajat ovat noin 10 vuotta ja kaupungin käyttöasteet ovat yritysten käyttöasteita pienemmät.

Muut kuljetusvälineet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut liikkuvat työkoneet, muut raskaat koneet, muut kevyet koneet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet**Rtg-laitteet**

Poistoaika 10 vuotta. Röntgenlaitteiden tekninen pitoaika on 10 – 20 vuotta. Taloudellinen pitoaika 10 vuotta.

Hammashoitoyksiköt ja autoklaavilaitteet

Poistoaika 10 vuotta. Hammashoitoyksiköiden tekninen pitoaika on noin 15 vuotta ja taloudellinen pitoaika 10 vuotta.

Muut sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Atk-laitteet ja muut laitteet ja kalusteet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut aineelliset hyödykkeet**Luonnonvarat**

Käytön mukainen poisto.

Arvo- ja taide-esineet

Ei poistoaikaa.

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Ei poistoaikaa.

Pysyvien vastaavien sijoitukset**Osakkeet ja osuudet**

Ei poistoaikaa.

Pakollisten varausten muutokset**Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot****Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely**

Poistosuunnitelma

POISTOSUUNNITELMA

Kuntajaoston suositukset

Vimpelin kunta

Vimpelin kunta

Kohteet ennen 1.1.2013

Uudet kohteet 1.1.2013

PYSYVÄT VASTAAVAT Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto vuosi	Menojäännös	Tasapoisto	Menojään- nös	Tasapoisto	Menojäännös
Kehittämismenot	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v	
Aineettomat oikeudet	5-20 v*	ei suositella	5 v		5 v	
Liikearvo	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v	
Muut pitkävaikutteiset menot						
Atk-ohjelmistot	2-5 v*	ei suositella	5 v			
Laajat tietojärjestelmät					5 v	
Muut atk-ohjelmistot						
Osallistuminen toisen yhteisön -tihakkeisiin	15 – 20 v	ei suositella			15 v	
Osake - ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	5 – 10 v	ei suositella			5 v	
Muut	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v	
Osuudet tai avust. muiden yhteisöjen käyttöön. hank. menoihin					5 v	
Muut pitkävaikutteiset menot					2 v	
Aineelliset hyödykkeet						
Maa ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat						
Hallinto- ja toimisto rakennukset, kiviset	20 - 50 v	5 % - 10 %	50 v			
Hallinto- ja toimisto rakennukset, kiviset					40 v	
Hallinto- ja toimisto- rakennukset, puiset					30 v	
Koulurakennukset, kiviset					30 v	
Koulurakennukset, puiset					20 v	
Päiväkodit, kiviset					30 v	
Päiväkodit, puiset					20 v	
Sairaala- ja terveydenhuolto- rakennukset, kiviset					30 v	
Sairaala- ja terveydenhuolto- rakennukset, puiset						
Vanhainkodit ja palvelutalot, kiviset					20 v	
Vanhainkodit ja palvelutalot, puiset					25 v	
Muut hallinto- ja laitos- rakennukset, kiviset					25 v	
Muut hallinto- ja laitos- rakennukset, puiset					20 v	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v	10 % - 15 %	30 v			
Tehdas- ja tuotanto- rakennukset, kivi / teräs					30 v	
Muut tehdas- ja tuotantorakennukset					20 v	
Talousrakennukset	10 – 20 v	15 % -20 %	20 v			
Varastot, kivi / teräs					20 v	
Varastot, puurakenteiset					10 v	
Muut talousrakennukset, kiviset					20 v	
Muut talousrakennukset, puiset					10 v	
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 v	10 % - 15 %	30 v			
Uimahallit					25 v	
Liikuntahallit					30 v	
Urheilukenttien huoltorakennukset					25 v	

Virkistysalueiden mökit / saunamök.					30 v	
Muut vapaa-ajan rakennukset					20 v	
Asuinrakennukset	30 - 50 v	5 % - 10 %	50 v			
Kerrostalot, kiviset					40 v	
Kerrostalot, puiset					35 v	
Rivi- ja pientalot, kiviset					35 v	
Rivi- ja pientalot, puiset					30 v	
Rakennusten peruskorjaukset			30 v		**	
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %
Sillat, laiturit, uimalat	10 - 30 v	10 % - 25 %		25 %		25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 v	10 % - 20 %		20 %		20 %
Vedenjakeluverkosto	30 - 40 v	7 % - 10 %		10 %		10 %
Viemäriverkko	30 - 40 v	7 % - 10 %		10 %		10 %
Kaukolämpöverkko	20 - 30 v	10 % - 15 %		20 %		15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 v	20 % - 22 %				22 %
Maakaasuverkko	20 - 25 v	12 % - 15 %				15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 - 20 v	15 % - 25 %	20 v		10 v	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20 v	15 % - 20 %	15 v		15 v	
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 v	20 % - 25 %			10 v	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 v	20 % - 25 %	15 v		10 v	
Koneet ja kalusto						
Rautaiset alukset	15 - 20 v	15 % - 20 %			15 v	
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 - 15 v	20 % - 27 %			8 v	
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v	25 % - 30 %	5 v			
Kuorma-autot					7 v	
Paketti- ja henkilöautot					5 v	
Trukit ja traktorit					5 v	
Mönkijät ja moottorikelkat					5 v	
Muut kuljetusvälineet					4 v	
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 v	25 % - 30 %	5 v		5 v	
Muut raskaat koneet	10 - 15 v	20 % - 25 %	10 v		10 v	
Muut kevyet koneet	5 - 10 v	25 % - 30 %	5 v		5 v	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v	20 % - 30 %	10 v			
Rtg-laitteet					10 v	
Hammashoitoyksiköt ja autoklaavilaitteet					10 v	
Muut sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet					5 v	
Atk-laitteet	3 - 5 v	30 % - 40 %	5 v		3 v	
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v	30 % - 40 %	5 v		3 v	
Muut aineelliset hyödykkeet						
Luonnonvarat						
Arvo- ja taidesineet						
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat						
Pysyvien vastaavien sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet						
	käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa	
	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

**) Pysyvien vastaavien hyödykkeen peruseränusmeno voidaan joko lisätä sen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenoksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma.

Kunnanhallitus voi tarvittaessa tapauskohtaisesti määrittää joillekin hyödykkeille hyödykeryhmästä poikkeavat poistosuunnitelmat poistoajakoineen, kuitenkin Kuntajaoston suosituksessa määriteltynä poistoajojen rajoissa. Poikkeamat kunnanvaltuuston hyväksymistä poistoajoista on perusteltava.

Poistonalaisen hankintamenuun raja on 10 000 euroa (alv 0 %).

5.3.6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot- ja tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	1534,49		1534,49	
Rakennusten myyntivoitot				
Koneiden ja kaluston myyntivoitot	966,3	1 064,50		
Muut myyntivoitot				
Myyntivoitot yhteensä		1 064,50	1534,49	
Muut toimintakulut				
x osakkeiden ja osuuksien myyntitappio				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	-579,38	-510,26	-579,38	-510,26
Myyntitappiot yhteensä	-579,38	-510,26	-579,38	-510,26

5.4. Tasetta koskevat liitetiedot

5.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5.4.1.2. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaik. menot	Aineett. hyöd. yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.		16 670,57	16 670,57
Lisäykset tilikauden aikana	33108,58		33 108,58
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Tilikauden poisto	-551,81	-4 256,40	-4 808,21
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.	32 556,77	12 414,17	44 970,94

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Maa-alueet	Rakenn.	Kiint. rakent. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 070 971,82	9 589 569,66	3 578 550,71	136 397,48	705 099,23	16 080 588,90
Lisäykset tilikauden aikana	25 768,00	291 898,68	231 883,37	190 331,19	692 286,80	1 432 168,04
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00				0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-14 372,82	-34 147,00		-3 628,98		-52 148,80
Siirrot erien välillä	0,00	120 644,99	7 135,17	3 427,24	-131 207,40	0,00
Tilikauden poisto		-393 380,38	-486 239,95	-55 806,87		-935 427,20
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 082 367,00	9 574 585,95	3 331 329,30	270 720,06	1 266 178,63	16 525 180,94

OSAKKEET JA OSUUDET	Tytär-yhteisö-osakkeet	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut ja osuudet	Muut osakk. ja osuud. osak. ja om.yhteis.	Osakkeet ja osuudet yht.
Poistamaton hankintameno 1.1. Lisäykset tilikauden aikana Rahoitusosuudet tilikaudella Vähennykset tilikauden aikana Tilikauden poisto Arvonlennukset ja niiden palautukset	749 136,15	2 243 035,22	983 488,75	16 800,00	3 992 460,12
Poistamaton hankintameno 31.12.	749 136,15	2 243 035,22	983 488,75	16 800,00	3 992 460,12

5.4.1.2. Arvonkorotukset

Arvonkorotuksia ei ollut vuoden 2019 taseessa.

5.4.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Olennaisia kuntayhtymäosuuksien arvonmuutoksia ei ollut vuoden 2019 taseessa.

5.4.1.4. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 2019

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Vimpelin Vuokra-asunnot Oy	Vimpeli	100,00	100,00	203 352	3 589 909	18 076
Vimpelin Lämpö Oy	Vimpeli	70,80	70,80	371 891	275 090	262
Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy	Vimpeli	64,17	64,17	230 822	2 629	-14 577
Asunto Oy Vimpelin Kotipiha	Vimpeli	100,00	100,00	407 952	1 297	149
			Yhteensä	1 214 017	3 868 925	3 910
Kuntayhtymät						
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	Seinäjoki	2,16	2,16	1 170 416	5 064 713	-72 868
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoki	1,88	1,88	118 790	549 794	-14 211
Etelä-Pohjanmaan liitto	Seinäjoki	1,75	1,75	34 228	10 195	4 115
Järvisseudun koulutuskuntayhtymä	Lappajärvi	9,74	9,74	725 253	75 035	-46 743
Järvisseudun Sähkövoiman ky	Alajärvi	33,33	33,33	236 276	1 642 764	-265
			Yhteensä	2 284 964	7 342 502	-129 972

5.4.1.5. Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		71 377,24		12 183,98
Lainasaamiset	330 665,99		330 665,99	
Muut saamiset	724 065,48	63 183,05	724 065,48	63 247,70
Siirtosaamiset				
Yhteensä	1 054 731,47	134 560,29	1 054 731,47	75 431,68
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		8 520,01		1 128,30
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	8 520,01	0,00	1 128,30
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	1 054 731,47	143 080,30	1 054 731,47	76 559,98

5.4.1.6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yht.				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	11 211,20	10 522,44	11 211,20	10 522,44
EU-tuet ja avustukset				
Muut tulojäämät	68 664,98	126 022,84	3116,25	11 565,88
Tulojäämät yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	79 876,18	136 545,28	14 327,45	22 088,32

5.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

5.4.2.1. Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99
Muut omat rahastot	23 863,85	27 485,57		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	17 457,43	672 813,67	-252 257,98	250 752,35
Muu lisäys tilikaudella	-66 650,52	-148 817,63		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	-49 193,09	523 996,04	-252 257,98	250 752,35
Tilikauden ali/ylijäämä	-1 272 059,25	-506 538,61	-1 154 485,45	-503 010,33
Oma pääoma yhteensä	9 672 182,50	11 014 513,99	9 562 827,56	10 717 313,01

Oman pääoman muutokseen vaikuttava tekijä
Kuntayhtymän oman pääoman muutos

5.4.2.2. Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
	2019	2018
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 215 907,00	3 317 215,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 215 907,00	3 317 215,00

5.4.2.3. Vieras pääoma, erittely

Vieras pääoma				
	2019		2018	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		63 123,78		62 788,16
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat				242,78
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä		63 123,78		63 030,94

5.4.2.4. Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukul. jaksotukset	268 412,61	245 397,71	268 412,61	245 397,71
Korjojaksotukset	13 637,30	11 953,22	13 637,30	11 953,22
Muut menojäämät	813 545,56	1 152 537,05	75 178,76	421 811,95
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 095 595,47	1 409 887,98	357 228,67	679 162,88
Siirtovelat yhteensä	1 095 595,47	1 409 887,98	357 228,67	679 162,88

5.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

5.5.1. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	1 844 342,67	1 924 742,83
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	459 209,33	349 780,06
	0,00	0,00	2 303 552,00	2 274 522,89

*Vertailuvuotta 2018 korjattu

Liitetieto-ohje "Jos vastuusitoumuksen kohteena oleva velka tai velvoite sisältyy jo täysimääräisenä konsernitaseen velkoihin tai pakollisiin varauksiin, ei ko. vastuusitoumusta esitetä enää konsernitaseen vastuusitoumusten liitetiedoissa.

5.5.2. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	17 464 875,00	16 978 348,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12. Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	11 491,00	10 907,80

5.5.3. Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Koronvaihtosopimus	-259 046	-194 900	0	0

Konsernitilinpäätöksessä olevat koronvaihtosopimukset ovat Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin. Kunnan osuus koronvaihtosopimuksista on 2,16 %.

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut yhteensä	5 558 301,62	2 914 163,23	11 854,13	10 424,84
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	239 663,03	260 467,31	6 165,28	5 212,42
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships *)				
- sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet **)				

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

*) Ks.tarkemmin JHS 205 Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointi

***) Esim. kuntajaoston lausunto 69/2005 vuokratun ja myöhemmin ostettavan osakehuoneiston hankintahinnan ja korjauskustannusten sekä teollisuushallin varastotilan hankintahinnan aktivoinnista

5.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2019

Tulosalue	Tuloyksikkö	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Hallinto	YLEISHALLINTO						
	Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1
	HALLINTO JA TALOUS						
	Hallinto- ja talousjohtaja	1	1	1	1	1	1
	Hallintosihteeri	1	1	1	1	1	1
	Laskentasihteeri	1	1	1	1	1	1
	Palvelusihteeri	1	1	1	1	1	1
Tekninen toimi	HALLINTO						
	Tekninen johtaja	1	1	1	1	1	1
	Toimistosihteeri	2,5	2,5	2	2	2	2
	RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA						
	Ympäristösihteeri	1	1	1	1	1	1
	RAVITSEMUSPALVELUT						
	Ravitsemispalveluesimies	1	1	1	1	1	1
	Vastaava suurtaloukokki	1	1	1	1	1	1
	Suurtaloukokki	4	4	4	4	4	4
	Ravitsemistyöntekijä	3	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
	Työllistetyt			1			
	PUHDISTUSPALVELUT						
	Puhdistuspalveluesimies	0,5	0,5				
	Tiiminvetäjä			0,5	0,5	0,5	0,5
	Laitoshuoltaja	13	13	13,5	13,5	13,5	13,5
	Määräaikaiset			1			
	Työllistetyt			1			
	TILAPALVELU						
	Kiinteistöhuoltoesimies	1	1	1	1	1	1
	Kiinteistömestari						
	Ammattimies	7	7	7	7	7	7
	Määräaikaiset			1			
	Työllistetyt			3			
	LIIKUNTAPAIKAT						
	Liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	2	2	2	2
	VESIHUOLTOLAITOS						
	Vesi- ja viemärlaitoksenhoitaja	1	1	1	1	1	1
	Viemärlaitoksen hoitaja	1	1	1	1	1	1
	Määräaikaiset			1			
Liikunta-palvelut	HALLINTO						
	Vapaa-aikasihteeri				1	1	1
		44	43,5	51,5	44,5	44,5	44,5

Henkilöstökulut		
	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	1 685 753,00	1 610 649,47
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	362 763,41	347 248,39
Muut sivukulut	29 929,14	27 169,72
Henkilöstökorvaukset	-23 790,69	-3 081,69
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 054 654,86	1 981 985,89
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-29 084,73	-13 113,24
Henkilöstökulut yhteensä	2 025 570,13	1 968 872,65

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2019	2018
Suomen Kristillisdemokraatit ry/Vimpelin paikallisosasto	216,00	331,50
Vasemmistoliitto ry/Vimpelin paikallisosasto	403,50	542,90
Kansallinen Kokoomus ry/Vimpelin paikallisosasto	0,00	81,00
Vimpelin Perussuomalaiset	259,50	275,00
Haloo Vimpeli	493,50	659,25
Etelä-Pohjanmaan Vihreät ry	30,00	30,00
Suomen Keskusta ry/Vimpelin paikallisosasto	1 217,50	1 611,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 620,00	3 530,65

Tilintarkastuspalkkiot		
	2019	2018
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	4 042,75	4 062,00
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot	849,50	953,00
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	4 892,25	5 015,00

ARVONLISÄVERON PALUTUSVASTUU 31.12.2019

Hallinto ja laitosrakennukset

Hyödyke	Nimi	Rakennus- vuosi	Rakennus- kustannus	Alv-vastuu koko summa	Päättyy	
733	Järviseudun sairaalan peruskorjaus	2012	21 920,26	4 858,08	2021	971,62
675	Liikuntahallin kuntosali	2010	33 304,63	7 559,87	2019	0,00
677	Liikuntahallin katto	2010	25 586,23	4 242,78	2019	0,00
735	Liikuntah. Katto + salin lattia	2012	58 748,25	12 274,80	2021	4 909,92
700	Lakaniemen koulun muutostyöt	2011	156 038,75	29 228,78	2021	5 845,76
727	Paloas. Remontti	2012	9 441,95	1 961,14	2021	392,22
777	Vimpelin palvelukeskus	2015	6 064 342,91	1 358 881,69	2024	543 552,68
781	Aapiskujan liikuntasalin lattiap.	2015	21 149,60	3 680,12	2024	1 472,08
782	Liikuntahallin peruskorjaus	2015	15 649,03	4 973,67	2024	1 989,48
806	Yhteiskoulun kellaritilojen korjaukset	2016	124 165,52	29 115,76	2025	14 557,90
818	Yhteiskoulun ikkunoiden uusiminen	2017	53 420,95	12 821,03	2026	8 974,70
820	Kirjaston hissi	2017	27 357,16	6 565,73	2026	4 595,99
851	Metsätarhan päiväkotijorj	2019	64 312,19	15 004,64	2028	13 504,23
852	Mirjanpellon peruskorjaus	2019	131 186,15	32 367,55	2028	29 130,84
854	Yhteiskoulun vesikaton uusim	2019	35 124,54	8 194,84	2028	7 375,41
855	Toimela väestötilojen rakentaminen	2019	61 369,35	13 109,72	2028	11 798,82
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., kunta					Yhteensä	649 071,65

6. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

TULOSLASKELMA	2019		2018	
Liikevaihto		677 616,30		671 334,68
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-92 630,05		-100 422,92	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-134 336,78	-226 966,83	-185 915,07	-286 337,99
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut	-106 768,43		-108 646,30	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-14 175,93		-19 526,45	
Muut henkilösivukulut	-1 625,86	-122 570,22	-1 829,70	-130 002,45
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-22 080,77		-239 144,88	
Arvonalentumiset		-220 807,77		-239 144,88
Liiketoiminnan muut kulut		-960,34		-4 320,01
Liikelylijäämä (-alijäämä)		106 311,14		11 529,35
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot		0,10		-0,04
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-48 307,84		-48 307,84	
Muut rahoituskulut	-75,00	-48 382,84		-48 307,84
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		57 928,40		-36 778,53
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		57 928,40		-36 778,53
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		57 928,40		-36 778,53

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö
TASE

VASTAAVAA	1.1.2019	31.12.2019	Muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 621 360,29	2 639 284,65	17 924,36
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	2 621 360,29	2 639 284,65	17 924,36
Maa- ja vesialueet	65 994,59	65 994,59	0,00
Rakennukset	0,00	0,00	0,00
Kiinteä laitteet ja rakenteet	2 163 190,52	2 032 861,16	-130 329,36
Koneet ja kalusto	5 645,16	3 709,68	-1 935,48
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	386 530,02	536 719,22	150 189,20
VAIHTUVAT VASTAAVAT	477 930,80	609 412,28	131 481,48
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Saamiset	477 930,80	609 412,28	131 481,48
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	477 930,80	609 412,28	131 481,48
Myyntisaamiset	204 689,08	536 719,22	332 030,14
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	273 241,72	*) 72 693,06	-200 548,66
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 099 291,09	3 248 696,93	149 405,84

VASTATTAVAA	1.1.2019	31.12.2019	Muutos
OMA PÄÄOMA	1 868 742,50	1 926 670,90	57 928,40
Peruspääoma	2 415 391,88	2 415 391,88	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-546 649,38	-546 649,38	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	57 928,40	57 928,40
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Poistoero	0,00	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	1 230 548,59	1 322 026,03	91 477,44
Pitkäaikainen	1 171 707,06	1 276 849,84	105 142,78
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Muut velat	1 171 707,06	1 276 849,84	105 142,78
Lyhytaikainen	58 841,53	45 176,19	-13 665,34
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	58 841,53	45 176,19	-13 665,34
Muut velat	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00		0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 099 291,09	3 248 696,93	149 405,84

*) Korvaus peruspääomasta 2%

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

RAHOITUSLASKELMA	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliijäämä (-alijäämä)	106 311,14		11 529,35	
Poistot ja arvonalentumiset	220 807,77		239 144,88	
Rahoitustuotot ja –kulut	-48 382,74		-48 307,88	
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjausevät		278 736,17		202 366,35
Investointien rahavirta				
	-238		-235	
Investointimenot	732,13		845,89	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
		-238		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		732,13		-235 845,89
Toiminnan ja investointien rahavirta		40 004,04		-33 479,54
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys kunnalle				
Antolainasaamisten lisäys muilta				
Antolainasaamisten vähennys kunnalta				
Antolainasaamisten vähennys muilta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos kunnalta	200 548,66		58 139,22	
	-332			
Saamisten muutos muilta	030,14		11 848,51	
Saamisten muutos				
Korottomien velkojen muutos kunnalta				
Korottomien velkojen muutos muilta	91 477,44	-40 004,04	-36 508,19	33 479,54
Rahoituksen rahavirta		-40 004,04		33 479,54
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12				
Rahavarat 1.1				

7. YHTEENVETO YHTEISTOIMINTAKUSTANNUKSISTA

Maaseututoimi, sivistystoimi ja perusturva

	TP 2018	TA 2019	TA 2019 + muutos	TP 2019	Tot. % TA 2019	Muutos € TP19/TA19	Muutos- %
Maaseututoimi							
Maataloustoimen hallinto	5 788	6 813	6 813	6 600	96,9	-213	-3,2
Maatalouden tuki ja viranomaistehtävät	34 556	43 313	43 313	38 877	89,8	-4 436	-11,4
Maaseutupalv. kehittämisen	5 708	6 186	6 186	4 896	79,1	-1 290	-26,3
Avustukset							
Lomatoimen hallinto	2 329	6 827	6 827	3 006	44,0	-3 821	-127,1
Lomituspalvelut							
Maaseututoimi yht.	48 381	63 139	63 139	53 379	84,5	-9 760	-18,3
Sivistyslautakunta							
Sivistystoimen projektit	13 095	18 976	18 976	27 859	146,8	8 883	31,9
Perhepäivähoito	134 312	136 896	136 896	149 272	109,0	12 376	8,3
Eriyisvahaiskasvatus	10 986	11 861	11 861	14 147	119,3	2 286	16,2
Päiväkotihoidot	616 332	566 690	566 690	642 366	113,4	75 676	11,8
Kotihoidontuki	119 303	138 800	138 800	90 856	65,5	-47 944	-34,5
Esi- ja perusopetus	3 032 840	3 266 286	3 266 286	3 224 658	98,7	-41 628	-1,3
Kuraattoritoiminta	33 714	41 538	41 538	34 873	84,0	-6 665	-16,0
Vimpelin lukio	125 146	268 149	268 149	184 456	68,8	-83 693	-31,2
Musiikkiopisto	73 494	71 859	71 859	72 048	100,3	189	0,3
Kansalaisopisto	51 841	63 669	63 669	41 978	65,9	-21 691	-34,1
Kirjastopalvelut	210 124	227 898	227 898	214 168	94,0	-13 730	-6,0
Kulttuuripalvelut	3 025	0	0	0		0	
Museopalvelut	4 063	0	0	0		0	
Liikuntatoimi	135 719	142 311	142 311	125 118	87,9	-17 193	-12,1
Nuorisotoimi	70 185	104 330	104 330	73 000	70,0	-31 330	-30,0
Sivistysltk yht.	4 634 179	5 059 263	5 059 263	4 894 799	96,75	-164 464	-3,3
Perusturvalautakunta							
Hallinto + projektit	8 925	6 779	6 779	5 668	83,6	-1 111	-16,4
Vast.otto ja terv.neuvonta	1 100 280	1 134 496	1 134 496	1 096 176	96,6	-38 320	-3,4
Erikoissairaanhoidot	3 945 731	4 100 000	4 500 000	4 609 647	102,4	109 647	2,4
Suun terveydenhoito	326 815	290 196	290 196	372 709	128,4	82 513	28,4
Työterv.huolto	11 868	0	0	11 462		11 462	
Eläinlääk.+ ymp.terv.h.	72 074	96 600	96 600	61 837	64,0	-34 763	-36,0
Hoito- ja hoiva	3 688 026	3 397 790	3 717 790	3 879 322	104,3	161 532	4,3
Kuntoutus	246 176	234 023	234 023	228 517	97,6	-5 506	-2,4
Aikuisten palvelut	573 792	630 665	630 665	559 977	88,8	-70 688	-11,2
Perhepalvelut	525 981	513 354	513 354	548 507	106,8	35 153	6,8
Vammaispalvelut	1 228 079	1 183 349	1 183 349	1 315 435	111,2	132 086	11,2
Perusturvaltk yht.	11 727 747	11 587 252	12 307 252	12 689 257	103,1	382 005	3,3
Kaikki lautakunnat yhteensä	16 410 307	16 709 654	17 429 654	17 637 435	101,2	207 781	1,3

8. LUETTELOT JA SELVITYKSET

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Tilikautena 1.1.- 31.12.2019 on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja:

Pääkirja
Päiväkirja

Talousarvion toteutuminen
Tuloslaskelma
Tase
Rahoituslaskelma

Tositesarjat 2019

Muistiotositteet	002	001201-001406
Vyörytykset	007	007000-007108
Käyttöomaisuusviennit	010	010001-010017
Sähköinen kierrätys	030	300001-303922
Ostoreskontra/suoritukset	040	040001-040256
Yleislaskutus	101	110000-110372
Vuokralaskutus	104	140001-140948
Yhteislautakuntien laskutukset	110	108201-108603
Vesi- ja jätevesimaksut	143	700001-706230
Myyntireskontran viitesuoritukset	151	151001-151670
Myyntireskontran suorakirjaukset	153	154001-154112
Myyntiresk. Intrumin viitesuoritukset	155	155001-155081
Myyntiresk. Intrumin suoritukset	156	157001-157021
Rakennusvalvonta/Vimpeli	177	177001-177047
Palkat ja palkkiot	310	310001-310019
Matkalaskut	320	320001-320044
Tilitekirjaukset(maksuliikenneohjelmasta)	201	201930-202812

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

VIMPELIN KUNNANHALLITUS

Vimpelissä 30. päivänä maaliskuuta 2020

Marja-Leena Laakso
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Markku Lapinkorpi
kunnanhallituksen I varapuheenjohtaja

Anita Ammesmäki
kunnanhallituksen II varapuheenjohtaja

Jarmo Arpala
kunnanhallituksen jäsen

Hanna Kangas
kunnanhallituksen jäsen

Eija Rannanpää
kunnanhallituksen jäsen

Marko Timo
kunnanhallituksen jäsen

Sam Leijonanmieli
kunnanjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vimpelissä päivänä kuuta 2020

BDO Audiator Oy
JHTT - Yhteisö

Tuula Ylikangas
JHTT, HTM